

Ave María

DECEMBER, 1941

LEMONT, ILL.

LETNIK 33

NAROČITE SE NA
“AVE MARIA”

ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v
Ameriki in porok zvestobe katoliški Cerkvi.

VEČ SVETIH MAŠ

se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna je pa sv.
maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo v mesecu v naši
samostanski cerkvi pri Mariji Pomagaj v Lemontu.

AVE MARIA

THE SLOVENE FRANCISCAN FATHERS,

LEMONT, ILLINOIS

in the interest of the Slovene Franciscan Commissariat of the Holy Cross.

Subscription Price: \$2.50 per annum. — Naročnina: \$2.50 letno.

Izven U. S. A. \$3.00.

Management — Upravništvo

AVE MARIA

P. O. Box 608, Lemont, Illinois

Telephone: Lemont 494

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Illinois, under the act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Illinois

AVE MARIA

Decemberska številka, 1941—

—Letnik XXXIII

KJE JE KAJ NA STRANEH TE ŠTEVILKE.

Salature, črtica — P. Bernard Ambrožič	2
Jaslice, nekdanj in zdaj — R. K.	4
Božič pri starih narodih — R. K.	5
Človek je šel na sprehod, črtica — P. B. Ambrožič	6
Bogu naproti — J. Oražen	8
Vitamini ČŽŠ, črtica — P. B. Ambrožič	9
Lamotski župnik, povest — Haluška, p. Evstahij	11
Domovini na pomoč	18
Jubilant p. Benigen pripoveduje	19
Prerok sv. Rusije — I. Terčelj	21
V premislek — J. Oražen	23
Gospod, črtica — J. B.	26
Hudobec in mlinar, bajka — J. B.	27
Poučljive zgodbe — P. Martin Stepanič	29
Poročila Baragove Zveze	30
Okrogle	31
Z grička Asizi	33
Glasovi od Marije Pomagaj	35
Juniors Friend — P. Alojzij Madic	36

"SALATURE"

PRAV prijazen deček je bil in takoj sem ga imel rad. Povedal je, da mu je Jure ime in da so se pravkar preselili v naš okraj. Takoj so zvedeli, da imamo ob sobotah nedeljsko šolo, in mama je rekla, da ne bo nobeno soboto manjkal.

Hitro se je udomačil med nami in proti koncu ure je dvignil roko.

"Če bi potrebovali ob nedeljah mašnega strežnika, bi jaz prav rad prišel. Ob delavnikih je malo predaleč, je rekla mama. Jaz bi najrajši vsak dan ministriral, pa mama je odkimala. Prav dobro še ne znam. Samo okoli desetkrat sem stregel v prejšnji cerkvi. Še dvakrat, pa bom čisto dober. Mama me je naučila vse latinske molitve."

"Da te je mama naučila? To je pa nekaj posebnega."

"O, naša mama bere latinsko, kot bi orehe stresal, pravi ata."

"Pa nam povej Confiteor!"

In ga je res povedal, gladko in hitro. Ata bi gotovo rekel, da tudi Jure orehe stresa. Še preden je prišel do druge mea culpa, je bil potrjen. Zato sem ga ustavil in mu spregledal mea maxima culpa. Ves blažen se je vsedel in mi prikimal, da sem dobro naredil.

Potem je prišla zadrega. Več mašnih strežnikov je bilo v nedeljski šoli in vsi so silili pred oltar ob nedeljah. Za delavnike se mi nobeden ni hotel potegovati. In sem bral v nekaterih očeh nejevoljo, da se tudi Jure le za nedeljo ponuja.

Morali smo se precej pogajati. Končno je Jure obljubil, da bo pregovoril mamo za vsako sredo, nedelje pa drugim prepustil. To je pomagalo, da sem lažje pritisnil na ostale, naj si vsak izbere dan v tednu. Res si je dala mama dopovedati in že drugi dan mi je Jure povedal, da je pritrčila pogodbi.

"Nekaj časa je mislila in mislila, potem je pa kar prikimala. In je rekla, naj vam povem, da ste lahko brez skrbi. Nobeno sredo ne bom manjkal."

To je bilo zares razveseljivo. Naslednjo sredo je bil Jure poln gorečnosti in navdušenja z menoj pri oltarju.

Skoraj brez pomote je opravil angeljsko službo, samo "salutare" je obakrat pre naredil v — salature. Neprijetno me je oplazilo po ušesih, pa sem mislil, da se je le slučajno zmotil. Naslednjo sredo sva imela črno mašo in šele po Confiteorju je imel priti "salutare". Popolnoma sem bil že pozabil na to reč, pa mi Jure krepko in brez spotike odgovori:

"Et salature tuum da nobis!"

Bilo je torej dovolj sumljivo in po maši sva imela šolo.

"Ponovi za menoj: Et salutare tuum da nobis!"

Ponovil je brez spotike.

"Ponovi še petkrat!"

Tudi petkrat je šlo brez težav.

"Zdaj si zapomni to in glej, da ne boš danes teden spet popačil v — salature!"

"Ali sem res tako neumno rekel? Zdaj pa kar ne vem, če me je mama učila salutare ali salature. Mislim, da je bilo salutare. Saj mama zna dobro latinsko in me gotovo ni tako neumno učila. Kar smejeti se moram taki besedi."

In se je res smejal, da je bilo za zakristijo že kar nespodobno.

Teden pozneje sem se domislil in sem mu rekel, preden je pozvonil za pristop:

"Jure, et sa . . ."

Brž je razumel in dopolnil:

". . . lutare tuum da nobis."

Imela sva črno mašo in odmolila Confiteor. Potem je prišel odločilni trenutek in Jure mu spet ni bil kos.

"Et salature tuum da nobis."

Pogrelo me je, pa kaj sem hotel? Ali boš trgjal mašo, da bo imel Jure šolo kar tam pred oltarjem?

V zakristiji sva se pomenila. Ni mi hotel verjeti, da je pred oltarjem spet rekel salature. Ko sem mu le zatrjeval, da je rekel tako, se je bil s pestjo po čelu in si vtepal v glavo:

"Salutare, salutare, salutare . . ."

Tolika dobra volja me je ganila. Malo da se mi ni zasmilil. Ko je pozdravil za odhod, sem se pošalil.

"Torej, kako drugič ne smeš reči?"

"Nalašč nočem povedati. Salutare je prav."

Njegova domislica mi je bila všeč in v tistem hipu bi mu odpustil tudi sto salaturev.

V soboto sem se domislil sredi pouka.

"Jure, kako boš rekel v sredo pri maši?"

"Salutare!"

“Če se ne boš spet zmotil?”

“Nikoli več!”

“Kako pa tako za gotovo več?”

“Mamo sem naprosil, da me kliče Salutare, ne Jure. In zdaj pravi mama, da mi bo prav gotovo ostalo v ušesih. In tudi to je rekla, da se je res sama zmotila in me učila reči salature.”

Škoda, da je izgovoril to spako vpričo drugih ministrantov. Zdela se jim je tako neznana in bedasta, da so planili v silen smeh. Seveda sem jih ukrotil, toda ko smo odhajali po kon-

Vse tiste dni me je skrbelo, kako bo v soboto. Navihanim dečkom bi se prilegel pošten opomin radi tistega “Jure Salature” pretekle sobote, toda kdo ve, če ne bom z neprimerno besedo reči še poslabšal? Domislil sem se srednje poti in sem poklical:

“Salutare, povej deset zapovedi!”

Nič ni ugibal, vstal je in jih stresel kakor orehe, bi spet rekel ata.

“Ali ti mama še vedno pravi Salutare?”

“Še. Sem že skoraj pozabil, da sem bil

Vsem naročnikom, vsem prijateljem svojim in slovenskim duhovnikom
žele VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE.

Očetje frančiškani, Lemont, Ill.

čanem pouku, sem z grozo opazil, da ima moj dečko novo ime. Še smrkavčki, ki niso nikdar poskusili ministrantovskega posla, so kričali za njim:

“Jure, Salature, le priden bodi!”

“Jure Salature, ti boš še velik gospod!”

“Jure Salature, beži domu in latinsko študiraj!”

Tiste dni me je bilo strah, kaj prinese prihodnja sreda. Prišla je hitreje ko navadno in je bila sila lepa. Jure je bil točno v zakristiji in ni pokazal zadrege. Oddahnil sem se. Delal sem se zelo zbranega in sem skoraj na glas molil molitve med oblačenjem. Jureta kakor da ni bilo.

Čudno, bila je spet črna maša. Ko sem šel skozi Confiteor, se mi je skoraj zatikal in mea ko navadno. Čutil sem živčno napetost, ko sem maxima culpa mi je privrela iz globljega srca odvezoval: Indulgentiam . . . Potem so mi lepo stegnjeni prsti ušli v zagozde in res ni bilo brez vzroka.

“Et salature tuum da nobis!”

Nesrečni dečko! Ali mi moraš res prav med mašo pridigati, da je navada železna srajca!

Nalašč mu nisem po maši nič oponesel. Imel sem občutek, da tegne ta strašni salature postati Juretu majhna življenjska kriza. Tudi sam ni nič namignil in sva si samo z Bogom rekla.

nekoč Jure.”

“Kar obdrži novo ime. Saj je jako lepo. Salutare se pravi po naše blagor, zveličanje, sploh vse dobro, kar nam pride od Boga. Tako imajo tudi druga krščanska imena lep pomen in ni nič prav, če jih ljudje pačijo in se obkladajo s spakami. Zadnjo soboto ste bili nekateri preveč razposajeni.”

Zdelo se mi je, da sem dovolj previdno pograjal. Radi večje gotovosti sem pa Jureta poslal iz cerkve nekaj minut poprej. Moral je z majhno pošto na vas in od tam naravnost domov.

Spet je prišla sreda in nič več se je nisem bal. Prepričan sem bil, da je največja nevarnost minila. Jure se mi je zdel dosti zavarovan, da ga morebitno osramočenje ne bo ranilo in privedlo do krize. Saj to sem vedel iz lastnega spomina, da je osramočenje za dečka med težjimi življenjskimi preiskujkami.

Z vso potrebno vdanostjo sva začela mašo. Ne vem, kako to, pa bila je spet črna. Confiteor sem izgovarjal nenavadno počasi. S prav posebnim poudarkom sem pa zaprosil:

“Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam!”

— in pridržal sapo.

Jure je jeknil:

“Et sa . . .”

In bilo je po njem!

Ne, ni ga zadela kap! Mirno je počakal, da sem sam dopolnil:

„... lutare tuum da nobis!“

Od tam naprej sva bila spet svoja in nič se nama ni poznalo.

Tudi v zakristiji sem mislil, da bo spet minilo brez besede. Pa ni! Jure je stopil tik predme in me živo pogledal.

„Ste pravili, da Salutare pomeni blagor, zveličanje in vse dobre reči, ki jih pošlje Bog. Mama je rekla, da ste prav povedali. Zdaj pa še povejte, kaj pomeni — salature. Mama tega ne ve.“

„Kaj pomeni salature? — Nič!“

„N-n-n-i-č-č-č...?“

„Nič!“

Le zakaj ga je tako potrlo? Odšel je zamišljen, da je pozabil reči z Bogom.

V soboto se mi je razodelo. S povešeno glavo me je ujel na samem in s pridušeno besedo povedal.

„Ne bom več ministriral.“

Zaskalelo me je.

„Pa zakaj ne?“

„Sram me je!“

„Bodi mi no tako spetvan! Saj si fant, ne punčka iz bonbončkov! Kaj pa zato, če se zmočiš! Ali misliš, da se jaz nikoli nisem? Vztrajaj! Preden se boš zavedel, boš rekel prav.“

„Ne, za tisto me ni tako sram.“

„Zakaj pa potem? Ali te otroci še vedno obkladajo s salature?“

„O, tistega še slišim ne. Ni mi za mar.“

„Kaj te pa potem boli?“

„Pred Bogom me je sram!“

Tedaj sem obstal brez sape. Obotavljal se je, pa moj pogled je bil preveč ukazovalen.

„Mami sem povedal, da salature pomeni — nič. Potem sva skupaj obe vrstici na slovensko prestavila. Kako me ne bo sram pred Bogom, ko sem tolikokrat po svoji neumnosti molil: Nič moj in Bog moj! In potem se prosil: In daj nam svoj — nič!“

Malo da mu ni šlo na jok. Tudi meni je bilo hudo, čeprav je bila reč sila smešna.

Vse dokazovanje, da me je napačno razumel ni nič pomagalo. Ne bo več ministriral in ne bo. Tako strašno ga je sram pred Bogom!

Še ko je mama prišla na pomoč in sklenila z mano večno zavezništvo, je ostala zmaga njegova. Nikoli več mi ni ministriral.

JASLICE NEKDAJ – IN ZDAJ

VTEH dneh bodo po mnogih družinah poiskali stare jaslince, jih z novimi dodatki spopolnili ali pa mogoče kupili ali naredili povsem nove. To je jako stara šega in mogoče bo koga zanimalo, če spregovorimo nekaj besed o zgodovini jaslinc. Pri tem je treba seči precej daleč nazaj, tja v četrto stoletje. Že iz tedanje dobe sta v katakombah dve sliki jaslinc dokazani. Za zgodovino jaslinc je važno leta 354. Telega leta so namreč prvokrat obhajali božič dne 25. decembra, medtem ko so dotlej praznovali božič na dan 6. januarja s praznikom Razglašanja Gospodovega ali sv. Treh kraljev vred. Leta 354 so v Rimu, v cerkvi S. Maria Maggiore postavili jaslince, ki je pri njih bral sv. mašo papež Liberij. V 7. stoletju se je ta šega še bolj razvila, ko je papež Teodor I. dal prenesti jaslince iz Betlehema v Rim, kjer so jih kasneje v dragoceni skrinji spravili v cerkvi Marije Praesaepe in so zdaj med polnočnico še zmeraj razstavljene za vernike.

Med narod pa je češčenje jaslinc prišlo mnogo kasneje. Bilo je pozimi leta 1223 v gozdu pri Greccio, ko je sv. Frančišek Asiški postavil jaslince, da je pred njimi obhajal skrivnost božiča. Te jaslince so prvokrat vsebovale tudi vse postranske osebe in like. Kmalu so se uvedle jaslince čez švico tudi v severnejše dežele. Zlasti v Nemčiji in Avstriji so se jaslince razmahnile v pravo pravcato ljudsko umetnost. Nekoliko so sicer zatonile v dobi cesarja Jožefa II., ki je jaslince prepovedal.

Najlepše in najbogatejše jaslince so narejali v Italiji, posebno v novorenesančni dobi. Plemenite patricijske družine so tekmovalle druga z drugo, katera bo imela najlepše in največje jaslince. Večkrat so vsebovale te jaslince na stotine oseb in krasne pokrajine. Celu na dvoru so se ukvarjali z jaslincami. Kralj Karel III. neapoljski, ki je jako pospeševal umetnost, je dal v svoji tvornici porcelana narediti kipe, a kraljica je z dvornimi damami šivala obleke zanje. Takrat je bila tudi navada, da so o božiču hojevali gostje drug k drugemu gledat jaslince. Umetnost za narejanje jaslinc je bila v Italiji v prejšnjem stoletju močno zanemarjena, zdaj pa je spet na višku.

Drugače je bilo z jaslicami po drugih deželah, tako na primer na Tirolskem in Bavarskem in pri nas. Na Tirolskem so izrezovali kipe iz lesa in to delajo še dandanes. Tirolske jaslice imajo po sto in več likov, neke najslavnejše tirolske jaslice, ki so zdaj razstavljene na Dunaju, vsebujejo 400 človeških in živalskih likov in 25 stavb. — Pri nas se je udomačila navada, da izrezavamo jaslice iz papirja, prilepimo podobice na palčice in jih zatikamo v mah. Hlevček je posebno lep in v njem gori lučka. Jaslice so tudi pri nas izrezovali iz lesa, in so pri nekaterih družinah prava umetnija. Prizrčni so dnevi pred božičem, ko grede otroci po mah v gozdove in se potem mlado in staro ukvarja z jaslicami. Ponekod imajo pri nas zdaj že storjene, kupljene jaslice, ki so mogoče lepše, a so brez tistega lepega božičnega čara, ki jih vsebujejo jaslice, katere otroci sami naredijo in postavijo.

V poslednjih 150 letih je zgodovina jaslic sploh obubožala. Tako zvana doba prosvitljenstva ni hotela nič vedeti o jaslicah in o narodni umetnosti sploh. Hvala Bogu so sedanja desetletja spet našla pot do poživitve starih šeg in tako so tudi jaslice prišle do svoje besede. Upajmo, da letos ne bo slovenske družine, ki bi ne imela svojih jaslic.

BOŽIČ PRI STARIH NARODIH

DVOJNA misel se prelepo družiti in spaja v božičnem času: prva je naravna misel zimskega sončnega preobrata, kakršna se je pojavljala v starih poganskih časih kot kult narave; druga pa je krščanska misel, spomin na rojstvo Gospodovo kot praznik nadnaravnega pomena. Že stari Rimljani so nekdanj tudi v naših krajih praznovali svoj božič s tem, da so častili sončnega boga Mitra. Njegovo čiščenje je postalo zaradi stroge askeze, vzdržnosti in vztrajnosti v prenašanju težav vojaška religija. V vseh deželah, tudi v naši ožji domovini, povsod, kjer koli so se bili Rimljani naselili, so postavili templje bogu Mitri. Tako n. pr. se nahaja še dandanes v podzemeljski jami blizu Črnomlja v živo skalo vsekana Mitrova podoba: mladenič kleči na biku, kateremu zabada

nož v tilnik, ob strani stojita dve osebi, ena s povzdignjeno, druga s povešeno bakljo, predstavljajoč vzhajajoče in zahajajoče sonce. Mitreji (Mitrovi templji) se nahajajo še v raznih krajih, n. pr. pri Ptujju itd.

Že Rimljani so praznovali spomin tega božanstva na dan 25. decembra kot "dies natalis invicti", rojstni dan nepremagljivega boga. Njegovi častilci so se zbirali v podzemskih jamah, rovih in skrivnih votlinah. Mitrovi templji so bili bajno razsvetljeni in okrašeni. Verniki so se zbirali k daritvam, očiščenju in bogoslužnim obredom, ki so jih opravljali pogosto do razvratnosti. V naših krajih se je ohranilo Mitrovo čiščenje dolgo časa, tudi še potem, ko je drugod poganstvu že davno odklenkalo. Nazadnje pa je bil "nepremagljivi" Mitra vendar premagan, njegovo čiščenje se je spremenilo v krščanski božič, njegov praznik v rojstni dan Zveličarjev.

V nekdanjih rimskih pokrajinah in deželah ob Donavi in njenih pritokih so se naselili Slovani. Tudi ti so prinesli s seboj kult narave, njihovi najpomembnejši prazniki so bile spremembe letnih časov. Med njimi je bil tudi božič, mladi bog, mlado sonce, ki pridobiva na moči, ko začne dan rasti. Ta praznik jim je bil skrivnostni dogodek, navdajal jih je z upom na srečo in blagoslov ob novem mladoletju. Na badnji, sveti večer je hišni gospodar posekal mlad hrast in mu obsekal veje. Hrastov panj, badnjak, je obilil z vinom, obsul ga z žitom in položil na ognjišče, kjer je počasi dogoreval. Pri tem je izgovarjal skrivnostne besede. (Ta starodavni običaj se je ohranil še dolga stoletja na Goriškem. Na sv. večer zbrana družina je nudila od vsake jedi in pijače na ognjišču tlečemu panju ter mu pri tem govorila kakor živemu bitju. Duhovščina je imela mnogo truda in brige, preden je zatrla te ostanke poganskega vraževerstva.) Badnjak je bil starim Slovanom simbol boga Peruna, ki kraljuje v oblakih, pošilja blagodejni dež in užiga nebeški ogenj. Od njega so pričakovali sreče in blagostanja v prihodnjem letu. Bili pa so tudi prepričani, da se pojavljajo in gibljejo ta večer v naravi skrivne, neznane sile, človeku prijazne in sovražne. Zle sile so odganjali z devetere vrste lesom, plašili so jih z ropotom in vpitjem. Svojo usodo v prihodnjem letu so skušali dognati iz vode studenčnice, iz zvezd na nebu itd. Starodavni naši predniki so združevali najrazličnejše šege in navade s praznovanjem božiča.

Na te starodavne navade, ki jih podobne opazamo pri vseh narodih, na tak naravni temelj je krščanstvo postavilo svoje božične praznike. Cerkev je hotela ta praznik nasloniti na starodavno pogansko češčenje sončnega preobrata, dala pa mu je višji, nadnaravni krščanski pomen. V božičnih obredih ter narodnih šegah in navadah se primerja Kristus, prava luč sveta, s soncem, njegovo delovanje z zmago svetlobe. Pri naših slovenskih narodnih šegah in navadah ima še vedno prvo vlogo hišni gospodar, ki je bil v nekdanji poganski dobi obenem tudi svečenik rodbine, zadruga. Vendar danes namesto čudodelnega lesa, ki ga je žgal na ognjišču in ž njim preganjal zlobne bese, vsipa kadijo na žerjavico v ponev, pokadi vse hišne prostore in kliče božji blagoslov nad hišo in vse gospodarstvo. Božični prazniki družijo v čudovitem soglasju verske skrivnosti z naravnim razvojem dogodkov.

* * *

Naš domači zgodovinar Ivan Vajkard Valvasor, ki nam je poleg zemljepisnih in zgodovinskih zanimivosti naše ožje domovine opisal tudi takratne šege in navade našega naroda, nam poroča v svojem znamenitem zgodovinskem delu tudi o božičnih običajih. Navaja boga Boxitiusa, češ, da so ga častili stari Slovani, od tod naj bi bil naš božič. Že v njegovi dobi so praznovali tri večere, t. j. božič, Novo leto in sv. Tri kralje, ki jih zgodovinar imenuje "terie bositschie". Tudi takrat so že poznali in delali potice ter božični kruh, poprtnik ali poprtnjak. Poprtnik so polagali vsak sveti večer na mizo. V nekaterih krajih ga je prihajal duhovnik blagosloviti, drugod pa so ga ljudje sami poškopili z blagoslovljeno vodo. Nato pa je družina sedla k mizi in ga jedla. Valvasor piše tudi o tem, kako so hodili davni predniki na sveti večer med polnočnico za oltar poljubovat pateno, ki jo imenuje "boshia miseza". Kadar je bil sveti dan na petek, so ljudje po polnočnici hitro tekli domov, jedli meso in potem vlekli otroke za ušesa, da bi si zapomnili, kdaj so smeli v petek jesti meso.

Valvasor nam poroča v svoji zgodovini tudi o koledi, ki je bila stara poganska in tudi slovanska šega ter je trajala od božiča do sv. Treh kraljev. V Valvasorjevem času so še hodili od Miklavža do Svečnice fantje in možje v skupinah po šest, sedem, pa tudi do petnajst po vaseh ter peli od hiše do hiše posebne priložnostne pesmi in pobirali darove. Nabrani denar so hra-

nili do Svečnice, potem so pa kupili voska in naredili mnogo tankih svečic. Spletli so jih po tri skupaj in navezali vrh visokega kola, da so visele navzdol, kar je bilo podobno košari. Vse je bilo okrašeno s svilenimi, zlatimi in srebrnimi trakovi, zvezdami itd. Tak kol je bil pogosto tako širok, da sta ga komaj dva moža obsegla. Večkrat je nastalo med vasmi tekmovanje, katera bo prinesla ob Svečnici večji kol k blagoslovu. Nato so vosek prodali in si denar razdelili med seboj. V mnogih primerih so se go-dile nedostojnosti, zato je cerkveni zbor leta 1691 kristjanom koledo prepovedal. Po krščanskem vplivu se je poganska koleda spremenila, pokristjanila in dobila cerkveni značaj.

Valvasor še piše, da je v njegovi dobi prinesel vsak gospodar na sveti večer v hišo velik panj, lesen čok, ki ga je vrgel na ogenj. Domači so pri večerji dajali tlečemu panju po eno žlico ali košček od vsake jedi, ponujali mu in prigovarjali ter ga silili, da naj je. Že naš zgodovinar sam omenja, da je bila ta navada ostarek nekdanjih poganskih običajev, ko so starodavni predniki še žrtvovali domačim malikom in hišnim bogovom. Ta pradavna narodna vraža se je ohranila deloma še dandanes v nekaterih jugoslovanskih pokrajinah.

ČLOVEK JE ŠEL NA SPREHOD

A sprehod je šel človek in je vzel svoje misli s seboj.

Stopal je po bregovih nad vasjo in je gledal na dolino pod seboj, ki se je kopala v pojemajočem jesenskem soncu. Misli so mu silile za pogledom z bregov v dolino in so postale jesenske.

Nenadoma so nastopile misli svojo pot, pustile so za seboj sprehajalca in so prehitale njegove poglede za mnogo tisočev milj ter so se ustavile v metežu nemške in ruske fronte. Ustavile so se in so našle silnega posla.

"Pravijo, da je človek stvar božja in da Bog vodi njegova pota. Čudno se vjema nauk o božjem očetovstvu s temi strahotami najmodernejše bojne vihre."

Začudile so se misli lastnemu drznemu koraku in so tipale, kje bi bila tla dovolj trdna za

nadaljnji korak.

“Pravijo, da Bog vse vidi in ve, le kako da ga ni samega strah?”

Misli so se zbale globine, ki so jo zrle pred seboj, in niso vedele, če naj tipajo dalje ali se vrnejo k sprehajalcu na breg. Preden so si odgovorile na vprašanje, od njih samih sebi samim postavljeno, so se že oprijemale napol odlomljenega kamna, ki je nekoliko više silil iz ruše.

“Če bi Bog posegel vmes in naredil čudež! Kot onemeli bi obstali nemški tanki in kot okameneli bi otrpnili nemški vojaki! O, da bi bil jaz samo dve minuti Bog!”

Ulomil se je kamen, ki je silil iz ruše. Zavrtelo se je mislim in le s težavo so obdržale ravnovesje, da se niso zvrnile v globino, kot trešči samofrc iz oblakov, zadet od protiletalskega topa.

“Kako bi šla novica po vsej zemeljski krogli, kako bi ljudstva obstala v nemi grozi pred Bogom! Kako bi v naslednjem hipu ves svet zavriskal Bogu v zahvalo in bi v hipu po vsej zemlji minilo brezverstvo!”

Umirile so se misli in so začutile, da so splavale brez tipanja za varnimi koraki v brezglavo višino. Čutile so brezglavo višino nad sabo in so se bale pogledati navzdol. Brez prestantka so zrle kvišku, ker le tako je mogoče obdržati ravnovesje v vrtoglavi višini in uiti strašnemu trušču v globino.

Tam gori so se razklala nebesa in za hip je na zemljo pogledal Krist.

“Ako ne vidite čudežev, ne najde vere vaše srce.”

Misli so se spomnile, da se je brala taka beseda v evangeliju enoindvajsete nedelje po binkošti. Stisnile so se same k sebi in so začele zajemati vase pomen prečudnega dogodka.

Še enkrat se je razklalo nebo in spet je stopil Krist na nebeško okno.

“Moje kraljestvo ni od tega sveta!”

Misli so videle, da se je spet skrnil za nebeško zaveso, pa so same od sebe slišale, česar Krist ni govoril:

“Povedal sem vam in je jasno zapisano v bukvah. Moje kraljestvo ni od tega sveta. Vi pa hočete, da bi moje kraljestvo bilo od tega sveta. Hočete, da bi se bavil s kanoni in tanki in letali v oblakih, kakor se bavijo z njimi vladarji tega sveta. Hočete, da bi priznal pred Pilatom: Tvoj tekmeč sem in še večji tekmeč tvojemu gospodu, mogočnemu carju na rimskem prestolu. Hočete, da bi me Pilat obsodil

na smrt radi resnične krivde, ne po nedolžnem, kakor me je. Hočete, da bi ne bil Zveličar sveta, ampak diktator, vladar posvetnih dobrin, da bi vam služil v potrebi in vam hitel na pomoč v vaših posvetnih bridkostih, da bi me pozneje toliko soglasneje obsodili na križ.”

Človekove misli so se zgrozile in so počele pod grm, ki je še ostal nedotaknjen od bojne vihre. Skušale so še več slišati in so res slišale, kar Krist ni nikdar govoril, pa je vendar dovolj glasno povedal.

“Zdaj naenkrat hočete čudež! Čudež nad kanoni in tanki! Čudež nad vojaki sovražne armade! Ko sem pa res naredil čudež, da sem slepemu vrnil pogled, je bilo pohujšanja brez meje in sem bil klican na odgovor. Da nimam pravice, so rekli. In ko sem Lazarja nazaj k življenju poklical, so imeli skrivne sestanke in so ugibali, kako bi mene umorili, ko je bil Lazar spet živ.”

Utihnili so Krist in človekove misli so stopile spod grma in Krist jih je slišal. Takole so mu govorile v odgovor:

“Imaš prav, res je bilo vse tisto grdo. Ampak mi nismo taki, mi smo drugačni ljudje. V dva tisoč letih se je človek naučil veliko. Samo ta čudež naredi, boš videl, kako ti bomo prepevali slavo. Zdaj je strašna potreba, stegni desnico in zaukaži beg nemškim divjakom . . .!”

Krist se je spet prikazal in je samo razumljivo pogledal. Nič ni rekel z besedo, vsa njegova postava je bila en sam velik govor:

“Prepevali slavo, si rekel. Veliko ste se naučili, ti je pravila misel. Ničesar se niste naučili, ti pravim. Dva tisoč let je staro moje krščanstvo, pa še vedno pričenjate z njim pri napačnem koncu. Čudež bi radi. Po zunanjih uspehih hlepate. Če boš naredil to in še ono, bomo verjeli, da si naš Bog. Ne slišimo radi, da tvoje kraljestvo ni od tega sveta. Takrat ne slišim te radi teh mojih besed, kadar si sami ne znate pomagati. Kadar po svoji krivdi zavozite svoje posvetne vozove, takrat naj priskočim in vas izvlečem iz jarka. Kadar se vam dobro godi, takrat je drugače. O, takrat vam nisem potreben, takrat so vsi vaši uspehi le vaša prijazna zasluga!”

Človekove misli so se spet stisnile same vase globoko pod grm. In so poslušale dalje:

“Moje krščanstvo še vedno razumete kot so ga razumeli Judje pred dvajset stoletji. Bodi gospodar sveta — ali nam pa nisi potreben. Gospodar tega sveta bodi, tu si napravi kralje-

stvo. Ne zase, zato napravi svetno kraljestvo, da bomo mi do veljave prišli. Kadar ti rečemo: udari! — takrat se zavedaj, da nam je tvoje kraljestvo potrebno. Vzeli si bomo počitnice dan ali dva in bomo prepevali tvojo slavo in čast. Potem bomo že sami spet naprej gospodarili, ti pa pojdi tja gor v svoja nebesa in čakaj, da te spet pokličemo za kak dan . . .”

Človekove misli so postale majhne in drobne, da bi se z lahkoto skrili v možganih miške, ki je glodala pod grmom. Krist je pa molče na ves glas še zadnjo resnico povedal:

“Čudež! O, da! Moje krščanstvo je čudežev polno. Čudežev polno v mojem duhovnem kraljestvu. Čudežev ponujam brez meje in mere srcem vašim in dušam. Zakaj mi ne odprete src svojih in duš? Če bi tam bila vrata odprta za moje čudežno delo, verjemite, le verjemite, vi čudne misli človeške, bi ne bilo treba vpiti po čudežih nad kanoni in tanki in nad vojaki strahotne nemške armade! Zakaj grabite v moje krščanstvo pri napačnem koncu? Začnite tam, kot sem vam rekel, da je treba začeti. Kolikokrat naj še glasno povem, da moje kraljestvo ni od tega sveta? Pilat ni mogel seči s srcem in razumom v moje besede, pa je siromak živel, saj veste, pred davnimi leti. Ni bil priča živega krščanstva dveh tisočev let, kot ste vi priče, če le hočete biti. Njemu sem prijateljsko rekel: Za resnico sem rojen! Spet ni razumel, z roko je zamahnil in stopil je ven. Resnica mu ni bila na mari. Po dveh tisočih let je ves svet le prepoln Pilatov. Dokler bodo človekove misli Pilatove misli, bodo na svetu kanoni in tanki in silni vojaki in se bodo drobile in krhale fronte. Tako se bo godilo v kraljestvu sveta, ki pa ni moje kraljestvo, ker noče svet svojega kraljestva podrediti mojemu kraljestvu, ki je duhovno kraljestvo, kraljestvo resnice in ljubezni. Pojdite, človekove misli, in se pozanimajte za te velike reči. Videle boste, da je treba moje krščanstvo prijati od pravega konca in začeti s čudeži v srcih in dušah in potem boste vi, ljudje božji, sami delali čudeže od kraja in konca sveta in jaz jih bom z vami vesel . . .”

Človekove misli so videle čudovito svetlobo. Stopile so spod grma in so se napotile z ruske fronte domov. Srečale so se s človekom, ki je bil na sprehodu, in so prinesle njegovi glavi novega razodetja. Segle so mu tudi v srce in je stopal proti domu drugačen. Veselje mu je prešinjalo dušo in je hvalil Boga, da je napravil tak dober sprehod.

BOGU NAPROTI

Rad se spominjam, kako smo kot pastirji preštevali na hlodih vzporedne kroge letne rasti. Lepo je bilo gledati, kako so se ponekod krogi od stržena proti robu pravilno in naglo širili: smreka je rastle v dobri zemlji in ugodnih razmerah. Drugod pa smo našli polno vrzeli in zverženih črt: nekaj je moralo tisto leto priti vmes, da se je pravilna rast in napredovanje pretrgalo. Na vsakem deblu ali štoru smo našli drugo sliko, drugačno povest življenja.

Večkrat sem že bral, da je človek kakor drevo. Če se ne motim, je menda celo v svetem pismu ali nekje drugje napisano o človekovi usodi: Kakor drevo pade, tako obleži. Mimogrede mi je prišlo na misel, kaj če se tudi na naših dušah poznajo takile krogi naše letne rasti in Bog po njih duše sodi. Skočaj bi se zasmel tej misli, a navsezadnje morda le ni tako otročja. Premislimo jo malo!

Pravo življenje, ki ima tudi pred Bogom svojo ceno, se v duši začne s svetim krstom. Krstna milost je stržen, ki se mora vedno v večjih krogih razraščati, dokler božji Gospodar ne poseka drevesa našega življenja. Vse mora tej rasti služiti in jo pospeševati: zakramenti, zakramentali, molitev, samopremagovanje, nedelje, prazniki, praznične dobe . . . Vse naj neka-ko obnavlja in razširja posvečujočo milost svetega krsta. Seveda milost ne raste v krogih, saj ni nič telesnega in zato nima oblike in količine, a ljudje vedno v podobah govorimo in mislimo; zato ne bo napačno, če tudi o letnih krogih božje rasti v naših dušah govorimo.

Kakor na rast drevesa v teku enega leta vplivajo različne stvari: zemlja, sonce, toplota, dež, mraz . . ., tako naj tudi življenje duše pospešujejo različne stvari: Enkrat naj se rine skozi meglo neodrešenosti advent), drugič naj začuti toploto prvih žarkov Vzhajajočega iz višave (božič), potem naj se bije skozi viharje premagovanja (postni čas), nazadnje pa naj se razcvete v najčistejšem soncu (velika noč — binkošti) in naj dozori za žetev Gospodovo (pobinkoštna nedelje). Vsa ta različna praznična razpoloženja naj pripravijo dušo na srečanje z Bogom.

Z Bogom se moramo srečati! Ne na cesti kot dva prijatelja, marveč v duši! Bog prihaja

neprestano s svojim bogastvom, prihaja zlasti po svetih zakramentih. Odpreti mu moramo vrata svojih src na stežaj! Sv. Pavel je to misel povedal z besedami: Nadenite si Gospoda Jezusa Kristusa (Rimlj 13, 14), ki jih slišimo vsako leto na prvo adventno nedeljo v mašnem berilu. Jezusu moramo postati v vsem podobni: On mora postati naša notranja in zunanja obleka, njegova milost nas mora prevzeti, njegove kreposti poboljšati. To je pravo krščansko srečanje z Bogom, ki se bo naposled dopolnilo v večnosti.

Najhujša nesreča na poti življenja je, če Boga zgrešimo. Ostati vso večnost brez Boga — to je ravno pekel. Brez Boga je bilo neodrešeno človeštvo po Adamovem grehu. Bog je sicer tudi tedaj ljubeče bdel nad svojimi izgubljenimi otroki, a umaknil se je in skrnil svojo ljubezen. Ljudstvo ni čutilo njegove osrečujoče bližine; zato je hrepenelo po njem in ga klicalo v svojih molitvah, daritvah in celo v svojih zmotah in blodnjah. Ko pa so se časi dopolnili, se je božja ljubezen zopet razlila v vsem izobilju nad človeštvo. Bog je človek postal.

VITAMINI Č-Ž-Š

ANTON Antonovič je bil vse svoje življenje praktičen človek in se ni dal motiti raznim modernim iznajdbam. Zato je tudi o vitaminih jako malo vedel. Še lepše bo, če smo do dna odkritosrčni in brez vsakega olepšavanja priznamo, da Anton Antonovič ni vedel o vitaminih skoraj popolnoma nič.

Vedel je pa — in to je tudi iz vsega srca upošteval — da je človeku pri lepo obloženi mizi dobro biti in da so jedi in pijače takorekoč polovica življenja. S tem prepričanjem je potoval skozi solzno dolino nemoteno in brez velikih zapletkov blizu tja do svojega šestdesetega leta. Primeren del vsakega dneva mu je potekal pri zajtrkih, obedih in večerjah, pa tudi južine so bile več ali manj na dnevnem redu. Celu za kako malico je imel vedno pravilno razumevanje. Lepe in prijetno dišeče reči, ki so se ob takih prilikah šopirile pred njim na belo pogrjnjeni mizi, so dvigale Antonu Antonoviču veselje do

življenja v srcu in v drugih za življenje potrebnih telesnih organih. Saj je bil pa tudi ponosen na to pred samim seboj in pred vesoljnim svetom, da je njegova kuhinja na višku civilizirane sveta.

Tako je šlo brez spotiklajev tja do šestdesetega leta, kakor sem že povedal. Tedaj so se pa začele motnje in zapletki in spotiklaji, ki jih je Anton Antonovič imenoval neugodne nevšečnosti. Pojavljali so se čudni pritiski v duplinah pod srcem, porajale so se stiske v votlinah nad srcem, srce samo je včasih imelo slabe čase, v noge je lezel svinec, glava se je meglila in ves Anton Antonovič je postajal siten. Resno se je začel bati, da popušča v njem človeško veselje do življenja in je tu pa tam potožil o svoji bojazni kakemu sočutnemu srcu.

In mu je nekoč prišla tolažba in lepo bodrilo, obenem se mu je predstavilo tudi nepričakovano razodetje.

“Anton Antonovič, vam je pač potrebna boljša izbira vitaminov. Z drugo besedo, vaša miza mora biti bolj znanstveno obložena. Vitamini se morajo med seboj previdno dopolnjevati. Človek mora paziti, da dobi dosti vitaminov A, pa tudi vitaminov B in tako dalje. Saj veste, vitaminov je dandanes že skoraj toliko kot črk v naši abecedi. Vsaj tako se mi zdi, da so zdaj z vitamini že nekje sredi abecede, vendar v tem pogledu se nikar ne zanašajte name. V bukvah se pa najde vse, kar človek išče.”

Anton Antonovič je zazijal, takoj nato se je popraskal za ušesi. S to dobro premišljeno gesto je skušal zakriti netaktnost zijanja, ki je onemu skoraj do konca povedala, da so Antonu Antonoviču vitamini španska vas. Pokimal je, da razume, nalahko zakašljaj in tipaje vprašal:

“Vitamine A, B, C in še ne nekaj več seveda poznam. Le tega ne vem, če so dandanes človeku bolj potrebni vitamini iz začetka abecede ali oni, ki so bolj proti koncu.”

“Tega pa tudi jaz ne vem. Če se ne motim, jih je treba mešati vsevprek. Veste, jaz imam kuharico, ki se na to reč popolnoma razume. Njej zaupam bolj kot najslavnejšemu zdravniku. Zato ne čutim v sebi nobenih pritiskov in tudi kake stiske me nič ne nadlegujejo. Moja kuharica mi je nekoč to zadevo takole raztolmačila. Abeceda našega jezika je sestavljena od črke A do črke Ž. Če bi človek hotel pisati pismo, pa bi v eno besedo dejal samo A, v drugo samo B, v tretjo samo C in tako dalje — kakšno pismo bi iz tega nastalo? Tako je tudi

z vitamini od A do Ž, če so res že tudi vitamini Ž. No, če jih danes še ni, jutri ali pojutrišnjem bodo gotovo. In zdaj vidite, da je treba tudi vitamine primerno mešati in znanstveno razpostavljati v skledi, drugače človeško telo ne more dolgo živeti brez pritiskov in stisk.”

Anton Antonovič je sedaj res razumel. Samo nalahno je bilo še treba potipati.

“To je zares jako poučno. Ali se dobe take bukve, ki razlagajo, kako je treba vitamine skupaj zlagati? Po mojih mislih bi morala biti taka knjiga precej podobna slovnici in slovarjem, ki razlagajo vseh štiri tisoč jezikov našega čudnega sveta.”

“Anton Antonovič, na to vprašanje pa ne morem odgovoriti. Človek mojega poklica je preveč zaposlen, da bi mogel vedeti za vsa najnovejša odkritja in še za iznajdbe povrhu. Moja kuharica ve vse. Človeka pogleda, nekoliko izpraša, zapiše nekaj črk in znanstveno zloženi vitamini so pred teboj. Pridite o prvi priliki k meni, ali pa kar kuharico pošljem k vam.”

Anton Antonovič je bil v zadregi, da je skoraj zardel. Da bi se hodil tisti učeni kuharici razkazovat in odgovarjat na njena vprašanja, ki človek nič ne ve, kakšna utegnejo biti? To pa že ne!

Zato je z velikim veseljem pritrtil prijatelju in povedal, da prav rad pride k njemu o prvi priliki. Prav zato je tako živahno prikimaval, ker je v srcu natanko vedel, da ne bo nikoli prišel. Domenila sta se za dan in uro in se z velikim navdušenjem poslovila. Še tisti večer je vedela slavna kuharica, da se ji bo zaupal sam Anton Antonovič, in ga je z velikim ponosom pričakovala.

Dve uri pred dogovorjenim obiskom je Anton Antonovič zbolel. Ni dognano, če ga je trgalo v želodcu ali ščipalo v nogah, glavno je, da je zbolel. In ker se je tako neprijetno počutil, je segel po telefonu in se opravičil. Veliko obžalovanje je bilo na onem koncu telefona, še več pa olajšanja na tem. Bolečine v želodcu in v nogah so namah popustile, zato je bil Anton Antonovič pripravljen poslušati moder nasvet in ga je tudi v resnici z veliko vdanostjo do konca poslušal.

“Čujte, Anton Antonovič, kakor je stvar vzela nepričakovan ovinek, bomo vendar še nočoj našli pot naravnost do cilja. Vidite, nekoliko sem kuharici že pojasnil vaš tužni položaj, ko se morate plaziti skozi življenje med stiskami in pritiski, nekoliko ga pa še bom. Prepričan

sem, da bo spričo moje razlage z lahkoto pravo zadela. Veste, jaz moram jutri zjutraj nujno odpotovati po poslih in vas ne morem priti pogledat prej ko po desetih dneh. Zakaj ne bi kljub temu že nočoj ali vsaj jutri začeli z znanstvenim vitaminovanjem? Kar tam blizu telefona počakajte in potrpite, da vas pokličem. Takoj se pojdem posvetovat s kuharico in že nočoj bodo pravilni vitamini pri vas.”

Kuharica je bila slabe volje in sploh razočarana, ko je zvedela, da Antona Antonoviča ne bo na obisk. Raztreseno je poslušala, sitno zamahnila z roko in odsekala:

“Za štiri tedne naj uporablja vitamine Č-Ž-Š.”

“Krasno! Torej so se vitamini v resnici razmnožili do samega Ž.? Le tako morete vso to zalego v glavi obdržati!”

“Kar sem rekla, sem rekla. Ne zgublajte besed!”

Potem je zapel telefon in oba konca sta oživela.

“Anton Antonovič, vzemite svinčnik in zapišite Č-Ž-Š!”

Anton Antonovič je vzel svinčnik, pa tudi na papir se je spomnil, in je zapisal Č-Ž-Š. V oklepaj je dostavil: (moji vitamini.)

Potem se je globoko zahvalil in je bil nepoparen veselo, da je zvedel za svoje vitamine na tako preprost način. Še čestital si je, da se je tako lepo izmazal in mu ni bilo treba osebno pred oči in jezik Njenega Kuhinjskega Veličanstva.

Hitro je poiskal ženo — posebne kuharice namreč ni imel — in ji je ljubeznivo naročil:

“Za nekaj tednov mi postavljalj na mizo vitamine Č-Ž-Š.”

Žena je bila izredno bitje, besede so ji bile drage in gledala je samo tja, kjer se ji je zdel pogled potreben. Možu je samo čez rame pokimala in je vedel, da lahko gre. Ko je pa tisti večer dokončala kuhinjska opravila, se je vsedla k mizi in si dolgo razbijala glavo nad zaukazanimi Č-Ž-Š.

Č — ali je samo nagajiva uganka?

Ž — ali je resnična skrivnost?

Š — ali je nastavljena past?

Bližala se je polnoč, pa skrivnostni Č-Ž-Š se ubogi ženi niso hoteli razodeti. Podobno je bilo, da ji bo šele usmiljeni spanec presekal mučno zapleteni voz. Tako ji je namreč prišlo na misel, pa ni verjela. In vendar je bilo res.

Dvakrat ji je glava kinknila nad mizo, tre-

tjič je vsekala obnjo. Tisti hip se je posvetilo in ostalo jasno ko jutranja zarja. Vstala je žena od mize, pokimala sami sebi zares, možu pa v mislih, in je šla spat.

Drugi dan se je lotila resnega dela in vse je šlo gladko od rok. Za zajterk, za obed in za večerjo je od tistega dne dalje dobival mož na mizo same vitamine Č-Ž-Š.

Č — češpjevo (kašo) in (jabolčno) čežano, (bezgov) čaj in (nadeto) čebulo, črni (koren) in (posušene) češnje, češminov (kompot) in čmerikovo (solato).

Ž — (ajdove) žgance in žirovo (kavo), (zeljnato) župco in (opečeno) žemljo, žabja (bedra) in žemeljne (cmoke), želodčne (kapljice) in (pelinove) žlikrofe.

Š — šnitlahove štruklje in (pohane) šnite, šaro (iz kolerabe in takih reči), špinačo in ščuko, šato in špargeljne in špehovko.

Po desetih dneh se je vrnil prijatelj in sta se srečala sredi opravkov. Anton Antonovič je potožil, da Č-Ž-Š vitamini niso najboljši za usta in grlo, pa je takoj pristavil, da so za želodec izredna dobrotta. Minile so stiske in prešli so pritiski, raztopil se je svinec v nogah in oblačnost v glavi se je umaknila sončnemu dnevu.

LAMOTSKI ŽUPNIK

(Celoletna povest)

FRANCOSKI IN NEMŠKI OTROCI

Naš župnik si je bil vojno, kakor vsi naši ljudje na deželi, zelo k srcu gnal in imel je za svojo osebno dolžnost, da je od svoje strani po močeh celil rane, ki jih je bila zadala vojna.

Odkar je bila vojna skončana, je občina Lamott vsako poletje vzela v oskrbo krdelo izstradanih vojaških otrok. Redniki ali krušni starši so mislili, da je njih naloga, te svoje rejence po dveh mesecih poslati domov rdečelične in debele kakor pitane rače. Med družinami je nastala pravicata tekmovalna zavist, če se kakšen rejenc ni hotel popravljati in rediti tako kakor sosedov; natanko in skrbno so pazili na vsako četrt funta masti, ki se je pokazala in marsikatera krušna mati se ni zbalala, da ne bi vstala ponoči in otroškemu spanju zaupala ter

izročila še pol litra mleka za prebavljanje.

Ta nočni polič mleka je bil tudi ponos postrežnice "La Pepie". Njeni rejenci so se zmeraj po šestih tednih sprehajali med rožami "farovškega" vrta kakor angeli, ki napetih lic prihajo v trobente.

Do tistega dne, ko se je Avstrijka prikazala na prizorišču, je bila Francozom naklonjena švicarska občina, poznala samo francosko besedo ter si je le iz Pariza ali Lilla priskrbela piščancev za pitanje in mastno rejo. Takrat pa, ko je Avstrijka pripovedovala svojo zgodovino ter se je sovražno nastrojenje in občutje spremenilo v plaho hrepenenje, se je naš dobri župnik odločil, da je tudi Dunaj in Berlin lepo priporočil svoji občini. Da ne bi bil Pariz oškodovan, naj bi kmetje onstran mostu enako dobrodelnost skazovali svojim lastnim deželnim otrokom. Župnik je imel neko skrivno namero, katere nikomur ni zaupal, razen voditeljici. Občini sta pritrtili njegovemu predlogu in bremoncourtski župan je bil ponosen na to, da ima vsaj enega Francoza več kakor Lamott Nemcev.

Plemenito tekmovanje je nastalo med obema vasema; vsaka je hotela palmo velikodušnosti zase imeti.

Kaj vse so počeli, da bi dostojno in primereno sprejeli otroke! Francija je z zastavicami okrasila balkon šolskega poslopja, podstrešno okno novega poštnega urada in pa francosko stran mostu. Švica nasprotno je naročila Avstrijki, naj sestavi pozdravni napis v nemškem jeziku, le-ta napis je Sabli pritrtil na nekakšen slavolok, ki so ga vaščani vrhu tega okrasili z zastavicami v nemških in avstrijskih barvah, seveda na švicarski strani mostu.

Julija meseca so prikorakali francoski piščanci. Sami predmestni Parižani med desetimi in štirinajstimi leti, shujšani, blede, z nenavadno budnimi očmi in še bolj nenavadno zgovornostjo. V trenutku so si osvojili vas ter jo podvrgli svojemu gospodstvu. Pred zastavo, ki je plapolala raz šolsko poslopje, so si sami od sebe uredili velikanski vtisek na svoje krušne starše, ustavili ter stopili v vrsto in navdušeno vzklikali: "vive la France, vive Bremoncourt" in s tem ki bi bili skoraj počili od ponosa.

Nato je pa dobil vsak svoje pišče, katero je po stari navadi potipal zmajaje z glavo. Na obleki dečkov ni bilo videti siromaštva, za to so bile že francoske mamice poskrbele. Toda kaj vse se je odkrilo, ko so jih bolj natanko preiskali! Večina izmed njih je nosila ženske

srajce; to je bila pač zadnja daritev uboge matere. Kratke nogavice so imele zašite bule, hlačne naramnice so pri večini obstajale iz motvoznega sestava, ki bi zaslužil patent in ki se je v njem razpoznal samo posestnik; višek so pa bile neke spodnje hlače, edine, ki so pa imele samo eno hlačnico. Druga se je bila bržčas izgubila v kaki bitki. — — Omeniti pa moramo še, da so vsi ti otroci imeli dobre žepne robce, dobre čevlje in dobra pokrivala na glavi.

Drugače je bilo videti na "berlinskih mladih" in "dunajskih štrukeljčkih", ki so dospeli dva dni pozneje. Suhe, blede prikazni — v tem niso nič zaostajale za francoskimi, toda oblačilo — veliki Bog! Pokrivalo glave — zanič, obuvalo nog — strahotno, veliko jih je imelo vojaške čevlje kot darilo domovine pred odhodom. Imeli so suknjiče iz papirnate snovi, jopiče iz platna za vreče; hlače so bile nekak mozaik iz pisanih zaplat in krp. Nasprotno so pa vsi imeli debelo, toda snažno perilo in dobre hlačne naramnice. Mnogi Dunajčani so nosili celo zelene naramnice pri irhastih hlačah, le-te hlačne oprtavnice so imele na prečnem traku belo vezene črke, ki so sestavljale izrek: "Grues Gott!" Voditeljica, ki je tudi pri sprejemu nemških otrok pomagala kot usmiljena samaritanka, bi se bila skoraj zasmejala nad domisljico, naramnice združiti s pozdravi ljubemu Bogu. Naš župnik nasprotno je pa dvignil enega takšnega majhnega korenjačka — bil je bos — v svoje naročje in ga srčno poljubil.

"Dečko, lepo je od tebe, da nosiš božje pozdrave na svojem srcu; naj se ti dobro godi pri nas!"

Za pravi slovesni sprejem se tuji otroci niso zmenili; bili so vsi preveč preplašeni, v duši so nosili notranje razpadanje svoje poteptane dežele. Malomarno so gledali na slavlolik; samo Dunajčan je vljudno vprašal, če so to švicarske barve. Sicer so imeli vsi le eno željo: "končno se do sitega najesti".

Napadli so Lamott kakor se usede roj kobilic na zelenico, in vse, kar se je dalo gristi, so vtékli v usta, celo steklenice za gorčico so morale to verjeti. Po treh dneh so si bili tako daleč pokvarili želodec, da so mogli navdušeno pisati domov: "Imenitno se nam godi, smo si že želodec premaknili."

Dunajčan se je pritoževal samo nad tem, da mu ni bilo mogoče za zajtrk použiti več kakor šest kosov kruha, namazanih s presnim maslom, ker so bile hlače pretesne; prvo noč niso

mogli spati od samega prebavljanja.

V obeh taborih dobrodelnosti je vladala ljubosumna, tekmovalna zavist. Na francoski strani so govorili: "Boši so se že vsi za eno kilo zredili. Če vi ne storite enako, boste v prihodnji vojni vi tepeni."

V Švici spet so spet govorili: "Dečaki, le pazite, pred Francozi ne smemo korakati kakor stojala pohabljenec."

Obojno krdelo je gorelo od želje, da bi se seznanili, toda iz previdnosti jim prve dni niso pustili, da bi prišli skupaj.

Kakor rečeno, naš župnik je imel neko skrivno namero, to se je opazilo pri njegovi pridigi. Kaj je hotel dobri mož?! Nič manj kakor: Nemčijo in Francijo popeljati eno k drugi čez mali most ter obedve spraviti v njihovih otrocih.

Avstrijka je bila vsa zavzeta za to misel. Tekala je od ene vasi do druge, vzbujala občutje in nastrojenje, pripovedovala tam kaj dobrega, tukaj kaj lepega; bilo je zares čudno, koliko čednosti razen krščansko izpričanih je mogla ta ženska odkriti v počitniških naselbinah. Vsi ti otroci so bili sladki, čisti angelčki.

Prišel je veliki dan prvega srečanja. Naš župnik je bil vse pitalne piščance, bodisi pariške, dunajske ali berlinske pasme, slovesno povabil na južino na župni vrt. Na čelu Mlade Francije je korakala voditeljica na švicarsko stran, medtem ko sta se Mlada Avstrija in Mlada Nemčija zbirali v župnišču, spremljani od župnika in Avstrijke, ki sta iz vseh moči in na vse kriplje hotela podpirati vsak poizkus medsebojnega zблиžanja.

Francozi so bili kar navdušeni, da bodo končno zagledali kakega Nemca pred seboj; drugi pa so bili že bolj hladni. Preveč ljudstev jim je po končani vojni že stopilo na prste na nogi.

Ko se je pa prikazal "dedni sovražnik" je na obeh straneh spreletelo neko šumenje prve vrste. Francozi so nenadoma prasnili v bučen smeh, ki se je tem manj hotel poleči, čim bliže so prihajali. V prednji vrsti so bili odkrili dvoje irhastih hlač. To je bilo preveč smešno. "Sovražnik" je osupel, rdečica je oblila obraze. Neki mali Parižan, Fifi po imenu, je s prstom pokazal na smešne hlače — hlače pa, bodi jim odpuščeno, so nato pokazale svojo zadnjo stran, na kar jim je užaljeni Parižan zaklical "Boš".

"Schwein", je odgovoril Dunajčan.

Kaj pomeni "boš", kaj "švajn", ni nihče

vedel, vsak je pa pod tem sumil cel svet zaničevanja.

“Boš, boš, boš”, so kričali nekateri glasovi, “vol, osel, kamela, dromedar, krokodil,” je donelo sem ter tja in že so si vsi bili v laseh. Bil je krasen boj. Nihče se ni bojazljivo zadaj skrival, videti je bilo, da je izročilo ali predanje v korenjačkih. Fifi, junak, je bil napadel največjega nemškega plavolasca, bevskal je okoli njega kakor mali kužek pinč okrog psa bernardinca, skočil mu je med noge, plezal kvišku po njegovih nogah, spretno in naglo se mu je izmuznil iz prstov, tako da se je Nemeč v najboljšem primeru še mogel braniti. Za to so se pa bile irhaste hlače z Dunaja zmagovito obnesle nasproti tistemu, ki je nosil patenta vredne motvozne naramnice, tako da se je Tintin v svojih gatah ali spodnjih hlačah z eno hlačnico skoraj moral umekniti.

Boj je divjal dalje. Zaman se je voditeljica, smrt preziraje, vrgla med junačke, dobila je le modre lise od bunk. Otroci so bili pripravljeni umreti za domovino. Župniku pa je šinila pametna misel v glavo. Svoj modri dežnik je potegnil iz ovoja ter mlatil ž njim, kar je mlatiti mogel, tolkel je po prijatelju in sovražniku, tako kakor naš Gospod Bog daje dežiti na pravične in krivične. To je izdalo. Krdeli sta se morali pred svetlim orožjem skupno umekniti in zapustili sta bojišče, posejano s pisanimi zmagoslavjnimi zastavami.

Tako je potekel “praznik sprave” prav za prav ne povsem tako, kakor bi si bilo želeti.

Odslej je bil naš župnik previdnejši, skrbel je najprej, da se krdeli navadita od daleč na svoj medsebojni pogled. Pri igri si otroci niso več prišli tako blizu, da bi se spet mogli zgrabiti za ovratnike, toda vsekakor zadostí blizu, da so se mogli opazovati med seboj. V obeh taboriščih je vladala častiželjnost, da bi se nasproti sovražniku izkazali, češ, da ga v vseh rečeh prekašajo. Pogrešali so drug drugega, če so se morali igrati, ne da bi jih drugi pri tem opazovali.

Brez dvojbe so bili Francozi bolj živi, bolj iskri in odločili so se hitreje za kako početje, toda Nemci so pa spet imeli več smisla za sport ali določeno igro, več discipline ali redoljubnosti, več temeljitega znanja. Francozi so bili intuitivni ali gledajoči, Nemci reflektivni ali razmišljajoči; Parižanom sta bila sport in telovadba prav za prav tuja, toda bili so rojeni akrobati ali vrvohodci, ki se ničesar niso ustrašili.

Nad vse so ljubili nevarnost ter se igrali s tem. Nemci nikoli niso izgubili cilja iz oči; vsaka kretnja je bila preračunana na določeno namero, znali so podrediti osebno častiželjnost splošnemu uspehu v korist. Prijetno je bilo tudi opazovati razloček v obnašanju otrok v obeh občinah. Navihanci so bili vsi. Ali naj so Parižani utegnili narediti karkoli, za nje se je vse ugodno izteklo. S čudovito ljubkostjo so se izmuznili iz vsakega položaja, ki bi jih utegnil osramotiti in spraviti v slab glas. Kakšen dovtip, smehljaj, priliznjena beseda, in vse je bilo spet dobro. Če je pa kateri berlinski mladeč prav isto storil, je žalostno ostal v stiski in zagati. Naj je poskušal kakorkoli, da bi se opral ter opravičil, ga je vseeno zadelo osramočenje. Večinoma niti poskusil ni.

Francozi so znali ravnati z ljudmi in priznati jim moramo: bili so tudi postrežljivi in zapupno domači. Naravi in živalim so pa ostali tuji. Povsem drugače Nemci. Ljudem so se plaho približevali, namesto tega so pa bili eno z božjo lepo naravo in tudi veliki prijatelji ter ljubitelji živali. Nikoli ni bilo videti, da bi kdo izmed njih mučil kakšno žival ali cvetlice trgal na koščke.

Samo po sebi umevno je, da je voditeljica prisegala na svoje Francozke, Avstrijka pa na Nemce. Župnik je pa nad obojimi stal blagoslavljaljoč in vzdihujoč. Zaupal pa je samo še na — čudež božji.

Čudovita ter pomenljiva so pota Gospodova: čudež se je zgodil.

Pr eden pa bom to reč pripovedovala, mi dovolite, da vam predstavim kraj dejanja. Komaj boste verjeli: to je gnojna jama Nardinove mame. Dokaz za to, da najbolj žlahtne cvetlice morejo na gnoju uspevati, sploh pa temu dejstvu rastlinoslovje nikoli ni oporekalo.

Nekega dne torej je bila imenovana jama odprta, smrdela je v svoji kakor brezdnó globoki črnini. Višji hlapec je bil pozabil zapreti železno omrežje, potem ko je polival na vrtu z gnojnico. Nastotine kovinasto modrih muh je brenčaje letalo okoli tega veselega dogodka in nepremagljivo privabilo male Francoze. Kar mika mesarsko muho, to ne pusti pravega pariškega fantalina nikoli hladnega. Na robu čepeč, so si ogledali črno globočino, metali noter kamne in se blaženo radovali, če je pljusnilo tako visoko, da je enega izmed njih zadelo. Ko je bila ta igra zadosti dolgo trpela, so s tekom in zagonom skakali čez jamo, od enega roba do

drugega. Tudi najmanjšemu se je posrečilo . . . zakaj iz daljave, polne spoštovanja, so jih vendar Nemci gledali. Le-ti še nikoli niso bili poskusili tako nevarne zgodbe. S smehom in šalami so jih Francozi izzivali. Nemci so mahedrali bliže — Francozi so se odstranili, na videz malomarno. Nemci naj le poskusijo, če bodo zmogli kaj takega.

Justav, berlinski mladeč, korenjak, dolg kakor drevo, je kot prvi izzval usodo, z zaničljivim smehljajem na ustnicah. Ne da bi se količkaj zaletel in zagnal, je skočil z obema nogama — v gnojnično jamo. En sam prestrašen krik — njegovi spremljevalci so se razpršili in klicali na pomoč. To uro je bila vsa vas pri delu na polju — klicev ni slišal nihče. Tintin, Parižan z motvozno naramnico, je hitro pritekkel, se zleknil ob robu jame ter stegnil in pomolil navzdol svoje roke. Dolgi Justav je v svoji temni omaki naredil obupne plavalne kretnje, ni pa mogel doseči ter prijeti rok, pomoč nudečih — manjkalo je pol metra.

“Držite me za noge,” ukaže zdajci Parižan in se da z glavo naprej spuščati navzdol, med tem pa ga njegovi prijatelji krčevito drže za noge in za hlače. Tako je ravno še dosegel Justavove roke. Tačas je pa bil mali Fifi privlekel neko lestvo. Le-to so spustili navzdol in tako je bil dolgi Justav spet spravljen na dnevno svetlobo in ž njim vred njegov reševatelj Tintin.

Kot zamorček je prišel Justav ven iz jame. Tintin je bil pa vijoličast v obraz, roke so bile nabuhle, komaj je še mogel dihati, kri mu je iz nosa tekla in bil je zelo omamljen. Dolgo je trajalo, preden se je spet opomogel. Toda potlej so ga proslavljali kot junaka in “zamorec” Justav iz Berlina se ga je oklenil okrog vratu.

“Camerade, camerade,” mu zagotavlja Tintin ter ga ginjen potreplja po ramah. Nato sta šla skupaj pod vodno črpalko, in ko sta se temeljito osnažila, sta šla na sonce, da ju je peklo in sušilo. Oba tabora sta se zbrala okoli njiju ter si tiščala nos. Dobila sta tudi novi imeni. Dolgi Justav se je imenoval “Jauchenfatzke” in njegov rešitelj “la Melasse”.

Od te ure sta “Jauchenfatzke” in pa “la Melasse” postala neločljiva prijatelja.

Zakaj na nobeno reč se Francoz bolj ne naveže, kakor na človeka, kateremu je smel viteško pomagati in Nemeč ne pozna nikake večje sreče kakor zvestobo.

Našli so se.

Mali Fifi se je bil seveda pridružil največ-

jemu Dunajčanu, dal se je nositi od njega na ramah ali štiporamo ter mu je zato podaril lepo stekleno kroglo. Kmalu so začeli reči sploh zamenjavati med seboj. Kar se je le našlo v preluknjanih žepih: razglednice, znamke, špagat ali motvoz, gumbi, denar in nožički, vse je spremenilo lastnika.

Kmalu so si med seboj povedali tudi prve misli s posnemajočimi kretnjami.

Irhaste hlače . . . vezena naramnica . . . “Qu'est-ce que c'est? Qu'est-ce que c'est?” Dunajčan je z vojaškim pozdravom položil roko na kapo ter nato pokazal proti nebu: “Gruess Gott!”

“On meni,” je učeno razlagal Tintin, “najbrž je spomin na njegovega očeta, ki je padel kot vojak.”

“Pauvre, pauvre”. Potrepljali so ga po ramah. Smejal se je dobrodušno.

“Was ist das?” (Kaj je to?)

Gustav je pokazal na fotografijo, ki jo je bil Tintin potegnul iz svojega hlačnega žepa.

“Maman”.

To besedo so vsi razumeli. Bila je skupna dobrina, najbolj prisrčna izmed vseh.

“Voila mon Papa, voila ma soeur,” tako je zvenelo nato sem in tja.

Mali Fifi je pokazal podobo lepe žene v krasnih oblačilih. “Kaj je to?”

“Ma bonne amie,” se je lagal mali porednež. “Was ist das?” (Kaj je to?)

Fifi je našobil usta, zasukal oči, stopical in se gugal kakor gospodična ter z roko izročal poljube.

“Sein Pupperl,” je menil zdaj na pol osupel, na pol začuden Dunajčan.

“Bonne amie, poupee, oui, oui.”

Fifi je v očeh Nemcev zrastel neznansko visoko.

Po vseh dneh takšnega medsebojnega dušnega raziskovanja sta se oba tabora že prav dobro razumela. Tudi so imeli skupen jezikovni zaklad, ki so ga na obeh straneh obvladali. Če je bilo kaj komu nadležno, je Francoz rekel nekako tako: “Tsut” ali “fous moi la paix,” ali še bolj krepko, prepričevalno besedo, ki je nočem ponoviti. Nemeč pa: “rutsch mir den Buckel runter,” ali “halt's Maul” itd. — Kdor je pa bil nasprotno zadovoljen, je imel navado reči: “Ca y est” ali “Knorke” ali “Dull!”

Zelo navadne rečenice so bile tudi: “Ferme ta queue!”, “halt die Pappen”, “oh lala”, “so, so”, “comme ca”, “tiens”, “los”, “feste druff”, “ziag a”. Če k temu prištejemo še nekaj švi-

carske nemščine, "Schwyzer Deutsch", dobimo jezikovno mešanico, ki po jasnosti in kreposti prekaša vse jezike sveta in ki so jo v obeh taborih izvrstno razumeli.

Dolgo časa sta imela Tintin in Justav glavno besedo.

To je prišlo od njunih junaških del, od njune velikosti in od njune starosti; nato so ju pa drugi izpodrinili. Eden je bil nekoč pri neki otroški slavnosti segel v roko cesarju Viljemu, drugi je bil v Parizu doživel resničen požar. O tem niso mogli zvedeti dovolj podrobnosti, zlasti cesar Viljem je bil za francosko domišljijo vedno nova mikavnost.

Pri tem se je sprava zmeraj bolj poglabljala. To so občutili kmetje, zakaj "pariški fantalini", "berlinski mladiči" in "dunajski štrukeljčki" so kmalu sestavili tatinsko drhal, ki je huje divjala kakor pa — Atila blaženega spomina.

Blagovolite si le enkrat v duhu predstaviti francoski temperament, združen z nemško temeljitostjo — na roparskih pohodih po sadovnjakih in preko njiv, na katerih je zorel krompir! —

Nač župnik je imel z vsemi rokami dosti opraviti.

Prisilil je otroke, da so se poprijeli rednega opravila. Francoski krušni starši so sprva godrnjali, ker so se bali, da bi utegnili piščanci zgubiti nekaj gramov maščobe. Potem so se pa vdali. Pariz, Berlin in Dunaj so se učili obdelovati polje, žeti žito, sušiti seno, napregati konje, živino pasti in krmiti; postali so bolj mirni, navadili so se na tiho življenje in čuvstvovanje ljudi, ki so združeni z naravo, navezani na prirodo, navadili so se na njih prekašajoči mir v besedi in pri delu. Kmalu so posnemali celo kmetiško hojo, kmetiški slovesni način načeti hlebec in rezati kruh, kmetiški trdni nastop, navadili so se po načinu kmetov dvigniti kozarec z vinom do oči ter ga počasi približati ustom, celo naglaševanje in višino njih glasov so posnemali.

Najhitreje so se privadili Nemci.

Zdaj so bili lepi dnevi. Predvsem dnevi žetve. Takrat je naš župnik sam pomagal pri delu in s svojo mladino je delal zdaj pri tem kmetu, zdaj pri onem, zdaj tostran mostu, zdaj onostran. Če se je kak posestnik upiral in imel pomisleke zoper to telesno delo prečastitega gospoda, in če je menil, češ, gospod dušni pastir imajo dosti opravka z božjo službo, se je stari

gospod smehljajal s svojim lepo zaokroženim smehljanjem in rekel: "S takimi sovražniki, ki so se med seboj spravili, pomagati pri žetvi, je najlepša služba božja, ki jo more človek doživeti."

Toda zraven vsega dela je naš župnik z voditeljico in Avstrijko vred priredil tudi marsikake lepe izlete. Voditeljica je bila zaradi svoje plemenite dobrohotne čudi, zavoljo svoje nežnosti in radi svoje angelske lepote tiha ljubezen vseh Berlinčanov, Pariz in Dunaj sta pa prisegala na Avstrijko; ta je bila razumen tovariš, kateri nikoli ni skazil kakšne šale ter je razen tega mogel veliko zgodbic pripovedovati. Pri njej se ni bilo treba prav nič sramovati, če je kdo imel luknjo v hlačah ali če je koga trebuh bolel. Imela je razumevanje za vse, kar je človeškega.

Župnik pa, to je bil oče vseh, najboljši, ki je vsakemu za vselej pregnal domotožje, ki je vsakemu bral iz oči hrepenenje, da bi bil varen in skrit. Te dušne popke, ki mu jih je veter življenja prinesel, je gojil kakor svoje prekrasne rože, ni pustil, da bi se jih prijela umazanost, niti da bi jih osmodila slana, niti da bi jih zlomil vihar. Boril se je za vsakega posebej in s prižnice je izpovedal:

"Moji ljubi otroci, lamotski župnik se nič ne briga za to, da boste domov ponesli nekaj gramov maščobe več ali manj: kar bi rad dosegel, dobro veste: to bi bilo srce, tako svetlo osnaženo, da se bo Gospod Bog mogel zmerom zrčaliti v njem; to dajte domov ponesti, pa ljubezen, ah, tako mnogo ljubezni!"

Da, to so bile počitnice! Polne sonca, ljubezni in miru! Niti presenetljive pustolovščine ni pri tem manjkalo. In le-ta je prišla nekega dne, s prekrasnim razkošnim avtomobilom, ki je hotel kakor ognjena krogla švigati skozi vas. K sreči je obstal in obtičal na meji, zakaj podvreči se je moral pregledovanju carinikov. — Kmalu so ga obkolili otroci. Imenitna gospa je sedela v njem, nasmihala se je otrokom ter se milostno pečala ž njimi. Govorila je slabo francosko, še slabše nemško in o "taborskem jeziku" sploh ni imela nikakega pojma. Le s težavo in za silo so ji dopovedali, kdo so.

"Madame est americaine," je vljudno razložil Tintin, "la Melasse".

"Yes!" Ponosna je bila, da so to takoj videli na njej.

"Da kannst nix machen," je tolažil Dunajčan.

Američanka je snela rokavice ter iskala v svoji ročni torbici. Otroci so radovedni gledali na igro dragih prstanov.

“Bonbončki — kupiti, yes?” je smehljaje se rekla.

Parižani so nategnili ušesa. Nemci so debelo gledali. Vsak otrok je prejel švicarski frank. Mislite si, to je bilo takrat celih šest francoskih frankov!

“Kuess die Hand”, je dejal Dunajčan in vi težko poljubil prste, ki so na njih žareli prstani.

“Danke”, so rekli Nemci in jasno veselje je sijalo iz njihovih oči.

Ne tako mali poredneži izmed Parižanov. Le-ti so z odpuščajočim smehljajem rekli “merci Madame” in v hlačni žep spustili novc, ne da bi ga pogledali. Sploh so se obnašali tako, kakor da bi se kaj takega zgodilo vsak dan.

Nato so se pričeli razgovarjati, kolikor se je le dalo. Namesto da bi kakor drugi v brzemu teku svojim krušnim staršem prinesli veselo novice o franku, so strokovnjaško opazovali avtomobil, ugotovili iz katere tovarne je in koliko ima konjskih sil, vzeli so ga skoraj v svoje varstvo z njegovo lepo gospo vred, ki je sedela notri. Ko je hotel šofer odpeljati, ga je Tintin opozoril na bližnji ovinek ter mu je velel, naj pazi: češ, da se je ondi zgodila že marsikaka nesreča. Nato je nalahno zaprl zaklopec pri vozu.

“Bon voyage, Madame!”

“Aoh — merci, merci!”

Avto se je odpeljal mimo krdela dečkov, ki so mahali s kapami gospe v pozdrav ter ji radostno vzklikali. Irhaste hlače so se celo prekopicnile.

Ker so naslednji dan pričakovali krošnjarja malega Juda, so imeli mladci nemirno noč.

Justav si je izbral dvojico krasnih hlačnih naramnic in dva robca, Dunajčan pa star gramofon, drugi so si kupili bonbonov in čokolade. Kmalu so izdali zadnjo stotinko franka. Parižani nasprotno pa niso zapravili niti groša; Židovo blago jim je bilo preslabo.

Justav je izročil hlačne naramnice rešitelju svojega življenja Tintinu. Le-ta jih je čedno zavil v svilnat papir ter jih skrbno shranil “pour les cas rares”. Za delavnike je zadostoval njegov motvozni sestav. Čokolado in bonbone so si po bratovsko razdelili; tudi Francozi so dobili svoj delež. Le-ti spet so pa naslednji dan vsi prišli h gospodični Suzani na pošto, da bi kar najnujno hitro poslali svoj denar mami domov.

Proti koncu počitnic je kolonija doživela še drug lep dan. Ta je bil najlepši izmed vseh. Povod zanj je bil odkril Dunajčan — — —, slovesnosti odkriti in praznovati, tega daru ne smemo odrekati Avstrijcu.

Po mnogem trudu se je bilo namreč Dunajčanu posrečilo, da je natanko zvedel za rojstni dan našega župnika; ta dan je brezpogojno treba praznovati. Justav je bil “za godbo”, to se je razumelo samo po sebi. Pariz je bil “za govore in deklamacije”, to se je razumelo samo po sebi. Vsi skupaj pa — tudi to se je razumelo samo po sebi — so bili za to, da jih bodo potlej župnik povabili na zajtrk. Potemtakem je bil sestavljen prav lep načrt.

Na vse zgodaj zjutraj naj bi torej pod oknom župnišča zadonelo lepo petje; če se bodo nato gospod župnik prikazali pri oknu, naj bi bili v francoskem jeziku slovesno pozdravljeni in končno obdarovani.

Kaj vse se je bilo treba naučiti in navaditi, preden je pod vodstvom Justava in njegovih orglic zadonela troglasno pesem: “Veliki Bog, hvalimo te!” To pesem so si bili izbrali, ker je bil napev znan Dunajčanom, Berlinčanom in Francozom. Toda s Parižani je kljub temu bil križ in dosti truda: vse se jim je zdelo šaljivo, zraven se jim pa ni niti sanjalo o glasbi. Sreča, da je Tintin, ki je bil koščku Nemčije rešil življenje, čutil v sebi notranjo obveznost, da bi razumel nekaj nemške prosvete. Delal se je tedaj glasbeno nadarjenega, se hrabro prerinil skozi vse porednosti svojih tovarišev ter jih končno prisilil do popolnega soglasja. Šlo je. Seveda v dveh jezikih, toda Gospod Bog in naš župnik sta stala tako visoko, da sta slišala le polni zvok mladostnih glasov.

Tudi različne darove so pričarali otroci na genljiv način. Od kmetov so dobili jajc, potic, platna, mošta in slanine. Voditeljica je priskrbelo šest steklenic starega medočana in pa obilico cvetlic. In z župnega vrta je Tintin zmeknil skrivaj, ne da bi ga količkaj zapekla vest, najlepše “francoske” rože: saj so bile vendar samemu gospodu župniku namenjene!

Prav zgodaj zjutraj — bilo je krasno septembrsko jutro, rosa je še ležala na vseh cvetnih čašah in na obrazih — so se splazili otroci v cvetlični raj župnega vrta. V rožnem grmu je lahko začivkal presenečen ptiček.

“Veliki Bog, hvalimo te . . .”

Sramežljivo-plaho in prisrčno, kakor pogled cvetic proti soncu, tako so otroci staro lepo

pesem poklonili Bogu in njegovemu služabniku.

Zgoraj se je odprlo okno, toda nihče se ni prikazal, utegnilo je biti, da je naš župnik molil zadaj pri oknu ž njimi vred.

“Veliki Bog, hvalimo te . . .” Zdaj so peli dečki iz vsega grla in ž njimi vsi ptiči vzbujajočega se vrta.

Končno je prišel doli naš župnik. Nič ni rekel, le široko je odprl svoje roke in pevci so se ga oklenili okoli vratu. — Nato se je Tintin spomnil na svoje verze ter jih je poklonil možu božjemu z ukradenimi rožami vred.

Naš župnik se je gromko zasmel, ko je le-te prepoznal. Seveda je povabil otroke na zajtrk in “La Pepie” so tako hvalili in proslavljali, da ji je staro srce prekipelo. Zlasti so ji tekle solze, ko ji je Tintin godovne verze ponovil z globokim občutjem. Ko je pa še dolgi Justav pričel gosti na svoje orglice in sta oba Dunajčana zaplesala domače plesne poskoke, je morala “La Pepie” od smeha spet jokati. Pri sadnem soku in pri slanini je bilo nastrojenje končno že tako razposajeno, da so celo prečastiti pričeli peti: “Lisička, ti si gos ukrala, prines’, prines’ jo spet nazaj!” V tem trenutku se odpro vrata in prikaže se voditeljica. Z bučnim smehom so jo sprejeli. Celo hišni gospodar se ni mogel pomiriti. Sprva ni vedela, kako se ji je to primerilo, potem se je pa odločila, da se je tudi sama smejala ž njimi vred.

Nikoli še ni kuhinja v župnišču imela pod svojim stropom tako veliko srečnih ljudi.

V naslednjih dneh se je približalo slovo: zato so sklenili, da pojdejo drugi dan še enkrat na izlet. Zadnjikrat so se še hoteli igrati Indijance, kuriti ogenj in peči krompir na polju.

Naš župnik se je vsega udeležil ž njimi vred, voditeljica tudi in kako naj bi zaostala Avstrijka?! Tintin in Justav sta sklenila na ta znameniti dan krvno prijateljstvo in ta obred je bil zelo resen, zakaj obhajali so ga vpričo duhovnega gospoda. Seveda se ta duhovni gospod ni prav nič sramoval, da je prevzel dostojanstvo poglavarja v tistem indijanskem stegu. Dobil je okras na glavo iz petelinjih peres in dali so mu ime “Makako Levjesrčni”. Lepa voditeljica je prejela od pesniških Nemcev ime “princesinja mesečine” in Avstrijko so Parižani nazvali “Popokatepetl”. Čemu in zakaj, ni vedel nihče.

Na robu gozda so zakurili velik ogenj. Pred dračjem in poleni, ki so se kadila in cvrčala, so ležali naokrog — vsi na trebuhu, celo

naš župnik. Vsak je z dolgo vejo dregal v plamenih sem ter tja, da so tem više švigali.

Nato je pa postalo prav tiho. Na globoko rdečem soju, ki so ga plameni lili na obraze, je bilo opaziti prihajajoči večer. Sonce je bilo zašlo, nebo je še žarelo v škrlatu, zlatu in smaragdu. Polagoma je obledela krasota, dokler ni barva jesenskih podleskov prevlekla podnebj. Nežen sij je še plaval nad strniščem in iz doline je zadonel zvon in zapel “zdravamarijo”.

“Moji ljubi otroci,” je rekel prečastiti, “zdaj je tako lepo, da hočemo poprositi našega Gospoda Boga, naj tudi pri nas za trenotek ostane.”

Otroci so se dvignili, vsi so ostali tiho in resnobno, hipoma so imeli moške oči.

Vsak je razumel molitev vseh jezikov in narodov:

“Oče — naš . . .”

Vsak jo je molil v svojem materinem jeziku, pobožno sklenivši roke. Le Tintin in Justav sta se držala okoli pleč.

Neskončna dobrota je objemala malo človeško krdelo. Vsi so zrlji proti nebu, le Avstrijka je globoko sklonila svojo glavo.

Naš župnik je položil svojo težko roko na njena ozka pleča:

“Avstrijka, dobremu Gospodu služimo.”

“Zares, gospod župnik.”

(Dalje prih.)

Ljubljčan: “Očka, ali je kaj dosti snega pri vas?”

Kmet: “I, tako je. Nekateri ga imajo več, nekateri pa manj.”

Ljubljčan: “Kako to?”

Kmet: “Kdor ima več sveta, ga ima več, kdor ga ima pa manj, pa manj.”

Žena sedi na zofi in bere roman. Mož si šiva gumb k hlačam in gode in gode.

Žena: “Kaj brundaš venomer?”

Mož: “Res nisem mislil, da si bom moral v zakonu gumbе prišivati.”

Žena: “Mar si bil res tako preprost in si mislil, da boš v zakonu kar brez gumbov hodil okrog.”

DOMOVINI NA POMOČ!

PO vseh mogočih listih je že odmeval ta glas in pozival vse dobromisleče na plan, da bi po svojih močeh pomagali. Tudi Ave Maria ne sme zaostati. Tudi njej so pri srcu vsi bratje in sestre, ki trpe tam onkraj morja in se zvišajo v bolečinah telesa in srca . . .

Tu je govor o pomoči v denarju.

Vsem je znano, da se je organiziral pomožni odbor naših organizacij, Jednot in Zvez. Nabirajo in skušajo nabrati več in več. Močno garancijo dajejo, da bodo nabrani milodari prišli v roke samo Slovincem in za Slovence, kadar bodo časi toliko zanesljivi, da bo pomoč gotovo prišla tja, kamor ima priti. Priporočamo.

Ustanovil se je še drug pomožni odbor: "POMOŽNA AKCIJA SLOVENSКИH ŽUPNIJ". Po angleško: AMERICAN SLOVENE PARISH RELIEF. Tudi ta odbor je že začel razvijati svojo delavnost. Sedež mu je v Clevelandu in sicer v župnišču sv. Vida, 6019 Glass Ave.

Odbor slovenskih župnij sestavljajo v prvi vrsti slovenski duhovniki, seveda ne brez pomoči in sodelovanja župljanov svetnega stanu. Častni predsedniki in nadzorniki so trije najodličnejši slovenski duhovniki: Rt. Rev. Msgr. Hribar, Rev. Msgr. Ponikvar in Rt. Rev. kanonik Oman.

Aktivni predsednik je Rev. Milan Slaje iz Loraina, podpredsednik Rev. Matija Butala iz Jolieta, tajnik P. Bernard Ambrožič iz Lemonta, blagajnik Mr. Anton Grdina iz Clevelanda. Poleg imenovanih je v odboru še več drugih duhovnikov in laikov.

Pomožna Akcija Slovenskih Župnij skuša poseči zlasti na polje, kamor JPO, SS nima dostopa. Začela je s tem, da je izposlovala od NCWC v Washingtonu zelo izdatno pomoč za Slovenijo v znesku \$40.000. Ta znesek je bil že odposlan skozi Rim in vsak čas pričakujemo potrdila o prejemu iz Ljubljane.

Nadalje se je zavzela za to, da nabere po Ameriki med Slovenci in drugimi katoličani kolikor mogoče veliko dolarških maš za stotine duhovnikov, ki so pregnani iz svojih župnij in drugih službenih mest, pa niso smeli prav nič s seboj vzeti. Veliko število teh nesrečnih duhovnikov je sedaj odvisnih od dobrotelčnosti svojcev, ki so pa večinoma tudi sami v težkem polo-

žaju. Pomoč, ki jo pošljemo tem duhovnikom, bo po njih prišla premnogim drugim. Gospodje duhovniki bodo z vsem veseljem delili darove za svete maše s tistimi, ki so v njihovi bližini, in bodo pomagali siromakom sploh. O tem nam ni treba imeti nobenega dvoma. Ljubljanski škof dobi od nas preko Washingtona in Rima nabrani denar precej hitro in on gotovo najbolje ve, kateri duhovniki so najbolj potrebni. Mnogi bodo pa radi maševali v namene tukajšnjih darovalcev, denar bodo pa odstopili ondotnemu odboru za splošno pomoč tistim, ki so najbolj potrebni, pa naj bodo tega ali onega stanu.

Na ta način je zelo praktična reč, darovati kolikor mogoče veliko za svete maše. Ti, ki po tem potu pomagaš, si lahko popolnoma trdno uverjen, da res pomagaš in sicer takoj, poleg tega pa imaš od svojega daru ne samo hvaležnost nesrečnih v starem kraju in plačilo pri Bogu za dar — poleg vsega tega imaš še neizmerni duhovni sad daritve svete maše, ki se tam opravlja po tvojem namenu.

Pomožna Akcija Slovenskih Župnij je po svojem tajniku doslej že odposlala — do konca meseca novembra, TRI TISOČ mašnih intencij, z drugo besedo: TRI TISOČ dolarjev. To je vsekako lep uspeh, toda zavedati se moramo, da je to smatrati le za majhen začetek. Potreba je neizmerna in bo ostala, dokler bo tam tako kot je sedaj. Torej ne odnehajte in se nikar ne utrudite! Pošiljajte sami, kolikor največ morete dejati na stran, pa tudi druge nagovarjajte, naj pošiljajo za svete maše v ta namen, da odpošljemo v stari kraj. Naslov, kamor naj se pošiljajo darovi za svete maše — dolar za eno — je tu spodaj natisnjen in ostane neizpremenjen. Vsem pa velik BOG PLAČAJ in ne odlašajte preveč. Mnogo naših naselbin je še, ki se v njih sploh še nihče ni spomnil, da bi na ta način pomagal staremu kraju in — sebi!

Imena darovalcev in poslani svote so natančno zapisane v tajnikovih knjigah, najbolj natančno pa v knjigi življenja v božjem tajništvu v nebesih. Ako pa darovalci samo s tem — SAMO s tem! — niso zadovoljni, bo rada Ave Maria ob svojem času prinesla imena, da se bodo lahko brala vsepovsod. Toda dosedaj ni bilo take zahteve in smo mislili, da se lahko čas in prostor v listu za kaj drugega porabita. Odvisno je torej od volje in želje tistih, ki pošiljajo za sv. maše.

Pomožna Akcija Slovenskih Župnij bo v kratkem še razširila svoje delovno polje. Ne sme

se omejiti samo na to dvoje, kar je že doslej imela na svojem programu. Skušala bo storiti kar največ, da bodo tam doma res čutili in spoznali, da med ameriški Slovenci bijejo zanje bratska in sesterska srca. O nadaljnjih načrtih glede tega boste čuli v domači cerkvi — ako imate pri vas slovensko cerkev — ali boste pa brali v dnevnem časopisju. Seveda bo tudi naš list prihodnjič spet kaj znil o tem. Naj vsaka beseda in vsak poskus od te strani najde sprejemljiva srca in veliko veliko **DOBRE VOLJE** med vami vsemi.

Darove za svete maše sprejema in vsa pojasnila daje:

P. Bernard Ambrožič OFM.,
6019 Glass Avenue,
Cleveland, Ohio.

Jubilant P. Benigen pripoveduje:

ZGODOVINSKO je bilo romanje Slovencev v Jeruzalem l. 1910. Bilo je prvo skupno romanje iz ljubljanske škofije: vernikov, duhovnikov s škofom Jegličem. Vseh skupaj 550, nekaj romarjev se je pridružilo iz raznih drugih krajev in škofij. Ker je ljubljanska škofija priredila to romanje, se je imenovalo: prvo slovensko romanje v Jeruzalem. To je zgodovinsko dejstvo.

Parnik jih je pripeljal iz Trsta v Jafo v petih dneh. Naravno, da so romarji hoteli biti v Jeruzalemu in Sveti deželi toliko časa, da bodo mogli zadostiti svoji želji in pobožnosti ter si ogledali sveto mesto Jeruzalem in bližnjo okolico.

Za taka skupna romanja je bilo določeno devet dni. V teh devetih dnevih je bilo natančno določeno, kaj bodo obiskali vsak dan. Vsak romar je imel v ta namen svojo knjižico z navodili. Vsi romarji so bili razdeljeni v tri skupine, katere so imeli v skrbi določeni vodniki. Torej zgodovinsko je, da so bili slovenski romarji **devet dni** v Jeruzalemu in ne kakor je

naredil tiskarski škrat **tri dni** v popisu zadnji mesec. To veliko napako moram tu popraviti; kajti Slovenci ne bodo hodili tako daleč v Jeruzalem samo na uro gledat, ampak so bili tam celih devet dni.

Lepo in zanimivo je bilo življenje v Kajri. Vedno jasno nebo, dežja v poletnih mesecih nikdar, samo parkrat v zimskem času, ki je bil najbolj prijeten. Snega ni tam nikoli, v dvajsetih letih mojega bivanja v Egiptu, ga nisem nikoli videl. Zato tudi nisem želel, da bi zapustil Egipt in šel v Ameriko, kamor me je P. Kazimir Zakrajšek vabil s tolikimi pismi. Odgovoril sem mu: v Egipt so me poslali moji predstojniki, tu sem zdrav in vesel in ne želim zapustiti moje službe.

L. 1912 mi je pisal moj brat z doma, da so mati zelo bolni in silno žele, da bi jih obiskal. Pisal sem v Rim generalnemu ministru, vrhovnemu predstojniku našega reda, za dovoljenje. Dobil sem odgovor, da bom v kratkem dobil novo službo za nekaj let in ko bom to dovršil, bom šel obiskat svojo mater. Pišem naj jim, da me počakajo. Storil sem kakor mi je bilo rečeno v pismu.

Čez nekaj časa pa sem prejel brzojav od preč. P. Kustosa iz Jeruzalema, da naj pridem takoj v Jeruzalem. Drugega ni bilo nič omenjeno. Podal sem se na pot z vlakom v Port Said. Med potjo na neki postaji vstopi v vlak moj bivši predstojnik v samostanu sv. Jožefa v Kajri, rodom Francoz in tako sva se skupno podala v Jeruzalem. Tudi on je dobil isto povele kot jaz, pa noben ni vedel zakaj morava iti v Jeruzalem. Šele v Jeruzalemu sva zvedela, zakaj sva bila poklicana. Dobila sva novo službo kot diskreta kustodije.

Predstojnik kustodije se imenuje kustos ali varuh božjega groba. Njemu v pomoč je še šest patrov: vikar, ki je Francoz, prokurator španjolec ter štirje diskreti ali svetovalci. Morajo biti: Italijan, Francoz, Anglež in Slovan ali Nmec. Ta je ob enem za Nemce in Slovane. Kustodija Sv. dežele je zelo razširjena. V mojem času je nas bilo nad pet sto redovnikov, ki so, bi rekel, bili iz celega sveta. Živeli smo v 57 samostanih in hospicijih ne samo v Palestini, Siriji, Mali Aziji, ampak tudi v Egiptu, na otoku Cipru, v mestu Carigradu, torej v treh delih sveta. L. 1219 je bil sv. naš oče Frančišek v Sveti deželi. Od njegovega časa so njegovi duhovni sinovi neprenehoma torej nad sedem stoletij varuhi božjega groba in drugih svetišč v

Sveti deželi. Oni so imeli edini dušnopastirsko skrb katoličanov v teh krajih, kar je še danes. Kustos je edini duhovnik našega reda, ki ima pravico pontifikalij, četudi je navaden mašnik. On ima pravico obhajati slovesno mašo kot škof, dokler je v svoji službi. Te pravice je podelila sveta Cerkev našemu redu od starodavnih časov, ker naš red je varuh božjega groba in oskrbnik svetišč v Sveti deželi.

Le nekaj nad dve leti sem ostal v Jeruzalemu. L. 1914 je izbruhnila svetovna vojska. Kot zadnje romarje — Bavarce — sem spremil do Jafe koncem meseca junija. Tam sem zvedel o smrti Franca Ferdinanda in njegove žene v Sarajevu. Koncem julija je bila napovedana vojska, ki se je razteglala po svetu prav hitro.

V Jeruzalemu smo se pripravljali na njo. Prva določba tedanjega patrijarha v Jeruzalemu skupno s kustodijo Svete dežele je bila, da se vse redovnice iz mesta in okolice, ki nimajo papeževe klavzure, nastanejo v naši romarski hiši poleg samostana svetega Odrešenika. Dvesto redovnic je stanovalo v naši romarski hiši. V samostan sv. Odrešenika se je z nami nasfanilo nekaj redovnikov misijonarjev imenovanih Belih očetov ter nekaj očetov benediktinov iz bližine Jeruzalema. Vojska je vedno huje napredovala vsepovsod. Vodstvo kustodije dobi obvestilo iz Rima, da nastopi novo predstojništvo. P. kustos mi pove, da bom zdaj lahko šel v domovino in pozneje, ko bo mogoče, se podam v Ameriko. Denar za vožnjo v Ameriko dobim v Jeruzalemu.

Hitro uredim vse potrebno in 14. nov. 1914 sem se z vlakom odpeljal v Jafo. Stroge so bile postave zlasti glede zlatega denarja. Nihče ga ni smel vzeti več s seboj, kot je določala postava. Meni so dali ves denar za vožnjo v Ameriko v zlatu, Napoleondore, vsak po dvajset frankov. Kako sem mogel prinesiti ta denar s seboj v domovino? Tirolski brat Egidij, čevljar v Jeruzalemu, je to poskrbel. Iz močnega usnja je napravil nekak škapulir. Vanj sem dal ves zlat denar ter ga vedno nosil na prsih pod obleko kakor škapulir. Tako sem ga srečno prinesel domov. Bratu v domovino sem sporočil, da pridem domov v kratkem. Imel sem potni list narejen v Jeruzalemu za vožnjo preko Carigrada. Pridem v Jafo pa ni bilo nobenega parnika za to vožnjo, bila sta pa dva za Egipt. Hitro sem dal spremeniti potni list za Egipt, kamor sem se takoj odpeljal dne 15. nov. iz Jafe. Iz Jafe do Trsta je rabil parnik v mirnem

času pet dni, drugače je bilo v vojskinem času. Kaj vse je bilo prestati potnikom med vožnjo, kolike nevarnosti radi min, v noči 25. nov. je pet francoskih bojnih ladij ustavilo naš parnik in en častnik z dvema vojakoma je prišel na naš parnik pregledat potnike. Ni našel nobenega sumljivega in na to smo nadaljevali vožnjo. Tri tedne je trajala od Jafe do Ljubljane ta vožnja v vojskinem času.

Ko pridem domov so mi mati prišli naproti. Pred par leti so bili močno bolni, pa so se pozdravili in me počakali kakor sem jim bil pisal besede mojega vrhovnega poglavarja, da jih bom obiskal čez par let. Vse se je natanko zgodilo. Moje povelje iz Rima sem dobil doma od P. provincijala, da se podam v Ameriko. Toda vsakemu Avstrijcu je bilo nemogoče med vojno iti iz domovine, ker bo poslan v ujetništvo.

Posrečilo se mi je priti v Genovo in tam sem plačal tiket z zlatom iz Jeruzalema in 8. aprila sem se z angleškim parnikom Canapic odpeljal iz Genove ter 25. apr. 1915 srečno dospel v Boston ter isti dan z vlakom v New York. Ko sem sporočil v Rim, da sem že v Ameriki, so se zelo čudili, kako mi je bilo mogoče tako hitro in v vojskinem času priti v Ameriko. Tudi moja mati so živeli še nadalje in so umrli, ko sem bil že deset mesecev v New Yorku, dne 22. febr. 1916. Vsake pesmi je enkrat konec, tako bodi konec tudi mojega pripovedovanja.

Slovenski pregovori

Pobožen — v življenju ubožen, v Bogu bogat

Pojdi v božjem imenu, je beraču večkrat rečeno.

Potrpljenje je božja mast, pa gorje temu, ki se maže z njo.

Potrpljenje je tista roža, ki je zasajena v božjem vrtu, pa jo nebeški Oče porednim otrokom daje, da jih pokori.

Previdnost je božja mast.

Pri Bogu je vse za delo naprodaj.

Prvo toplo iskrico Bog nam da na svečnico.

Ptica ne more letati, dokler ji Bog ne da perja dorasti.

Sam kot Bog brez brata.

Sem zmerom doma kakor Bog.

Sen je laž, a Bog je istina.

Sila ne moli Boga.

Sloga je od Boga, nesloga od zloga.

Snaga je Bogu draga.

NJIHOVA POTA K BOGU

PREROK SVETE RUSIJE

“TI SI PETER . . .”

Največja zapreka za zedinjenje pravoslavnega krščanstva s katoliško Cerkvijo je ta, da pravoslavci ne priznavajo, da je papež vidni namestnik Kristusov na zemlji.

V tem prašanju si Solovjev precej časa ni bil na jasnem. No, v knjigi “Rusija in vesoljna Cerkve” je z nenavadno bistroumnostjo in jasnostjo

dokazal, da je papeštvo bilo od Kristusa ustanovljeno.

V uvodu h tej knjigi je v priprosti in ganljivi priliki izpovedal svojo trdno vero, da je papež vidni glavar Cerkve. Takole pravi: Sloveč zidar se je pripravljaj, da gre na daljno potovanje. Skical je svoje učence in jim dejal: “Vi veste, da sem zato prišel, da zgradim veliko svetišče deželi. Stavba je pričeta; položil sem temelje in tu leži načrt. Zapuščam vas in vam naročam: po tem načrtu zidajte naprej. Jaz bom vedno pri vas s svojim duhom.” Veselo so se delavci lotili dela. Že je bila tretjina stavbe dograjena. Naenkrat pa izbruhne med poglavarji delavnih trum spor. Eni so trdili, da nič ne škodi, če zidarji zapustijo temelje, ki jih je položil mojster, in začno drugje zidati. Drugi so pravili: Naj mojster sam zida, ko se povrne. Mnogo teh delavcev, ki so se trudili, da na drugih krajih sezidajo svetišče, je obupalo in so pustili delo; večina pa se je zadovoljila, da je vsaki teden enkrat mislila na svetišče.

Med temi delavci, ki so se ločili, pa so bili nekateri, ki so našli Gospodove besede: “Glejte nepremične temelje, ki sem jih postavil . . . Ti

si skala in na to skalo bom zgradil svoje svetišče”. In eden izmed njih je dejal: Priznajmo, da smo krivi, bodimo pravični napram svojim tovarišem, zedinimo se z njimi pri začetni stavbi, ki smo jo sramotno zapustili, in ki so jo oni čuvali in ohranili . . . Predvsem pa moramo biti zvesti misli svojega Mojstra. No, Mojster ni postavil teh temeljev, da bi jih mi premikali, ampak da na njih sezidamo Njegovo svetišče. Zato se moramo vsi zopet združiti, da na postavljenih temeljih popolnoma dogradimo stavbo.”

Opomin tega delavca se je večini njegovih tovarišev zdel čuden. Eni so ga imenovali sanjarja, drugi so ga obdolžili napuha. Toda glas vesti mu je jasno govoril, da je daljni Mojster bil pri njemu v duhu in resnici.

Kako lepa in priprosta slika, pa tudi kako pomenljiva! Mojster je Kristus, svetišče je Cerkve, delavci so verni kristjani, ki zidajo Cerkve, jo širijo in lepšajo in varjejo pred napadi. Delavci, ki so zapustili temelje, skalo Petrovo, na kateri je Kristus obljubil zgraditi svojo Cerkve — so razkolni kristjani. Delavec, ki vabi h zedinjenju in kliče tovariše, naj s vrnejo h skali Petrovi, h glavarju Cerkve, h papežu, je Solovjev.

Solovjev je svojim pravoslavnim bratom neutrudno in zelo prepričevalno dokazoval, da je papežu dana oblast od Boga. Kazal je na velike voditelje vzhodnih katoličanov, na svetnike in cerkvene očete krščanskega Vzhoda, ki so vsi vneto branili vrhovno oblast papeževo v Cerkvi. Na čelo ene najlepših svojih knjig je Solovjev postavil izpoved vere, v kateri pravi:

“Priznavam kot vrhovnega sodnika v verskih rečeh onega, kateremu so to vrhovno oblast priznavali sveti Irenej, sveti Dijonizij Veliki, sveti Atanazij Veliki, sveti Japez Zlatoust, sveti Ciril, sveti Maksim Spoznavavec in drugi —

namreč apostolu Petru, ki živi v svojih naslednikih in ki ni zaman slišal besed Gospodovih:

“Ti si Peter, in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev. — Potrdi svoje brate. — Pasi moje ovce!”

SOLOVJEV IN HRVATSKI ŠKOF STROSSMAJER.

Solovjeva je vezalo pristrčno in globoko prijateljstvo s slavnim hrvatskim škofom Strossmajerjem. Predno sta se ta dva moža osebno poznala, sta si že dopisovala. Solovjev je zelo občudoval Strossmajerja, žarkega zagovornika Slovanov, ki se je z mladeniškim ognjem trudil, da bi privedel vse Slovane v zedinjeno katoliško Cerkev. Jeseni l. 1886. je Solovjev prvič prišel v hrvatsko Djakovo, kjer je škofoval Strossmajer. Bila sta si dobra ko brata, ljubila sta se in se oba trudila za isti veliki namen, za zedinjenje pravoslavni kristjanov s katoliško Cerkvijo. Strossmajer je v pismu na kardinala Vanutellija takole naslikal lice Solovjevovo: “Solovjev je brezmadežna, pobožna in zares sveta duša.” — Kako zelo je ljubil Solovjev prijatelja škofa, nam priča brzobjavka, ki jo je, težko bolan, poslal o božiču leta 1896.: “Voščila, šestitke, molitve. Srčno pozdravljam — opravila — bolezen — upanje v Boga. — Vladimir Solovjev.” Škof pa mu odgovarja: “Hvala za voščilo. Vaše življenje je dragoceno za Cerkev in narod. Živeli, vsi molimo za Vas. Blagoslavljam Vas iz vsega srca in želim, da kmalu popolnoma ozdravite. — Strossmajer, škof.”

Na hrvatskem jugu je Solovjev spoznal katoliške Slovane. Vedno bolj se je oklepal misli, da bodo katoliški slovanski narodi pomagali pri delu za zedinjenje vseh Slovanov v katoliški Cerkvi. V tem delu je on videl najlepšo vseslovansko vzajemnost.

ANGELJSKO LICE.

S svojim delom za božjo stvar je Solovjev mnogo prijateljev zgubil in mnogo nasprotnikov je vstalo proti njegovim naukom. In vendar je Solovjeva vse ljubilo. Vsi, ki so ga poznali, poudarjajo neizmerno dobroto, ki mu je prodirala iz srčnih globin in odsevala na licu. To notranjo luč v njem je užgala ljubezen Kristusova. Veliki učenjak je ljubil vse ljudi, posebej še nesrečne, otročiče in siromake, ker v vsakem človeku je videl brata Kristusovega. Da

pomaga revnim, je sam često padel v revščino. Eden njegovih prijateljev poroča: Večkrat sem videl tega kratkovidnega človeka, kako gre čez ulico, v nevarnosti da ga poveljijo, in kako nosi miloščino beračem in kako teče za njimi, da jim da srebrnike ali cekine. Njegovi prijatelji so ga karali, pa se ni jezil, premenil pa tudi ne. Ta njegova neizčrpna dobrota je bila v Moskvi in Petrogradu splošno znana.”

Delil je z reveži vse, kar je imel. Delal je po dva, tri mesece cele noči, se hranil s čajem in zelenjavo — da je mogel hraniti lačne siromake.

Usmiljenje, ljubezen! To ga je gnalo, da je z vsemi silami hotel pomagati ljubljenu siromaku — ruskemu narodu! On je čutil, kako srca krog njega hrepenijo po Bogu, a ne najdejo nikogar, ki bi jim pokazal pot. Da te duše reši, dvigne, združi s Kristusom v vesoljni Cerkvi — za to je Vladimir Solovjev živel, za to je trpel in se boril do zadnjega diha.

Ko gledamo to čisto, angeljsko srce, ki je ljubilo siromake, trpelo za božjo resnico, a neustrašeno stalo v borbi za njo, se moramo začuden prašati: Odkod je Solovjev prejel to moč, odkod to svetost? V spisu “Duhovni temelji življenja” nam je povedal, kako se je ravnal, da je postal čist in ljubljen otrok božji.

Predno se odločiš v stvari, ki je važna za osebno ali socialno življenje, pokliči v svojo dušo podobo obličja Kristusovega, upri vanj svoje oči in prašaj se: Ali bi on mogel storiti to stvar? Ali bi me za to blagoslovil?”

Po tem priprostem in vendar tako globokem nauku se je ravnal. Z vsem svojim bitjem je stremel za tem, da upodobi svoje srce po obličju Kristusovem . . . In njegova duša je ostala čista; bila je sveto bivališče vzvišenih misli, dom ljubezni in plamenečega navdušenja za božje kraljestvo na zemlji.

Zelo je Vladimir Solovjev cenil in ljubil Evharistijo. Pristopal je pogostoma k obhajilni mizi in se krepčal s skrivnostnim angeljskim kruhom. Najmogočnejši genij moderne Rusije je črpal svoje srčne moči iz Evharistije. In ko je pravoslavna oblast, vznemirjena vsled njegovih katoliških naukov, l. 1892. skrivoma prepovedala dati mu zakramente, je zelo trpel. Morda je ravno vsled te prepovedi dozorela želja, ki jo je že dolgo gojil, želja, da se združi s katoliško Cerkvijo. Dolgo let se je obotavljal, napraviti ta korak. Vedel je, da bo med ruskim ljudstvom lažje in bolj uspešno delal,

dokler bo pravoslavac. Šele par let pred smrtjo se je odločil, da se združi. Dne 18. februarja 1896 je prešel v katoliško Cerkev, pred več pričami, v kapeli Naše Ljube Gospe v Moskvi. Slovesno je izjavil, kar je v svojih knjigah dokazal, da je papež po Kristusu postavljeni vrhovni sodnik v verskih rečeh in da je katoliška Cerkev ena, sveta, apostolska.

* * *

Vladimir Solovjev je umrl leta 1900., na prevalu dveh stoletij. Na smrtni postelji je, poln žalosti, da ne učaka zedinjenja Rusije z vesoljno Cerkvijo, vzdiknil:

“Trudna rabota Gospodnja!” — Težko je delo za Gospoda!

Njegov prijatelj, ki je slišal te besede, pravi: Celó življenje Solovjevovo je smerilo za tem, da opraviči svojo vero in da okrepi delovanje tega dobrega, v kar je veroval. On se je cel posvetil tej nalogi svojega življenja, brez oddiha, in se ni varoval in se je ubijal z gorečnostjo, da izvrši svoje poslanstvo. Njegovo življenje je bilo boj, življenje bojvnika, ki je že premagal svojo naravo in nje nižja nagnjenja. In to življenje ni bilo prijetno. V tej mučni službi mu duh ni nikoli klonil, ker je srce ostalo čisto, duša plemenita. Nobena plahost ni kalila tega žlahtnega studenta in v njem je črpal radost in veselje . . . pravi znak iskrenega krščanstva.”

Vladimir Solovjev je dal vse svoje velike sile, ves genijalni um, vso žlahtnost svojega srca za to, da pade zid med Vzhodom in Zapadom in da se vsi slovanski narodi združijo v eni, sveti, katoliški Cerkvi, v eni ljubezni, v enem Bogu.

Za to misel so goreli tudi največji vodniki Slovencev in Hrvatov. Za zedinjenje Slovanov v katoliški Cerkvi je vneto delal škof Anton Martin Slomšek. In za njim so to veliko misel širili škof Strossmajer, Janez Evangelist Krek, škof Anton Mahnič . . . Vsi so nam zapustili dragoceno sporočilo: Molite in delajte za zedinjenje slovanskih narodov v vesoljni Cerkvi.

V njihovem duhu dvignimo pogled h velikemu preroku edinstva, h Vladimirju Solovjevu. On nam odkriva, kako velika, večna, sveta je Cerkev. On nas uči ljubiti Cerkev, skrivnostno Telo Kristusovo. Kakor on, tako tudi mi molimo in delajmo, da pojdejo vsi slovanski narodi po poti Kristusovi, da najdejo vsi Cerkev, edino Cerkev, božjo in vesoljno.

POSLANSTVO DRUŽINE

Prisrčno razmerje med Kristusom in Cerkvijo nam da slutiti globoka Pavlova primera o ženinu in nevesti, možu in ženi. (Prim. Ef 5, 25—33.) Občestvena zveza dveh zakoncev je živa podoba tega razmerja. Toda samo v krščanskem zakonu! Sv. Pavel nas v tem potrjuje z besedami: “Ta skrivnost je velika; jaz pa pravim v Kristusu in Cerkvi.” Krščanski zakon ni navadna pogodba za skupno življenje, ki se sklene in zopet razdre kot sto drugih pogodb v življenju. Krščanski zakon je povzdignjen v sveto vrsto onih vidnih znamenj, po katerih Kristus nadaljuje svoje posvetilno delo vsega človeštva: je zakrament. Po njem postane zakonca v skrivnostnem Telesu Kristusovem, Cerkvi — in s tem tudi v župniji — svojevrstna uda s svojevrstno nalogo. Vsi odnosi med njima so posvečeni, tako da ne tvorita več samo naravnega, marveč tudi nadnaravno občestvo.

Prvi in glavni namen zakona so otroci. Ti postanejo po krstu na poseben način božja last, tudi božji otroci. Z božjim otroštvom pa postanejo tudi bratje Kristusovi, njegovo dopolnilo, udje in mladike. Za to vzvišeno nalogo je bilo v resnici treba posvetiti zvezo med možem in ženo, saj dajejo družine naraščaj za nadnaravno družino.

Družina pa ne samo dovaja, marveč tudi vzgaja mlade ude Kristusovega občestva. Vsak kamen, ki se vzdiga na vogelni kamen, je treba, potem ko je odbran, posebej obdelati, da se v zid skladno prilega. S krstom in birmo so otroci odbrani za žive kamne, zdaj pa jih je treba z vzgojo obdelati, da ne bodo kazili duhovne stavbe Kristusove Cerkve. Tudi to nalogo vrši družina. Da jo lahko izpolnjuje, ji daje Cer-

kev na razpolago poleg zakramentalnih milosti svetega zakona še mnogo drugih nadnaravnih pripomočkov, zlasti ostale zakramente, zakramentale in molitev. Zdaj more družina poleg svojega naravnega poslanstva zares uspešno vršiti tudi posebno nadnaravno poslanstvo. Sme-li bi jo skoraj imenovati najbolj verno podobo in najmanjše delovno področje Cerkve Kristusove. Čeprav nima za to pravega službenega pooblastila, kakor na primer škofija ali župnija, ima vendar zaradi svoje velike posvečenosti po zakramentih in drugih nadnaravnih sredstvih za vse člane veliko posvetilno moč.

OČE DUHOVNIK

Pri najstarejših narodih je bil družinski oče sam po sebi tudi duhovnik, kar vemo vsi zlasti o svetopisemskih očakih. Danes nima družinski oče več tako vzvišene službe, ker je Kristus zanj postavil poseben zakrament mašniškega posvečenja. Zakramentalne milosti svetega zakona pa ga kljub temu usposablja za neko družinsko duhovništvo. Z očetovskimi blagoslovi, ki jih lahko podeljuje otrokom, z družinsko molitvijo, ki naj bi jo molil naprej, z navajanjem v cerkev, z zgledom in besedo, s poukom in z vso vzgojo vrši podobno delo kakor duhovnik.

MATI SVEČENICA

Mati se pogosto naziva tiha svečenica družine. Seveda je to samo v podobi povedano. A kljub temu tudi mati vrši veliko posvečevalno delo v družini. Še ko pod srcem nosi svoje dete, prosi zanje milosti, z največjim veseljem ga objame, ko ji ga prineso od krsta, s tiho vdanostjo ga kot Marija Ježuščka nese k darovanju ali vpeljevanju. Ta lepa navada na veliko škodo izginja iz modernih družin, češ, da je ostanek zastarelega pojmovanja, da je mati z rojstvom otroka omadeževana. To je krivičen očitek prelepemu obredu, ki sam s svojimi molitvami najbolj pobija tako pojmovanje. Le berite ali poslušajte enkrat ta blagoslov!—Ta prva materinska daritev je samo začetek nešteti daritev, ki jih dobre krščanske matere za svoje otroke ponavljajo dan za dnem. Prvi vzpon dosežejo te daritvice, ko more mati svojega malega prvič peljati v cerkev, ga tam sama pokriža z blagoslovljeno vodo in ga ljubeznivo uvaja v skrivnosti domače cerkve, ki naj mu postane drugi,

boljši dom. Potem pride priprava za prvo sveto obhajilo. Koliko neplačanih ur krščanskega nauka opravi ena sama mati, koliko večernih blagoslovov, koliko molitev, koliko svetih maš posveti dobra mati svojemu otroku v tistih dneh. In kasneje, čigava beseda seže bolj do srca kot materina? Mar duhovnikova? Tudi duhovnikova ne! O mati, koliko svečeniške službe vršiš v družini!

DVAKRAT BRATCI, SESTRICE

Otroci počasi dorastejo. Dvakrat so si bratje in sestre, po rojstvu iz krvi in volje moža in po rojstvu iz vode in Duha. Prvo bratstvo jim olajšuje lepo življenje v drugem bratstvu, po znanem izreku, da nadnarava predpostavlja naravo. Z molitvijo, dobro besedo, opomini in zgledom drug v drugem pospešuje rast Kristusovo.

Vsaka družina je najbolj neprisiljen okvir občestvene vzgoje, naj bo naravne ali nadnaravne. Zato je važno vprašanje, ali to nalogo družine v resnici tudi izvršujejo.

Resnobne priprave na veliko skrivnost zakonske vezi ni več. Pri izbiri zakonskega druga odloča denar ali minljivo čustvo, razgreto od lastne strasti ali telesne lepote. Za nevesto se zmenijo dostikrat na sejmu, a tudi če se doma dogovore, je to velikokrat navadna sejmarska kupčija. To opažamo posebno na kmetih, ki veljajo za najbolj verno plast našega naroda. Pri delavstvu in meščanstvu se pridruži denarnemu vprašanju — ali ga celo izpodrine — zgolj čutna naklonjenost, ki dobiva danes toliko eksplozivnega goriva v zmaterializiranem pojmovanju življenja. Zakon postaja tako navadna kupoprodajna pogodba ali lahkomišljeno igranje. Naj bo eno ali drugo, oboje ima žalostne posledice v naravnem in nadnaravnem pogledu. To nam izpričujejo nesrečni zakoni, družinske žaloigre, zakonske ločitve in prestopi v druge vere.

Najsvetejše zakonske pravice se zlorablja-jo ali pa se zločinsko krade Kristusu mlado trtje, ki ga je Oče Stvarnik namenil za nove žive mladike. Družinske vzgoje ni: oče nima zanj več smisla, ker je ubit od dela, mati pa je tudi ne more vršiti, ker mora pogosto tudi sama misliti samo na kruh. Polno družin je brez lastnega doma, v tujem stanovanju pa ni nikoli tako domače. Stari verski obredi in simboli se smešijo kot nazadnjaštvo. Stikanje za lagodnimi

službami, beg v mesto, pa tudi pretirano društveno življenje s svojimi sestanki in prireditvami trga družinsko skupnost. S takimi stvarmi prenatrpana družina ne more imeti več razumevanja in ljubezni do občestvenega življenja.

DRUŽINA V ŽUPNIJI

Vrniti družini njeno pravo mesto ne bo lahko in bo treba za to dolgoletnega tihega in neopaznega dela. Najprej bo moral župnik in vsi njegovi laični pomočniki prepojititi vse krščansko mišljenje s pravim nadnaravnim pojmovanjem družine. Potrebno bo to posebno zato, ker smo vajeni usihajočo vzgojno moč družine nadomeščati z drugotnimi ustanovami, posebno z organizacijami. Spričo nevarnosti, katerim so izpostavljeni družinski člani izven družine, je sicer dobro zanje, da imajo poleg družinskega še kako družabno ali društveno ognjišče, ki jim ga nudijo ravno organizacije. Toda priznati moramo, da prezaposlenost v organizacijah pogosto ovira družinsko življenje, namesto da bi ga varovale in pospeševale. Tu bi bilo treba gotovo nekoliko več svetega spoštovanja pred prvo organizacijo — družino.

Podobno dopolnilo družine kot organizacije so tudi šole, ki poleg vsega drugega dopolnjujejo tudi družinsko versko vzgojo. Že šolskim otrokom bo treba pokazati lepoto družinskega življenja v večji meri, kot smo vajeni do zdaj, ko se zakrament svetega zakona obravnava kot nekaka odvečna snov šole proti koncu šolskega leta, ko ni več ne pravega časa ne pravega razpoloženja.

Vzgoja za družino se mora nadaljevati še bolj vneto v kasnejših letih, ko se v dozorevaljših mladostnikih že tako vzbuja zanimanje za podobna vprašanja. Tu bo treba več poguma in iskrenosti. Prav je, da se vzvišeno naslika ideal popolnosti v devištvu, a fant in dekle, ki nameravata stopiti v zakon, se morata zavedati, da z zakonskim življenjem izvršujeta prav tako sveto voljo božjo kot njuni sobratje in sestre z redovniškim ali duhovniškim življenjem. Razen tega bo ta vzgoja morala dati mladim ljudem predvsem pravo nadnaravno pojmovanje zakona, ki ima svoj izvor v skrivnostni zvezi med Kristusom in Cerkvijo. Za tako splošno družinsko vzgojo je edino možen okvir v stanovskih skupinah Katoliške akcije, prav posebno priliko bo pa prineslo zmeraj "izpraševanje ženinov in nevest".

Šele nadnaravno prevzgojeni novoporočen-

ci bodo imeli tudi smisel za poroko z mašo, ki naj bi zopet postala pravilo, ne pa izjema. Najsvetejša zveza naj se z najsvetejšim opraviлом začne, domače ognjišče naj se prižge ob svetem ognjišču oltarja. Seveda ne bo smelo biti za to kakih ovir na strani župnika, previsoke štolnine, pomanjkanja časa itd.

Od nadnaravno usmerjenih družin lahko pričakujemo kot hvaležno povračilo pravo nadnaravno vzgojo otrok. Vsa družinska vzgoja bo seveda morala izhajati iz cerkve in voditi nazaj v cerkev. Najlepše bi bilo, če bi vsaka družina poslala vsak dan po enega uda kot zastopnika k daritvi in daritvenem obedu. Vsaj deloma je to uresničeno s stanovskimi obhajili enkrat na mesec. Včasih bi pa bilo zelo koristno, da bi se vsa družina zbrala okoli oltarja in obhajilne mize, zlasti na godovne dneve družinskih članov, posebno matere in očeta. Tako obhajilo bi v resnici družinsko vplivalo na vse življenje. Sveti plamen domačega ognjišča bi tako stalno dobival goriva na ognjišču župnijskega oltarja.

ŽUPNIJSKA CERKEV — ROJSTNA HIŠA

Premodra je določba, da naj bo vsak otrok krščen v župnijski cerkvi. Po zakoniku mora imeti vsaka župnijska cerkev tudi krstilnik, medtem ko je za druge treba posebnega dovoljenja. Samo po sebi bi moglo biti tudi drugače, duhovnik bi lahko prišel na dom ali bi krščeval po podružnicah ali kjer koli že, tudi to je mogoče, a le s posebnim škofovim dovoljenjem. V rednih razmerah pa naj bo otroku nadnaravna rojstna hiša: župnijska cerkev. Prav je tako!

S krstom postanemo člani božje družine. Velika družina božjih otrok — Cerkev pa je za kratek pogled posameznega kristjana uresničena v župniji; po župniji naj postane živ ud vesoljne Cerkve. To družinsko zavest pa naj vzbuja v kristjanih tudi ena vidna rojstna hiša. S krščevanjem po podružnicah ali kjer koli bi se komu poljubilo, bi se ustvarjalo nekakšno "nadnaravno brezdomstvo". Prerajeni bi sicer bili in bi zato imeli svoj večni dom pri Bogu Očetu, a tu na zemlji bi naše nadnaravno življenje viselo nekako v zraku, ker potrebujemo za vse nadnaravne resnice in dejstva živih zgledov in podob iz navadnega življenja.

Naša zemeljska rojstna hiša! Kako topel je spomin nanjo! Morda niti ne stoji več, a vendar še posega v naše življenje.

Naša druga rojstna hiša — župnijska cer-

kev! Ali je spomin nanjo svetel? Ali ji posvečamo vsaj drobec tiste ljubezni, kot jo zasluži ta sveti kraj, kjer nam je zasijala luč božjega življenja? Pogani so se z ljubeznijo vračali v svete gaje, skrite votline in svetišča, kjer so stopili v družinski krog svojega plemena in se združili s svojim božanstvom. Mi pa hodimo mimo svoje župnijske cerkve tako brezbrizno, kot bi nikoli nič ne posegla v naše življenje; navadno ravno njenih lepot prav nič ne poznamo in povsod drugod se nam zdi lepše kot v domači cerkvi.

Lepo in koristno vzgojno delo bi bilo, če bi že male otroke vodili v cerkev in jim razkazovali njene skrivnosti. To naj bi bila naloga naših mater, ki znajo otroku vsako stvar najbolj pridomačiti. Otroci bodo imeli na taka "prva božja pota" še v pozni starosti najlepše spomine, ki bodo marsikaterega izgubljenega sina pripeljali nazaj k Bogu. Otroci morajo poznati svojo župnijsko cerkev, potem jo bodo kot odrasli ljubili.

Za župnijsko cerkev je treba vzbuditi zanimanje vsem župljanom. In to ne šele takrat, kadar so v bolj ali manj prijazni obliki povabljeni k "darovanju za cerkvene potrebe", marveč jih je treba sproti opozarjati na nove pridobitve, naprave, poprave in potrebe.

Župljani morajo priti do zavesti, da je cerkev njihova, potem bodo zanjo radi skrbeli in jo tudi radi imeli. Ta ljubezen jih bo znova in znova, tudi od daleč in celo iz tujine klicala nazaj v župnijsko cerkev. Če se bodo pogosto zbirali ob krstnem kamnu in se ob njem učili prave bratske ljubezni, potem si bodo znali tudi čez kamnito pot vsakdanjega življenja pomagati, saj živo krščanstvo ne sme in ne more ostati samo za štirimi cerkvenimi stenami. Česar je polno srce, to usta rada govore, oči izžarevajo in dela oznanjajo.

Kdor se veliko z ljudmi pravda, je tudi z Bogom v prepiru.

Kdor zatira stare običaje, ga zatira Bog.

Kjer Bog ne podpira, ni podpore, se podira.

Kjer Bog svojo cerkev zida, tam hudič svojo kapelico pritiska.

Kjer ima Bog en oltar, tam ima hudič dva.

Kjer je Bog, tam je slog.

Kjer ni Boga, tam ni sloga.

Kjer si Bog vežo postavi, si hudič lopo prisloni.

Kogar Bog ljubi, ga s križi obiskuje.

GOSPOD

Sedeli smo v Mornariškem domu ribiškega gnezda v severnovzhodnem delu Združenih držav, in vsi, ki smo bili zbrani in smo pokušali kislino vino krčmarjevo, smo si bili tuji. Bili smo si tuji, preden smo se sešli, in tuji bi bili drug drugemu, če bi se razšli, tuji smo bili v mestu in tuji samim sebi.

Šele zjutraj sem bil prispel tjakaj. "Večernica" me je bila pripeljala iz Bostona. In sem sedel v Domu brez ficka v žepu, da bi se bil mogel pogasiti žejo, zakaj ves svoj denar sem bil že zaigral.

To je bil najzmagovitejši človek, kar sem jih sploh kdaj videl. Bil je visoke in plečate rasti in kakor gospod nad nami vsemi. Videti je bil jako mlad, dasi je bil brez las. Dozdeval se nam je močan in krepak in kazalo je, da ima celo denar v žepu. Saj ni bilo čudno, ker nas je bil vse obral! Čudno je bilo pa to, da ni bilo nikomur za to tako hudo ko sicer, če je človek zaigral denar. Nič se nisem hudoval nanj. In nihče od nas mu ni nič zameril.

Bili smo brev novčiča. Mogoče je imel ta in oni — slično meni — kak dolar v čevlju, vendar, zakaj bi zaigrali še ta konček svojega premoženja? In pobrali smo kvarte skupaj, polegali smo po klopih kakor utrujeni zaspaneti, on pa je molče in pokoncu stal v kotu in je poslušal naše čustvene pogovore.

A taki pogovori so nas kmalu utrujali, saj nismo bili nič vinjeni. Res, bilo je kar smešno slišati, kako so se začeli možakarji jokati ob spominih na svojo mladost, saj ni bilo vzroka za to. Samo on, ki bi bil mogel postati vse in kar koli, je sedel tiho in nemo. Kazalo je, da smo ga dolgočasili, in sicer tako zelo, da se je mahoma odločil, da bo spregovoril. Imel je lep in mogočen glas, ki mu je zares pristojal. Sklonil se je naprej in nas je vse zapovrstjo pogledal.

"Moj oče je bil mož," je mahoma začel, "vi vsi si ne morete misliti, kaj se to pravi, če ga niste poznali. Tam, v starem svetu, je imel veliko posestvo med morjem in hribi, visoko zgoraj na severu. Ne morete si misliti, kakšno oblast je imel ondi, saj je bilo najbližje posestvo štiri milje daleč od nas, če je bilo pa še kakšno višje zgoraj, pa ne vem. Moj oče je bil gospod. Vsi

so se ga bali, samo jaz ne. Povedal vam bom, zakaj je bilo tako. Ko sem bil še majhen, sem se že spričkal z njim. Železno palico mi je vrغل v glavo, tri tedne sem ležal in sem premişljal, kako bi se maščeval. Pa se potem le nisem maščeval. Bil je še preveč močan zame — in pa — bil je pač moj oče. Takrat mi je bilo dvanajst let in sem na svoj rojstni dan pobegnil od doma.

Potem sem bil vsepovsod. Nekega dne sem bil tudi spet tam. Hotel sem imeti svojo dediščino, sicer nisem imel nobenega opravka več tam. Če je človek tako dolgo po svetu, kot sem bil jaz, se nič več ne vrne tjakaj, odkoder je bil prišel. Tudi nisem imel namena, da bi si bil s tistim denarjem kaj kupil, ali sploh kaj okoristil. Hotel sem ga kar brž zapraviti, vpričo njega pognati. Ali bi mu mogel drugače dokazati, da sem gospod? Jaz nisem eden tistih, ki kaj pozabi! In maščevanje je tako žgalo v meni kot prej — pred leti. Toda — do tega ni prišlo, ker je bil oče že mrtev. Njegova žena —, ki ni bila moja mati, zakaj ta je bila že dolgo mrtva —, se ga je še zmeraj tako bala, da mi ni hotela povedati, kako da je umrl. Nemara se je bala tudi mene, čeprav sem bil prijazen z njo.

Zvedel sem pa o njegovi smrti od zdravnika. Bil je doma iz tistega kraja pod našo domačijo. Ne smem reči, da bi bil "njegov" zdravnik, ker se ni upal nikoli priti k njemu, razen zadnji dan. Takrat je bila izbruhnila nekakšna kuga pri nas. Gor do hribov se je priplazila in je očeta vrgla na tla. Skrivši so poklicali zdravnika. Prišel je in vstopil, kakor bi bil kak tujec, ki je zašel. Ker ni zdravnik nič govoril o kaki bolezni in ne o svojem poklicu, je očeta le poslušal in je kmalu dognal, kaj mu je. Zaukazal je še, naj kdo pri njem čuje, odredil je zdravlilo, ki ga je ime prav s seboj in je spet odšel.

Drug dan opoldne je spet prišel. Mislil je, da bo dobil bolnika v mrzlici, a namesto tega je zvedel, da je odšel v hribe na lov. Kar od strahu je prebledel in je zahteval, da morajo iti očeta iskat, saj ni še nikdar slišal, da bi bil kdo v taki mrzlici vstal s postelje. Mislil je, da oče leži kje v snegu, ker se ga je bolezen spet polotila. Toda nihče ni hotel iti z zdravnikom v hribe po očeta. Tista korajža, da so se drznili iti skupaj po zdravnika, je že splahnela v njih, ko so zagledali gospoda zdravega pred seboj. Nihče bi se ne bil upal iskati ga brez njegove vednosti.

Jaz vem drugače, kot je zvedel zdravnik,

ki ga je bil čez štiri dni nato našel. Moj oče je šel više in više, bržkone zato, ker se ni čutil še nikdar tako zdravega ko zdaj, ko je imel bolezen še v kosteh. Tako je bil lahkomišeln, da je šel po takem gorskem delu, kjer je moral preskočiti marsikako grapo in režo v tleh. Brez dvoma ga je puška ovirala, pa je padel in koj obležal. Kost na kolku se mu je izpahnila. Videti je bilo, da je nekaj časa tudi kričal. Nato se je bržkone domislil, da je prepovedal brigati se zanj. Potem je mirno obračunal z Bogom. Seveda sem bil tudi jaz postavka v tem računu, pa še važna! To s ponosom povem. Saj prav zaradi mene je pač dolgo iskal papir, in ko je slednjič našel košček časopisa, se je moral še v roko urezati. Videl sem tisti kos papirja. Zdelo se je kot oporoča zame. Zapisano je bilo: "Bodi močan, bodi gospod, čeprav nisi doma. Bodi mož!" To je bilo vse, kar koli utegne kak oče povedati svojemu sinu — in še več je bilo na listku! A to je bilo izraženo z mnogo manj besedami, kot sem zdajle jaz povedal. Napisano je bilo samo: "Vse za mojo ženo!"

Vsi so ga dobro razumeli. Jaz nisem dobil niti ficka. Pa je bil le močnejši ko jaz!"

"Bože mili," je še dodal, "malo je takih mož, kakor je bil on!"

Nato je vstal in šel.

HUDOBEK IN MLINAR

V samotni grapi ob potoku je stal mlin. Ves siv in upognjen je bil že od starosti. Voda se je s takšno silo zaganjala v leseno kolo, kakor da bi ga hotela odnesti s seboj v svet ali zdrobiti na drobne kose. A kolo se ni vdalo. Mogočno se je vrtelo in kljubovalo vodenim jezikom desetletja in desetletja.

V tem mlinu je živel mlinar, ki je bil tudi že ves star in nadušljiv. Sedem križev je imel na rami, a vendar do zadnjega pridno mlel žito, ki so mu ga donášali kmetje iz bližnje vasi.

Kar nenadoma pa je mlinar nehal mleti. V mlinu je začelo strašiti. Ni si upal več prestopiti praga. Komaj je angelsko češčenje v fari zazvonilo, že se je zaprl v bajto zraven mlina in si zatisnil ušesa, da ne bi slišal zamolklega ropotanja iz mlina. Ugibal je in ugibal, kdo bi

utegnil biti ponočni strah, a ni mogel skrivnosti priti do dna. Že je sklenil, da bo zmerom opustil delo v mlinu in se preselil v vas.

Prav tistega dne, ko je nameraval mlin in bajto prepustiti neznani usodi in oditi v vas, pa je prišel mimo brezposelni popotnik. Zaprošil je starca, naj ga vzame v službo.

“Izučen mlinarski pomočnik sem,” je dejal.

“Prav rad bi te sprejel v službo,” je odgovoril stari mlinar, “a dobro vem, da ne boš dolgo pri meni ostal.”

“Zakaj ne?” se je začudil mlinarski pomočnik. “Drugod bi težko dobil delo, kar hvaležen vam bom, če smem ostati.”

“V mlinu straši,” mu je zaupal starec. “Gotovo duša prejšnjega mlinarja ne najde pokoja, pa hodi nazaj. Tako ropota po mlinu, da je grozno. Zjutraj je v mlinu zmerom vse narobe. Vreče z žitom so prevrnjene, moka leži razsuta po tleh, na njej pa so vidni čudni sledovi: kakor da bi nekdo s konjskimi kopiti lomastil po njej.”

Mladi mlinar je bil pogumen mož. Zamahnil je z roko in se nasmehnil:

“Pa čeprav sam hudobec straši po mlinu, se nič ne bojim! Kar sprejmite me.”

“Tvoja glava — tvoj svet,” je resno rekel stari gospodar in mu izročil ključ od mlina.

Ko se je zmračilo, je mladi mlinar začel mleti. Da bi mu čas hitreje minil, je vzel iz popotne torbe citre in zabrenkal nanje tako poskočne in vesele, da so ga kar pete zaskrbele.

Okoli enajstih ponoči pa so se vrata nena doma odprla in v mlin je prištorkljjal sam hudobec. Mlinar se še zmenil ni zanj. Brenkal je kar naprej in pel kakor za stavo.

Hudobec ga je ves zavzet poslušal. Na vso moč mu je bilo mlinarjevo brenkanje in petje všeč. Ko je pomočnik odbrenkal novo pesem, je hudobec stopil predenj in ga vprašal:

“Ali bi se jaz mogel tega naučiti?”

“Nemara bo kar šlo,” je odgovoril mladi mlinar in mu pomolil citre.

Hudobec je navdušeno potegnil s prsti po strunah. Ker pa je imel na prstih ostre kremplje, je vse strune potrgal.

“Tako pa ne bo šlo,” je odkimal mladi mlinar in mu vzel citre iz rok. “Najprej ti moram postriči nohte, potlej bom pa na citre navil nove strune, da boš lahko igral.”

To rekoč, je vtaknil hudobčeve kremplje v stiskalnico in jih krepko privil.

“Tako, zdaj te pa imam!” se je škodoželj-

no zasmel. “Nič več ne boš po mlinu stikal in strašil!”

Hudobec je sprevidel, da se je ujel v past. Na vso moč je začel prositi mladega mlinarja, naj ga izpusti. Mlinar pa je bil neizprosni.

“Ne izpustim te tako dolgo, dokler mi pri Luciferjevi bradi ne obljubiš, da te nikoli več semkaj ne bo,” je rekel.

“Obljubim! Obljubim!” je stokal in tarnal hudobec. Mlinar ga je rešil iz pasti in zakričal: “Poberi se!”

Hudobec si tega ni pustil dvakrat reči. S takšno močjo je planil skozi duri, da je podboje kar s seboj vzel in jih ni utegnil prej odložiti kot v peklju.

Stari mlinar je bil neznansko vesel, ko mu je mladi pomočnik zjutraj povedal, kdo je bil polnočni strah in kako ga je za zmerom iz mlina pregnal.

“Kar pri meni ostani!” mu je rekel. “Ne bo se ti slabo godilo, dokler bom živ in zdrav. Po moji smrti pa bo mlin tvoj.”

In tako se je tudi zgodilo. Stari mlinar je kmalu nato umrl in zapustil svojemu pomočniku mlin in bajto. Mladi mlinar se je oženil, imel je otrok kot listja in trave, in gotovo srečno živi še zdaj, če še ni prišla botra smrt ponj.

Krpa hišo in grad drži.

Ljubo doma, kdor ga ima.

Najbolje se pogaja, kar je iz domačega kraja.

Ne stoji dom na zemlji, ampak na ženi.

Ni sreče doma, kjer ni Boga.

Običaji od starine — so jak ščit domovine. Povsod dobro — doma najbolje.

Samo domače gnezdo je toplo in mehko.

Sem zmerom doma kakor Bog.

Srečen je, kdor ima — pamet doma.

Strela iz višine udari izdajalca domovine! Svet vseh ljudi dom.

Svoj dom je boljši od zlatega korca.

Svoj dom, svoja volja; tuj dom, tuja volja.

Še žlice včasih zaropotajo v žličniku, če veter potegne.

Težko je tuji hiši služiti, še težje si hišo pridobiti.

Težko hiši, ki nima gospodarja, težko vojski, ki nima poglavarja.

POUČLJIVE ZGODBICE

Ko je na Francoskem razsajala strašna revolucija v osemnajstem stoletju, so bili preganjani predvsem duhovniki. Neki duhovnik, Avrijan po imenu, je dal dober zgled, kako naj dobro storimo tistim, ki nas preganjajo. Nekega dne se je podal v cerkev, da bi opravil svoje molitve. Nenadoma prisope prijatelj rekoč, da se bližajo vojaki, da bi ga vjeli. Hitro pobegne duhovnik, da si reši življenje, vojaki pa za njim. Kmalu je prišel do reke, v katero je skočil in plaval skozi. Ko je prišel na drugo stran, je videl, da je vojak skočil ravno tako v reko, da bi šel za njim. Zato jo je naglo mahnil naprej, dokler ni bilo zanj več nevarnosti. Ustavil se je in malo oddahnil. V tem trenutku je zaslišal nekoga, ki je klical na pomoč. Pogledal je proti reki in takoj je vedel kaj je — vojak ni znal plavati in voda ga je nesla naprej. Hitro je pritekkel k reki in notri skočil vojaku na pomoč. Prijel ga je za lase ter ga potegnil na suho. Vojak je bil nezavesten in duhovnik ga je le z največjim trudom spravil nazaj k zavesti. Ko je vojak zagledal svojega rešitelja, ni mogel verjeti, da ga je duhovnik rešil. Od tega časa naprej je smatral duhovnika za svojega največjega prijatelja.

Nekega dobrega moža, po imenu Perrot, so pokopavali. Navzoč pri pogrebu je bil ubogi delavec. Po pogrebu je pristopil h grobu in začel pripovedovati o Perrotu tistim, ki so

še ostali zraven. Tako je govoril: "Ta mož, ki ste ga ravnokar pokopali, je v svojem življenju storil neki dober čin, pa ni niti besedice zinil o tem nobenemu človeku. Povem vam, kar vem o tem. Perrot je bil delavec, kakor vsi med nami, in je služil svoj vsakdanji kruh z žuljavimi rokami. Nekega večera je hodil domov po težkem dnevnem delu. Srečal pa je prijatelja, ki je bil zelo potr. Vprašal ga je, kaj mu je, da je tako žalosten, pa je kmalu zvedel, da ima dolg, ki ga ne more izplačati. Perrot ga je povabil na svoj dom, mu ponudil primerno svoto denarja, kar je bilo zadosti, da bi dolg poplačal. Opomnil je svojega prijatelja, naj nikomur ne pove o tem, celo ženi in otrokom ne. Prijatelj je sprejel denar. Jako vesel in hvaležen je bil. Po par letih pa je vrnil Perrotu ves posojeni denar, ne seveda vse naenkrat, ampak počasi po malem. Perrot ni govoril o tem nobenemu človeku, ampak jaz zdaj govorim o tem, ker sem jaz tisti dolžnik, kateremu je Perrot posodil denar. Hočem, da vsi vedo, da je bil Perrot prijatelju pomočnik v potrebi in zraven še ponižen, ker se ni bahal radi tega."

Neki kmet je zmerom ob nedeljah delal. Posmehoval se je nad sosedom, ker ni delal, ampak je šel redno k sv. maši. Sosed seveda ni rad poslušal tega posmehovanja. Zato je hotel prepričati sosednega kmeta, da ima prav, če ne dela ob nedeljah. "Kaj če bi jaz imel sedem dolarjev v žepu," je dejal, "pa bi ubogemu revežu dal šest dolarjev, sebi pa prihranili ostali dolar?" "Jaz bi mislil da si izredno darežljiv," je vrnil oni kmet. "Kaj pa če bi mi tisti

berač dal klofuto za uho pa še zadnji dolar vzel?" "Tacega nehvaležneža bi jaz obesil," je prav odgovoril kmet. "No, ravno tak si ti," hitro vrne sosed. "Bog ti je dal šest dni za delo, sedmi dan pa je sebi prihranil in nam zapovedal, naj posvečujemo tisti dan. Ti mu pa še sedmi dan kradeš in se nič ne zmejniš za njegovo čast." Posmehovalni kmet je spoznal svojo zмотo.

Neki mož je imel navado strašno grdo kleti celo za najmanjšo stvar. Nekega dne je bil pri mizi z drugimi in je po svoji navadi klel, da je bilo kar strah. Kadarkoli je kaj rekel, je zmerom grde kletve in psovke pridružil svojim besedam.

Drugi dan je bil poklican na sodišče, pa ni vedel zakaj. Pri neki mizi je videl nekoga, ki je fižole štel. Kaj neki dela s tistimi fižoli? Ko je pa seštel vse fižole, je stopil pred sodnikom in rekel: "S temi fižoli dokazujem, da je ta mož, ki stoji pred vami, klel vsaj 487krat včeraj zvečer." Ko ga je sodnik vprašal, kako to ve, je odgovoril: "V levem žepu sem imel vse te-le fižole. Vsakokrat ko je on zinil kletev, sem spustil en fižol v desni žep. Tako gotovo vem, da je vsaj 487krat klel. Ko je fižola zmanjkalo, sem moral nehati." Obtoženi ni mogel tega tajiti. Zato je moral plačati drago za svojo neumno navado, ko ga je sodnik obsodil. Sram ga je bilo kar se da. Z naprej je gledal, da ga ne bo spet fižol spravil v zadrego.

V davnih časih je živel v puščavi s sv. Antonom puščavnikom preprost menih, Pavel po imenu. Karkoli mu je predstojnik zapovedal, je storil brez

odlašanja, ne da bi vprašal zakaj mora to storiti. Sv. Anton je mnogokrat skušal pokorščino tega meniha, da bi si tako lahko več zaslug nabral za nebesa. Včasih bi mu velel, naj vzame posodo, jo natoči z vodo in mu jo prinese. Ko bi Pavel prinesel posodo vode, bi sv. Anton zлил vodo na tla in mu velel še natočiti. Pavel je storil brez zamere, celo z veseljem, kar mu je predstojnik velel. Drugikrat bi mu naročil narediti koš, takšnega kakršnega so menihi delali ob tistih časih. Pavel bi ga z velikim trudom naredil in potem ga prinesel sv. Antonu. Ko je sv. Anton koš malo pregledal, je velel Pavlu, naj ga raztrga in novega naredi, četudi je bil prvi koš prav dobro narejen. Brez besede proti temu je Pavel ubogal. Tako si je pridobil veliko zaslužnje v nebesih.

Neka ženska je zgubila svoj prstan. Položila ga je bila na mizo, a kar zginil je. Začela je sumiti svojega prijatelja, ker on je bil zadnji v hiši z njo. Dala ga je preiskati, toda prstana niso našli. Vseeno ga je naprej sumila. Drugi dan potem je vzela hleb kruha in ga začela rezati na kose za kosilo. Naenkrat pade prstan iz hleba. Vse se ji je zjasnilo. Ko je dan poprej moko mesila za kruh, je položila hleb na prstan preden ga je dala v peč, ne da bi kaj vedela o tem. Ker je bil hleb še svež in mehak, se je prstan zgubil v njem. Radi tega dogodka je spoznala, da ne smemo obsojati bližnjega, če nimamo zadostnega vzroka.

POROČILA BARAGOVE ZVEZE

Na letnem zborovanju Baragove Zveze pri sv. Lovrencu v Clevelandu se je spet prebudila akcija za Baragovo beatifikacijo. Topot se je zavzel za delo novi škof Marketa, Rt. Rev. Monsignor Magner, kar je poživilo srca vseh navzočih odbornikov in udeležencev.

Baragova Zveza je ravno zato nekoliko dremala, ker ni bilo pravega odziva od merodajne strani. Bivši škof Plagens je bil preveč zaposlen z zidavo katedrale, ki je pogorela. V domovini so sicer delali z vso paro, pod vodstvom škofa ljubljanskega, tukaj pa le ni bilo prave pobude. Zato je navidezno tudi BZ zadremala in čakala. Božja previdnost nam je prišla na pomoč, ko je določila novega škofa za Baragovo nekdanjo škofijo.

Novi škof je poslal na zborovanje v Cleveland svojega zastopnika, škofijskega kancelarja Monsignora Zryda, ki je z navdušenimi besedami izrazil voljo novega škofa za delo Baragovega poveščanja. Med drugim je povedal, da je novi škof postavil altar v katakombi, kjer počivajo ostanki našega škofa in rojaka, kamor ljudje prav radi prihajajo k maši.

Zborovanje se je pričelo z slovesno mašo, ki jo je daroval g. kanonik J. Oman, pridigo je imel p. Aleksander Urankar o Baragu in vzrokih, zakaj bi morali delati za Baragovo poveščanje.

Med nagovori pri kosilu, je bil zlasti zanimiv govor p. Kazimirja Zakrajška, ki je v angleški besedi podal poročilo o delu domovine za Baragovo poveščanje. Upamo, da bo p. Kazimir to svoje poročilo kedaj napisal za Baragov svetilnik ali pa za naš list.

Na seji ob 2. pp. je bilo navzočih 23 duhovnikov. Prisotni so bili skoraj vsi clevelandski duhovniki, duhovniki iz Chicago, Jolieta, duhovnik iz Pittsburgha, duhovniki iz Lemonta, udeležil se je zborovanja tudi calumetski rojak, Rev. F. Sheringer, župnik marketske škofije.

Podali so svoja poročila odborniki. Predsednik kanonik J. Oman je poročal prvi. Razveselil nas je z novico, da se vedno bolj oglašajo ameriški škofijski krogi za Baragovo akcijo. Podpredsednik Anton Grdina je navduševal prisotne za obnovljeno delo, ki bi moralo biti sedaj toliko bolj intenzivno, ravno tukaj v Ameriki, ker so v domovini gotovo radi vojnih razmer preveč obremenjeni. Finančni tajnik Rev. M. Hiti je povdarjal, da bo treba tudi v gmotnem oziru napeti vajeti in priporočiti zadevo ljudstvu znova in znova. 2000 dolarjev, ki so v blagajni še dolgo ne bo zadostna svota za stroške, ki jih bo Zveza imela pri svojem delu. Propagandni poročevavec, Rev. A. Urankar je poročal, da ni bilo prave propagande v pretečenem letu na papirju, ker ni kazalo mlatiti prazne slame, dokler Zveza sama ne dobi pobude od merodajnih plati. V Lemontu so propagirali Baragovo ime s tem, da so Baragu postavili spomenik in majhen vrtiček z replikami Ba-

ragovih kapelic. Posebne tablice govore domačim in tujcem, kdo je bil Baraga, kod je misijonaril, kje je živel, in kje umrl. Obenem so določili prvo nedeljo v juliju za Baragovo nedeljo. Na letošnji Baragovi nedelji se je lepo število rojakov udeležilo Baragovega slavlja. Imeli so mašo na prostem, pridigo o Baragu in pa molitve za njegovo beatifikacijo. Poročal je za njim Rev. M. Butala, nadzornik knjig, da je našel knjige Zveze v popolnem redu, kakor tudi denar v blagajni Zveze.

*

Po poročilih odbornikov je zbor sklenil resolucijo, da se v prihodnjem letu prične z živahno agitacijo za takoiimenovano Baragovo nedeljo. **Za Baragovo nedeljo je bila odložena prva nedelja v Febr., to je nedelja po Baragovi smrti. Župnije naj bi priredile slovesnost v cerkvi, s primerno pridigo, ki bi jo morda že tiskano poslal odbor na vse župnike, v slovenskem in angleškem jeziku.**

Drugi predlog je bil podan po G. Slapšaku, ki je v imenu znanega misijonarja G. Trampuša v Južni Ameriki zaprosil za sprejem lokalne Zveze v Južni Ameriki v Baragovo Zvezo Sev. Amerike. Poročal je tudi, da je G. Trampuš izdal knjižico o Baragovem življenju v španščini. Knjiga je že pošla in je zbudila v katoliških krogih Ekvadorja, Čile in Peruja veliko zanimanje za našega rojaka. Zavzeli so se za Baragovo ime celo španski škofje. Sklenjeno je bilo soglasno, da to zvezico sprejme Zveza pod svoje okrilje.

Tretji predlog na redu je bil predlog o stalnem arhivu, ki naj bi bil na kakem stalnem kraju. Najbolje v Lemontu. V

arhiv naj bi se spravljale vse knjige o Baragu, njegovi zapiski, pa tudi zapisniki Baragove Zveze. Da bo stvarina takoj pri roki, ko bo Rim poslal zastopnika-preiskovavca. Predlog je bil soglasno potrjen in sprejet. Arhiv naj bo v Lemontu. P. Aleksander je začasno sprejel nalogo arhivarja.

Četrty predlog je bil podan po fr. Hitiju. Zveza naj bi poslala pozdrave papežu, apostolskemu delegatu v Washingtonu, nadškofu Stritchu, nadškofu Schrembsu, škofu marketskemu in drugim znamenitejšim osebam, ki se zanimajo za Baragovo stvar. Zbor je poveril fr. Hitiju, da to nalogo izvrši.

Peti predlog je bil podan po predsedniku g. Omanu, zbor naj bi imenoval nadškofa čikaškega in škofa marketskega za častna predsednika Baragove Zveze. Zbor je predlog soglasno sprejel.

*

Za odbornike so bili na zboru izvoljeni stari odborniki. Predsednik Zveze, kanonik J. Oman; podpredsednik Anton Grdina; tajnik in blagajnik g. M. Hiti; nadzornik knjig g. M. Butala; zapisnikar g. G. Kuzma; poročevavca P. Bernard Ambrožič in P. Aleksander Urankar, ki je obenem arhivar.

*

Zborovanje je zaključil predsednik s ponovno navduševalno besedo za novo poživiljeno delo Zveze. Bog sam nam je dal injekcijo s pobudo, ki so nam jo dali naši škofje. Ne zamudimo te ure.

*

Ko pišem to poročilo, sem prejel od tajnika Zveze pisma škofov in oseb, katerim so bili poslani pozdravni telegrami z zborovanja. Pisma priobčuje-

mo v angleškem oddelku na str. ... Zelo so zanimiva. Berite jih.

*

Father Hiti je tudi napravil rekordno ploščo, na kateri sam govori o življenju in delu Baragovem. Zamisel njegova je, naj bi Baragova Zveza prevzela oddajo teh plošč raznim društvom in družinam našim brezplačno, da se tem bolj širi propaganda o Baragu med našo mladino in tujerodci. Izvrstna zasnova.

*

P. Bernard Ambrožič je našel nekje na podstrešju Baragov svetilnik, kakor hitro ga je prižgal, je takoj znova zagorela v Glasilu K. S. K. J. in Amerikanskem Slovincu. Upamo, da bo to pot gorel tako dolgo, dokler ne prižgo sveče na Baragovih altarjih.

OKROGLE

Ni vredno

O Jonathanu Swiftu, znanim satiriku, kroži mnogo anekdot. Nekoč je hotel odjezditi na sprehod. Poklical je strežaja, naj mu prinese škornje. Strežaj mu jih je prinesel.

“Zakaj jih nisi osnažil?” je vprašal pisatelj.

“Mislil sem, da jih ni treba čistiti, ko jih boste pač kmalu zopet umazali.”

Swift je molčal.

Ko se je vrnil s sprehoda, ga je strežaj opomnil, da mu je odnesel ključ od jedilne shrambe in da mu naj ga vrne.

“Počemu?” vpraša pisatelj.

“Zajtrkoval bi rad.”

“Oh,” odgovori Swift, “saj ni vredno jesti. Čez dve uri boš tako spet lačen.”

Odvetniška

Nekoč je neki odvetnik vprašal Swifta, kdo bi dobil pravdo, če bi se tožarila duhovnik in hudič.

Swift mu je brez odlašanja odgovoril: "Brez dvoma hudič, ker ima pač vse odvetnike na svoji strani."

Če bi imel več časa

Lessingu je neko pismo preveč naraslo. Moral je podrobno opisati neki dogodek, pa ga ni mogel prej premisliti, da bi ga lahko povedal v bolj skopih obrisih. Na koncu je v opravičilo napisal:

"Če bi imel več časa, bi vam pisal krajše pismo."

Ista pot

Neki duhovnik je nekoč prišel v družbo z Davidom Humom. Ko ga je poznal, je hotel ogorčeno oditi. Hume pa ga je pridržal, rekoč:

"Ostanite vendar! Po smrti bova tako imela isto pot. Jaz iz pomanjkanja krščanske vere, vi pa iz pomanjkanja krščanske ljubezni."

Varčnost

Turist (ako proti večeru pade v prepad, iz katerega se ne more sam rešiti): "Da bi vsaj mogel v hotelu odpovedati sobo!"

Tudi njemu ni vseč

Ko je Friderik Stolberg leta 1800 prestopil v katoliško Cerkev, mu je rekel neki protestant:

"Ne maram ljudi, ki spre-

mene svojo vero."

Stolberg mu je hitro odgovoril:

"Jaz tudi ne! Če bi namreč naši dedje ne spreminjali svoje vere, bi meni ne bilo treba prestopiti."

Ne bojte se!

Nekoč je papeža Leona XIII. portretiral neki italijanski slikar. Slika se ni posebno posrečila, vendar je slikar prosil za dovoljenje, da bi smel sliko razmnožiti in prodajati. Hotel pa je papežev lastnoročni podpis in posvetilo na sliki. Leon XIII. se je nekaj časa obotavljal, ko pa je videl slikarjev žalostni obraz, se je podpisal na sliko in pripisal: Matej 14, 27.

Slikar je seveda ves srečen hitel domov. Ko pa je pogledal v sveto pismo, je na označenem mestu bral:

"Ne bojte se; jaz sem!"

Zmota ni greh

Nekega francoskega duhovnika je vprašala neka dama, če je greh, ker se je dolgo časa gledala v zrcalo. In pa, je hitro pristavila, ker je ugotovila, da je lepa.

Duhovnik pa ji suho odgovoril:

"Zmota ni greh!"

Časopisna novica

Kadar bi radi po telefonu natančno povedali kako ime, ga navadno črkujemo. Pri tem pa ne izgovorimo samo črk, ampak kako znano ime, ki se s tisto črko začne. Na primer: b kakor Boris, e kakor Emil itd. Da je vsa stvar preprostejša in krajša, navadno naštevamo samo ta imena. Če pa tisti, s ka-

terim govorimo, te navade ne pozna, nastane velika zmešnjava. Celovinarjem se kaj takega pripeti. Tako je leta 1903, ko je bil patriarh Sarto izvoljen za papeža Pija X., neki manjši podeželski list po telefonskem sporočilu prinesel svojim bralcem nasledjo vest:

"Za papeža je bil izvoljen Simon Anton Rihard Tomaž Oton Sarto."

Nič se ne spremeni

Nek minister je nekoč na nekem lovu v gozdu malo zašel. Končno sreča vaškega klateža Miho, ki je imel svojo pamet, kot so pravili ljudje.

"Dragi moj," ga nagovori minister, "povej mi no, kod se pride v Novo vas!"

Miha se široko zareži, stopi pred lovca in mežikaje začne pripovedovati: "Veš, nazaj boš moral, pa prav do Pečnika, potem na desno v hrib, od tam boš pa že videl cerkev."

Ministru se je malo čudno zdelo tikanje, pa je rekel: "Možak, kaj ne veste, koga imate pred seboj? Jaz sem minister . . ."

"Nič zato, gospod," se namuzne Miha, "čeprav si sam kralj, po tej poti boš le moral iti!"

Obljuba uboštva

Flamski duhovnik van Haacke je nekoč poslal neki samostanski prednici revno dekletko, ki bi rada postala redovnica, pa ni mogla zbrati toliko denarja, kolikor je zahteval samostan. V spremnem pismu je šaljivi duhovnik zapisal:

"Priporočam vam gospodično I. I., ki ni dovolj bogata, da bi mogla narediti obljubo večnega uboštva."

Z GRIČKA ASSISI

Gotovo še ni vsem znano, da je naš dom za onemogle dobil svoje ime in še prav primerno. Imenuje se "St. Joseph's Home for the Aged".

Tako, zdaj pa le, kateri morete in imate že par let za seboj Abrahama, pohitite semkaj, da v tem domu pod varstvom sv. Jožefa in v božjem miru preživite večer svojega življenja.

Kako pa priti v dom sv. Jožefa, vam bodo dali pojasnila čč. gg. župniki ali pa sestre same.

SISTERS OF ST. FRANCIS,

St. Joseph Home for the Aged,
Lemont, Illinois.

* * *

Poletje je minulo in s tem je tudi naš griček osamel. Vrvenje prihajajočih obiskovalcev je ponehalo in jesenska burja žvižga okrog vogalov. Slana je uničila vse cvetje pri groti, zato se pa listje po drevju in grmičevju bolj postavlja v svojih bujnih jesenskih barvah. Studenček, ki pošilja svoj tok po dolini med postajami križevga pota, je poleti pod pritiskom suše usahnil, a sedaj ga je blagodejni dež na novo oživel, tako da zopet živahno poje svojo žuborečo pesmico tja mimo grote naši nebeški Materi v prijazen pozdrav. Pa še svojim obiskovalcem od blizu in daleč žubori pozdravček, češ, le pridite nazaj poleti, mogoče mi suša prizanesse, da vas počakam. Saj vas moj lahen tok tako vabeče spominja na oni originalni studenček v Lurdu.

Okrog grote vse tiho in mirno, le par lučk brli pri nogah Brezmadežne. Gotovo jih je prižgala Urška Crnkovic, ki večkrat samotari tu okrog.

Naši dobrotniki se še pridno oglašajo, za kar jim pristržni Bog Plačaj. Mr. in Mrs. Puhek iz Chicago sta nam kupila za \$55.00 kadilnico, Mrs. Katarina Vrabec je nabrala \$101.50 za oltarni križ, Lucija Gergorčič je nabrala 68.25.

Na prvem mestu iskrena hvala Rev. Joseph Brown v Rockdalju, da nam je dovolil kolektati v njegovi fari med našimi brati Hrvati in Slovenci. Naj dobri Bog blagoslovi tudi vse darovatelje, ki so tako drage volje prispevali za naš samostan. Bodi jim stotero povrneno.

Po \$20: M. A. Žagar.

Po \$10: Mrs. Andie Lozar.

Po \$5: Mr. Benedikt Birsa, Mr. Niek Jerich.

Po \$1: John Maurić, Frank Kamnikar, John Kamnikar, Mrs. Kuhar, Zabokuvec, Kastelic, Zagodnik, Verovich, Rose Jaroš, Mrs. Mary Bolte, Josephine Majnarić, Ana Smajd, Frank Gutnik, Tony Šušteršič, Rojc, Frank Pfeifer, Frank Birsa, Louis Mlakar, Frank Skubec, Mrs. Batušić, Prime, Annie Konte, Anton Overštar, Panjan, John Pirc, Benedikt Birsa, Jr., Mr. Paskvan, Mr. Levstik, Mrs. Pirc, John Brozman, Sr., Frank Kržič, Anton Slek, Jennie Geol, Charles Možina, Jurkovich, Louis Krkos, Theresa Erjavec, Mimmie Fido, Mary Kuhel, Ignac Strojinc, Mrs. Pauline Kegerly, Mrs. Jennie Daly, Zadnik, Anton Kovačić, Margaret Muha, Mrs. Vidić (Videtić), Michael Grace, Mrs. Aug. Speljka.

Po 50c: Jack Levar, Mrs. Germian Mr. Dermuc, Mrs. Sussie Okuš, Mrs. White, Edward Šetina, Mrs. Koren, Boštjančič, Joseph Birsa, Zupančič, George Buscays, Valentine Penko, Louis Kušar, Frank Marenče, Tony Kamnikar, Peter Kokalj, Sr., Peter Kokalj, Jr., Mr. Karel, Jr., Joseph Snedec, Frank Dolinšek, Mary John Gliha, Mrs. Turk, Mrs. Usenovich, Eddie Birsa, Joe Marentić, Kos, Jr., Catherine Pelegrini, John Dargunzio, Frank Šetina, Šuligoj.

Po 30c: Urbanns, John Božich, Tony Smraje.

Po 25c: Mary Ventura, Grahovac, Joe Boštjančich, Dorothy Kuntz, Frank Lukanc, Joseph Spreitzer, Louis Piškur, Koppelman, Kerkuš, John Kolodzeej, Sophie Pirc.

Pueblo, Colorado—

Prav pristrčno se zahvaljujemo preč. g. Antonu Roitz za prijazen sprejem, priporočilo v cerkvi in za dovoljenje.

Dolžnost nas veče, da se še posebej zahvalimo za pomoč v spremstvu in z avtomobili sledečim: Mrs. Glach, Mrs. Zaic, Mrs. Yartz, Mr. Germ, Mr. Spillar, in vsem, ki so nam pripomogli, da smo lažje obiskale naše dobrotnike. Dobri Bog naj obilo poplača tem in vsem darovalcem, ki so se tako velikodušno odzvali s svojimi prispevki za naš dom.

Darovali so:

Po \$10: Mr. Joseph Russ.

Po \$5: Mr. in Mrs. Gnidica, Mary Stepan, Louis Anzick, Jenny Yartz, John Germ, Joseph Spilar, Mary Fa-

bina, Novak & Smerajc, John Trlep, Mrs. Frank Hegler, Neimenovan.

Po \$3: Frank Culig, Frank Lustig, John Trontal, Josephine Meglen, John Pacak, družina Mišmaš.

Po \$2.50: J. M. Gornik.

Po 2.00: Rose Bratina, Charles Kovačić, Robert Roblek, Peter Elick, Mary Blatnik, Margaret Yamnik, Mary Francelj, Mary Kogovšek, Margaret Krizman, Emilija Kočevar, Steve J. Sepesc, Katarina Koler, Louis Steblaj, Cecilija Steblaj, Josephine Brgles, Louis Krall, John Centa, Anton Pritekel, Peter Zurich, John Klemenčič, Frances Volk, Johana Zabukovec, Jack Novak, John Gorsič, Tony Glach, Frances Miketič, Ursula Košir.

Po \$1.50: Sam Rodin, Angela Miketič, Ana Sabo, Frank Ruper, Johana Kovačić, Frances Gregorič, Ana Mihelič, Johana Pugel, Martin Krašovec.

Po \$1.00: Mary Hribernik, Mary Krašovec, Barbara Karlinger, Natalija Dougan, Paulin Perše, Mary Rokjavič, Ana Prime, Helen Starešinič, Mary Božič, Kristina Carlson, Josephine Stradford, Mary Sterk, Ana Sterk, Mike Sejatovič, Mary Poder, Kate Pelc, Ana Škof, Mary Pečak, Josephine Glavič, Joseph Mišmaš, Frank Riggio, Michaela Sestrina, Mary Hren, Mary Klobučar, Joseph Perrett, Anton Rupar, Carl Mežner, Mrs. Butkovič, Joe Jeršin, John L. Culig, William Culig, Anthony Brumnjak, Petr Culig, Jr., Rudolph Prijatelj, Mary Vidmar, Mike Škubi, Frank Škulj, Ana Russ, Fred Gorsič, Mary Dolgan, Louis Babich, Helen Krašovec, Ana Predolič, Frank Tekavec, Johana Starcer, John Cernac, Mary Kolbezen, Ana Stazinski, Frances Jeršin, Mary Golob, Mary Repes, Joe Golob, Mary Mišmaš, Frances Verbič, John Perko, Ana Popovic, Agnes Arko, John Petric, Rose Petric, Frances Marincic, Antonija Klun, John Rozar, Rafaela Jersin, Joe Fabjančič, Joseph Anzuk, Frank Okorn, Susie Lara, Betty Kern Mary Pucel, Johana Okorn, Steve Hiza, Ana Anzak, Joe Bridich, Anton Kralic, Ovecka, Frank Škulj, Frances Simonie, Mary Mramor, Frances Volk, Peter Kočevar, Kay Jaklovic, Joe Skrjanc, Frank Novak, Mary Ogolin, John Erjavec, Joe Teck, Mary Kocevar, Mary Znidaršič, Frances Gornik, Antonija Miklic, Mary Miklic, Peter Gorse, Mark Muc, Joe Zupančič, Johana Klun, Ana Klun, Frances Kocevar, Mike Papes,

Ignac Zupancic, Mary Zupancic, Anthony Kasel, Johana Plut, Joe Snyder, John Kastelec, Mary Slak, Matt Novak, Rudolph Trontal, Rose Levstig, Helen Mishmash, Frank Ahlin, Josephine Ivan, Louis Pecek, Mary Onimus, Angela Repes, Jack Papes, Joe Godec, Ana Javornik, Mary Trontel, Alice Blatnik, Steve Ogulin, Gertrude Papeš, Mary Kastelic, Mary Podlogar, Joseph Novak, Frances Raspel, Rudy Tomsic, John Lest, Mary Ahlin, Mrs. Dojel, F. J. Mehle, Frances Grebenc, Rona Mihalco, Fred Sterle, Angela Kralj, Frank Jenko, Louis Kastelic, Mr. & Mrs. Tekavec, Rudy Kocevar, Ana Recek, Tony Mohor, Joe Ferkul, Joe Bradic, Louis Perko, Matt Skufca, Mary Zupancic, Ana Jagar, Frank Jagar, Harry Piruli, Jim Pügel, Frank Vence, Margaret Perko, Joseph Strubel, J. A. Gornik, Frances Papeš, John Jersin Sr., Joe Russ, Ana Papes, Mary Rukavina, Paul Ducic, Mary Butkovic, Sam Panjan, Mike Medonic, Mike Deveric, Mrs. Brklic, Ana Medanic, Frances Stefanic, John Simonic, Mark Elich, Joseph Prijatelj, John Novak, Gladic Valentin, George Novkovich, Frank Kroshel, Ana Skulj, Joe Blatnik, Mrs. D. E. Morin, Mrs. Pecak, Charles Francel, Frank Mesojedec, Josephine Strah, Josephine Natulic, Nick Pruce, Mini Radoslavie, Lowrence Novak, Frank Ursich, Martin Fir, John Troutner, Ana Barbic, Ana Petros, John Kristan, Mary Strumble, John Plutt, Albert Horvat, Frances Roitz, Angelo Garino, Novak Garage, Anton Žitnik.

Po 80c: Lourin Zobec.

Po 75c: Joe Perko, Louis Blazic.

Po 70c: John Pavcek,

Po 60c: Jos Straus, Ivan Medonich.

Po 50c: Mary Mišmaš, Mary Neziec, Agata Simonic, Mrs. Stanley, Ana Pügel, Louis Trontel, Jack Robia, Joe Erjavec, Katarina Tezak, Angela Jakovic, Angela Meglen, Julija Stofelc, Joe Mehle, Louis Lesar, Frances Pavčić, Stanley Golob, Johana Zlačnik, Tony Dejak, Aloyzija Galič, Mike Mišmaš, Mark Vuketič, Ana Kirn, John Zaletel Jr., Mila Jamnik, Charles Barnett, Gregor Pavlovec, Tony Kočevar, John Kočevar, Frances Russ, Jim Mišmaš, Mr. Vidmar, Charles Kadunc, Helen Milustnik, Ana Papeš, John Kristan, Manda Oreškovic, Mrs. Stupar, France Skeder, Mary Emelanovic, Ana Klafuric,

Milka Marasovic, John Novak, Martin Zupan, Frances Petkovsek, Mary Hodisek, John Petek, Ignac Stupnik, Ignac Petric, Nick Adamic, Mary Gosar, Ana Gartana, Cecilia Brajdic, Rudy Pügelj, Mary Petrick, Antonia Mohorcic, Mary Perko, Frank Muc, Mildred Niksich, Henry Mudy, Tony Lukanic, George Nakanic, Charles Risinic, Louis Mramor, Mrs. Škrjanc.

Joliet, Illinois—

We wish to express our sincere thanks to Father Sinsky for his benevolence in permitting our Sisters to solicit donations in St. Mary's Croatian parish in Joliet. Likewise we thank all those who so generously contributed to our cause. May God reward you!

Sisters of St. Francis.

Po \$50.00: Mrs. Marijanović.

Po \$15.00: Young Ladies Sodality.

Po \$5.00: Bratovština sv. Krunice, Mrs. Frank Grgurich, Frank Jurkovich, Frank Štimac, Mary Kocjan, Josip Štimac, Sam Kovačevich, Mr. Petrusa, Family Nemanich.

Po \$1.00: Agnes Crnkovic, John Malnar, Joseph Malnar, Mr. Jos. Mikan, Sr., Mr. Joseph Mikan, Jr., John Senfner, Benac Family, Jacob Podobnik, Frances Podnar, Antonia Frančišković, Paz, Matt Sporar, Matt Blažeković, Joe Blažeković, Brozović Family, Ziraly Family, Albert Polamič, Mrs. Mike Knez, George Makar, Stasia Plivič, Casimir Dolasin, Frank Vancaš, Stephen Kozlica, Jacob Tušek, John Putrich, Anton Pavlič, Walter Božich, Anton Fritz, Michael Batušić, Skroko Family, John Pleše, Ralph Germain, Ernest Jaksetić, Nick Kirinčić, Mary Mikuličić, Walter Gudac, Walter Skrtić, Michael Kundich, Walter Mullec, George Glad, Sr., Anton Gaspert, John Senfner, J. Lakotić, Anton Lakota, Mary Puž, Hallel, Mrs. Philip Bebar, Witczak, Lyman Kos, Bozo Mandac, Frank Hibler, Jos. De Podesto, Helen Franki, Matt Bura, Victor Vičević, Frank Brozović, Jos. Putrič, Legan, Peter Tomašić, Paul Pavletić, Anton Tomi, Lawrence Vičević, Anna Božičević, Mihael Hibler, Whiteman, Matt Jurkovich, Mary Ešler, Bozicevic Salopek, Jacob Jurišić, Joseph Wallesh, Rodman, Mary Janeš, Buljan, Majnarich, Stephen Senfner, Stiglič, George Bajt, Johanna Mangotić, Michael Marinič, George Vidmar, Anthony Likar, Vincent Semitekola, John Senfner,

Lucy Kararo, Majetič, Mrs. Pezely, Anton Tadey, John Jurišić, Leo Novakovski, Matt Pleše, George Spudič, Jacob Mihelič, Lawrence Zima, Stasia Witkowsky, Matt Gasparac, Frank Jurišić, Sr., John Tadej, Fr. Stefančić, John Sokac, Andrew Koludrovich, Lucy Koludrovich, Anton Sandal Anna Dobrijevič, Anton Dolasič, Louis Bersani, John Rudman, Frank Jurkovich, Poljak, Anton Žagar, Cararetto, Jos. Zulič, John Batušich, W. M. Ellison, John Miloševich, Jerry Smith, Elisabeth Witlowsky, Clarence Nagra, Peter Nemčević, John Pleše, Mary Sila, Matt Skrtich, Bradeska, Margalena Gračan, Veronica Baranak, Joseph Joizna, Mary Podnar, Peter Tomac, George Gračan, Joseph Farkaš, Mrs. Zerebny, M. Tušek, Jurišić, Mike Magešić & Marko Marcetič, Regina Brelik, Frances Brelik, Mrs. Ilić, Frank Stanfel, Mike Glad, Jacob Bajt, Anton Grohar, Jacob Podobnik, John Garsič, John Bajt, Stephen Valek, Joe Dumovich, Anth. & M. Gerencher, Frank Minitto, Jeanette Voklan, John Uremović, Matt Račić, Schwab, John Bajt, Rudolph Špraicer, Vincent Ilić, Joseph Judnich, Anton Gerencher, Gallic, Matt Biros, Gaspar Dorich, Walter Trystak, Grga Senfner, Frank Zagar, Elizabeth Stare, Mike Kozak, Chas. Mance, Anton Grohar, Anthony Skopac, Duljan, Mrs. Majnarich, Victoria Zoran, Frank Kumpar, Jos. Spolarich, Victor Tomac, Veronica Tadej Rudolph Gecan, Alexander Tier, Matt Kaisher, Catherine Vančina, Higgins Starešinič, Anthony Pavesich, Simunovich, Frank Bubica, Apollonia Stimac, Albert Crnković, Ignac Jurišić, Matt Skrtich, Joseph Starešinič, Joseph Vakac, Frank Partak, Mrs. Onfrey, George Troha, Joseph Rodman, Raymond Baldigo.

Po \$2.00: Anton Majnarich, Frank Fabek, Anton Senfner, Matt Hibler, George Paunovich, Matthew Gregurich, John C. Rusino, Nick Tomac, Steve Spreitzer, Michael Stimac, Marko Kristich, Gregorich, Helen Kirincich, Odenwald, Jos. Brajkovich, Rudolph Gecan, Mrs. Mance, Thomas Kovalčich, Frances Sinkoč.

Po \$3.00: Kuzma Fijan, George Stimac, Matthew Gregorich.

Po 2.50: Theresa Brnčich, Frank Jaksetich.

Po \$2.20: Anton Ožbolt.

Po \$1.75: John Tomac, Picka.

Po 75c: Catherine Zelinski, Rudy

Kezerle, Frank Klančar, Žagar, Mary Klobucar, Anton Svetlicic, Joe Krizmanich.

Po 50c in manj: Rose Sepic, Veronica Bajt, Anthony Studer, Valent. Spraiser, Andrew Kubin, Imbro Kožar, Crossetto, Joe Bajt, Stephen Zrakić, Clarence Vidić, Loknar, King's Drug Store, Andrew Vukanić, John Starčević, Anna Stiglić, Briese, Frank Mufić, George Glad, Jr., Fr. Troppe, Kučanić, George Pavesich, Dragica Munich, Thos. Lesh, Thos. Brenc, Leo Klepec, Anton Bauc, Robert Fleming, Paul Vamino, George Shaefer, George Likar, Thomas Božičević, Anton Mance, Louis Glavan, John Malnar, Ignac Gecan, John Pleše, Matt Senfner, Anton Lipykinski, Frank Gecan, Rose Knezević, Martin Pasters, Emma Plavec, Ignac Majnorich, Albert Gans, Berta Frank, Helen Kajfeš, Anton Jurković, Barbara Mačak, Prpić, Joseph Mance, Paul Fabek, Božo Sušmara, Anton Sila, John Jurišić, Mike Pleše, Joseph Krizmanić, Frank Burich, Kincich, Ridgewood, Stephen Rački, John Jurišić, Shain, Stephen Gregorich, Burić, Bakula, Fr. Staško, Stephen Juratić, Joseph Mržljak, Golić, John Crnović, Louis Crnović, Joe Tomac, Frances Tomac, Frances Brody, Thomas Poljak, Schmidtberger, Stephen Gecan, Novljan, Martin Jurjevich, John Chapla, Ratkovich, Emma Daniel (Stephen Mašura, Sarniski, Jurišić, Stephen Zrakić, Andrew Tadej, Mrs. Tušek, Smolich, Anton Tadej, Jurišić, Mike Arambašich, John Valentich, Mary Šepich, Grškovich, Mary Brenc, Mary Kombo, John Podnar, Mrs. Jacob Pleše, Mary Pavlich, Barbara Kezerle, John Majetich, Matt Tomsich, Stanko Loknar, George Turk, Anton Zvonkovich, Jos. Radich, Ignac Cuculich, Likar, Matt Senfner, Mary Riblon, William Pleše, John Briški, Nicholas Žagar, Marko Zubčich, Joseph Belasich, Mary Slack, Matthew Ladich.

GLASOVI OD MARIJE POMAGAJ

Bog plačaj dobrotniki!

ZA LIST AVE MARIA—Po \$10: F. Opeka. — Po \$5: R. Zihlerle. — Po \$4: M. Flajnik. — Po \$2.50: M. Pavlesic. — Po \$2.00: Mrs. Schweiger, Mrs. Beler, Mrs. V. Kraje, Mrs. G. Kriener, J. Muhic. — Po \$1.50: F. Bucar, Mrs. J. Zalar, Mrs. Russ. — Po \$1: Mr. Ulčar, A. Pozun, B. Naglich, S. Jersin. — Po 50c: J. Kuhel, A. Mozina, F. Gaber, Rev. A. P. Podgoršek.

ZA MARIJIN ALTAR—Po \$5: J. Kness. — Po \$2: Mrs. M. Gorše, M. Rihtar, A. Oratch, N. N. — Po \$1.00: E. Grzich. — Po 50c: A. Lumbert.

ZA TABERNAKELJ—Po \$2.50 M. Sever. — Po \$1.00: A. Ferbezar. — Po 50c: K. Pristopec.

ZA BARAGOV VRT—Po \$10: N. N. — Po \$1: M. Bohte.

ZA KRUH SV. ANTONA—Po \$1: J. Starcer, M. Kovac. — Po 50c: J. Roncevich.

ZA STUDENTE—Po \$5: M. Wagner.

ZA SAMOSTAN—Po \$10: A. Grdina, G. Flajnik, F. Auguštin. — Po \$5: F. Lavric, J. Vitergar, J. Jamnik. — Po \$4: Mr. Stupnik. — Po \$3: Mrs. Vabčič. — Po \$2: Mrs. Skorenšek, M. Gregorač, Miss Shiffler. — Po \$1.50: M. Plute. — Po \$1: Mrs. Ozbolt, A. Pozun.

ZA LUČKE—Po \$3: F. Tramte. — Po \$1: Mrs. F. Lavrič, G. Brenčič, Mrs. Potokar, F. Oblak, M. Azman, Mrs. J. Heraver, E. Gilna, Mrs. A. Miklausich, Mrs. P. Strnad, R. Kenik, C. Opalek. — Po 50c: M. Adam, Mrs. Janezic, Mrs. M. Sternisa, M. Kasel, M. Kovač, J. Roncevich, Mrs. M. Selak, Mrs. Slanivec, Mrs. Gobanc, Mrs. Fabjan, Mrs. Ross, J. Barbarich, Mrs. H. Pellich, U. Kozarich. — Po 30c: Mrs. Žalec. — Po 25c: Mrs. Storm. — Po 20c: P. Brajdič, M. Bradeska, A. Miklausich.

ZA APOSTOLAT SV. FRANCIŠKA—Po \$50: F. Tramte. — Po \$10: Mr. E. Suk, Mrs. E. Suk, U. Gravijan, F. Klebučar, U. Ivšek, M. Hodnik. — Po \$1: Mrs. J. Plemel. — Po 50c: J. Barbarich.

ZA SVETE MAŠE—Po \$40: M. Prudich. — Po \$20: Mrs. Šenica. — Po \$17: J. Smrekar. — Po \$10: J. Plut. — Po \$9: M. Azman. — Po \$7: M. Pavlesic, Mr. & Mrs. A. Hochevar. — Po \$6: N. N. — Po \$5: Mrs. Vesel, M. Struna, M. Gerjol, Mrs. J. Millosin, American Can Factory Workers, Rockdale, Ill., A. Kosir, Sr., P. Brajdic, G. Flajnik, C. Gregorček, J. Tomasetig, M. Sajovec, G. Raly, N. N., Mrs. Kaliopie, J. Jamnik, T. Zdešar. — Po \$4: N. N., M. Milavec, Mrs. E. Trusnik, Miss F. Russ, J. Tursich, M. Stariha, M. Kurent. — Po \$3: Mrs. Jerič, Mrs. Sterniša, Mr. Mrs. Troha, M. Gregorač, Mrs. M. Lah, Kobal, Mrs. Young, Mrs. Kastigar, Mrs. Hrovatin, J. Russ, C. Germovšek, Mr. Bresar, J. E. Stukel, J. Brakovich, S. Podgornik. — Po \$2.50: Mrs. V. Kraje. — Po 2: Mrs. Habijan, J. Skorenšek, Mrs. N. Šega, N. N., N. N., Mrs. Novasele, J. Pauc, N. N., A. Beranitsch, K. Varšek, J. Bratush, M. Jakopic, Mrs. M. Horvat, Mr. Ricman, Makovic, J. Kill Jr., Mrs. A. Baznik, Mrs. Gubanc, J. Ray, Mrs. Stiblič, Mrs. F. Kosir, J. Zancel, A. Zokal, R. Krall, R. Glavan, F. Stergar, J. Vitergar, B. Primožich, H. Bizjak, B. Evans, Mrs. Fabjan, B. Gasprosic, Mrs. Levear, M. Pezdertz, Mrs. O. Opalek, M. Sivic, F. Zadel, R. Urbančič, F. Mesojedec, F. Velepec, A. Zalar, P. Pervanje. — Po \$1: Mrs. J. Swegel, C. Korbar, Mrs. Plut, Mrs. Koščak, G. Brenčič, J. Lavrič, A. Staudohar, N. N., Mrs. Shiltz, A. Merkun, Mr. Mrs. F. Malkovec, Mrs. J. Smrekar, Mrs. Potokar, A. Možina, Mrs. F. Bučar, Mrs. P. Čulig, Mrs. Jalovec, Mrs. Cadonic, F. Markle, Mr. Mrs. M. Govednik, M. Kovač, J. Hočevar, A. Verhovec, M. Zerovnik, M. Videc, M. Rihtar, J. Mlakovec, Miss Skul, A. Jakša, M. Fajfar, M. Klemenčič, M. Shustar, Mrs. Shustar, J. Kirn, E. Krapenc, M. Rišar, Mrs. Rose, J. Kerzner, M. Bobnik, Mrs. M. Howard, J. Barbarič, M. Cernič, Familia Kopravitz, Mrs. Furar, M. Boudi, A. Fajfar, F. Gartner, N. N., C. Žalec, A. Dulovsky, Mrs. J. Kuhel, A. Klopčič, Mrs. Zolgar, Mrs. Markovec, Mrs. Perko, F. Barle, L. Jeruc, Mrs. Teuz, M. Ramus, P. Laurich, Mrs. Kerkos, J. Paulin, A. Verhovec, U. Kožarič, Mrs. U. Kobal, F. Gregorich, F. Bučar, A. Kure, M. Plute, M. Habian, J. Muchič, M. Bluth, C. Bradač, M. Bradeska, Mr. Mrs. Komplin, F. Toporis, F. Novak, M. Grum, J. Gerbeck, J. Simec, P. Lubšina, M. Swan.

Compliments of

DR. F. J. ZALLAR

Dentist

GILBERT, MINNESOTA

Phone 232-W

JUNIOR'S FRIEND

THE MAIL BAG

Dear Father,

I was very happy when I met you at our parish during the Forty Hours Devotion. When you visited our class room we were all happy to see you because we enjoyed your jokes. If you don't know me by name then remember, I guessed your weight correctly. I am Theresa Miholic's brother and also am a sophomore in Sr. Edith's room. This is my first letter to the Juniors' Friend. My mother subscribed to the Ave Maria for a long time. I think it's a great honor to write to the editor of the "Juniors' Friend." I hope to see you very soon again. Please excuse the typing for it is the first year of typing.

I am your friend,

Matthew Miholic (North Chicago)

P. S. What did one leaf of one tree say to another leaf on another tree? I don't suppose you will guess it, so I will have to tell you the answer: "Leaf me alone."

* * *

What did one car say to another car?

Nothing, because cars don't talk.

* * *

What did one train say to another train?

Hi! toots!

* * *

Put one glass right side up, and a second upside down and a third right side up again. Now, with three turns have all three glasses right side up.

Answer: First turn the last two over once, then the first and second over once, then the last two over again and you will have all three right side up.

* * *

I'm answering the letter before the last and the last one; I'm answering it all in one. I want to thank you for the Holy Pictures you sent me. I will send you a picture of myself as soon as I can. Well, I'm finished with school. I did not go anywhere special during vacation. So-long until my next letter.

Yours truly,

Helen Kalister (Cleveland)

My, but there was a great big mistake in the Juniors' Friend! Who said I was 18 years old? Well, I'm not. I was teased no end about it: since when am I 18 years old. My letter was mixed up with Anna Smrekar's letter. (But don't worry; it wasn't so great a mistake). I enclose the answers to Gertrude's puzzle.

Yours in Christ,

Betty Kostelec (Enhaut, Pa.)

P. S. Will you please write to Anna Smrekar and find out why she doesn't write to me? And please send me a photo of the Juniors' Friend.

* * *

This card is coming from Kansas. You'll excuse Annie for not writing sooner. I was too busy to sit down and write. But I have something to tell you. I suppose you all know Rev. M. J. Butala? Well, he was at Holy Family Church for our Forty Hours Devotion, on October 17-18-19. He really could give good sermons. Don't forget to write: I'll be waiting patiently. And when do I get my picture of the New Seminary? I've been waiting since Christmas.

Anna Smrekar (Kansas City, Kansas)

* * *

This isn't the first time I have written to the Ave Maria. But, I haven't written for so long that everyone has probably forgotten about me by now. I am thirteen years old and in the eighth grade. I have one married sister and seven brothers. I would like to have some Pen Pals. My address is just plain: Burton, Ohio. Goodbye now and lots of luck.

Sincerely yours,

Lillian Adamic (Burton, Ohio)

* * *

I am sending in the answers to Gertrude's puzzle in the Ave Maria. I like to read the Ave Maria very much. I will be ten years old next April and am in the fourth grade. Here are the answers to the puzzle.

Sincerely yours,

Louise Oratch (Ashland, Wis.)

* * *

This is my first letter to the Ave Maria, so I have to introduce myself. My name is John Skrabec and I am ten years old. I go to St. Paul's school and am in

grade six. I enjoy reading the Juniors' Corner and find it very interesting. My hobbies are: drawing and collecting stamps. I would like to wake up some other boys and girls in Canada and get them to write to the "Juniors' Friend" too. Hoping to see this letter in the Ave Maria instead of the waste paper basket, I remain,
Yours in Christ,

John Skrabec (Toronto, Ont.)

* * *

This is my first letter to the Ave Maria, and I hope it is not the last. I like to read the "Juniors' Corner." We have been taking the Ave Maria for a long time and many times I said I would write to you but I never did. I finally sat down to type you this letter today . . . Now, I must introduce myself. I am fourteen years old and I am a sophomore at the Mother of God High School. You visited our classroom during our Forty Hours Devotion. We had a lot of fun and enjoyed your visit very much. Hope you will come again. I was very glad to meet you because I heard so much about you from my mother. She talked with you at the time of the blessing of the Sisters' Convent. Well, hoping to see you again, I remain,
Yours in Christ

Theresa Miholic (North Chicago)

P. S. Here are a few jokes you might use:

"That man lost most of his teeth from drinking."

"Poor liquor?"

"No, he hocked all the gold in his teeth to buy it."

* * *

"If you added seventy-six thousand, nine hundred and twenty-three to eighty-one thousand, four hundred and twelve, what answer would you get?"

"A wrong answer."

* * *

Girl: "I want to buy a wheelbarrel."

Clerk: "We don't keep wheelbarrels here."

Girl: "You don't! What kind of a drug store do you call this!"

* * *

Sister (before class begins): Now class, we'll say the "Our Father." The girls will go as far as Heaven and the boys go the rest of the way.

* * *

Tommy had been naughty. Teacher reprimanded him, saying: "If you can't behave, I shall have to take your name!"

Tommy (crying to his mother): "Teacher has threatened to marry me, if I can't behave".

WINNERS OF THE MANY CONTESTS HELD IN RECENT MONTHS ARE THE FOLLOWING: EMILY HABJAN, Universal, Pa.; ANGELA HODNIK, Waukegan, Ill.; GENEVIEVE SHUBITZ, Duluth, Minn.; BETTY KOSTELEK, Enhaut, Pa.; LOUISE ORATCH, Ashland, Wis.

CONTEST FOR DECEMBER CHRISTMAS GIFTS

Christmas gifts: toys, titles of books, winter clothing—things you receive as Christmas presents are hidden in the sentences given below. Entries should be in by

the 15th of December this time; that will allow us sufficient time to judge the entries and really send a Christmas Gift to the winner or winners. Neatness counts; also answers written plainly.

1. A prizefighter must obey his trainer and coach.
2. The streets were coated with ice and snow; many accidents happened.
3. Cheapskates are stingy people.
4. James & James led the policeman to the scene of the accident.
5. Hey! What homework must we do, Lloyd?
6. Mister, your attic and your roof are on fire!
7. "Every rose has its thorn" is an old saying.
8. Bob attended the Christmas show and saw Santa Claus.
9. It had already begun when he arrived at the theatre.
10. Farmers don't sow at Christmas time because the ground is hard.
11. Stoystown in Pennsylvania is a beautiful place.
12. John's on Sammy's trial again and will soon catch him.
13. He is bringing a message for me from the President.
14. He mixed rum with tea for his terrible cold.
15. Our gang loves to ice skate and play hockey.

Dear Juniors,

Christmas is already in the air. All the big stores have Santa Claus in their windows. He is a swell legendary figure and I have nothing against him. But, you and I know what Christmas really is: the Birthday of our Saviour and Lord, Jesus Christ. We don't have to worry about Him, whether the story of His birth in Bethlehem is true or not because the Bible tells us the complete story. We don't have to wonder whether we'll get some Christmas present because we did get Him, the greatest, biggest and best present anyone ever received. He is our present and no one can take Him from us.

Yet, how many children are good because Santa Claus is coming? They are afraid that St. Nick won't bring them toys and nice things. As far as Jesus is concerned, these same children don't even think of Him and His Birthday. In order to receive, you must learn to give, children! Prepare your minds and hearts, souls and bodies as a worthy present for the Infant Jesus. Present! did I say? Gee whiz, He paid for our present by

leaving a wonderful heaven, living in this world of sin and then dying for us on the Cross.

But don't leave that worry you. Remember how you asked pa or ma for some money and wouldn't tell them what its for? You bought a birthday present for them or remembered them with a gift on Father's Day or Mother's Day. It was their money in the first place, yet they loved you all the more for remembering them that way.

How about preparing yourself, all of you, as a present for the Infant Saviour? It doesn't cost much, just trying to be good. Get those sins off your soul with Confession so that Jesus will find a swell cradle in your heart on Christmas morning, when you will receive Him in Holy Communion.

A Merry Christmas to all of you, if I don't write before the holidays. I promise to answer every Christmas Card. I might even send a tiny present to my best friends. (Those who remained faithful all the time). Try to have a Crib, even a small one under your Christmas Tree. It will remind you and everyone who sees it, of the true meaning of Christmas.

For the New Year I'll surely be able to wish you luck and happiness in the next issue of the Ave Maria. Ideas for New Year's Resolutions are welcome. Also, original stories, compositions, poems and jokes may always be sent in for the Juniors' Friend.

Thank you! for reading the "Juniors' Friend." I hope you enjoy it as much as the seminarians in Lemont do. Everyone is a child at heart and likes to indulge in childhood fancies.

Sincerely yours,

THE JUNIORS' FRIEND.

P. S. I had a swell visit with my friends in the Mother of God School in Waukegan. I hereby gratefully express my thanks to the Rev. Pastor, Father Hiti and to the Sisters for permitting me to disrupt their classes in so untimely a fashion. Thanks also to all the boys and girls—at least they claim to have enjoyed my visit (because they got out of class). However, they all are ALL friends of mine from now on—aren't you?

GREAT HONOR FOR AMERICAN SLOVENES

(The Holy Father Answers to Greetings of Baraga Association)

C14 20 VIA MART VATICAN CITY OCT 17 1941 1400

FATHER HITI.

WAUKEGAN, ILL.

HOLY FATHER GRATEFUL FOR DEVOTED MESSAGE. IMPARTS PARTICIPANTS AT ANNUAL MEETING OF BISHOP BARAGA ASSOCIATION APOSTOLIC BENEDICTION.

CARDINAL MAGLIONE.

WHAT PROMINENT AMERICANS SAY ABOUT BARAGA, OUR CANDIDATE FOR THE ALTAR

Oct. 16, 1941

Reverend M. J. Hiti,

Dear Reverend Father:

Received your kind felicitations regarding our activities in the interests of the memory of Bishop Baraga, and thank you very kindly for your thoughtfulness.

We are especially interested here in Calumet, and I am particularly interested because I have spent many hours in the Church Bishop Baraga established at Eagle Harbor, served Mass there a great number of times from 1918 on, and have had a small part in the restoration of the Church.

Our Degree Team, for the past ten years, has instructed each class of candidates on the history of the good Bishop's work in this neighborhood. In 1928 a number of us here got together and erected a metal cross in the Eagle Harbor cemetery, marking the grave of the late Father Anduljec, who was one of the pastors assigned to the Bishop's Church many years ago.

As President of the Chamber of Commerce and Director of the Vacationist's League and Upper Peninsula Development Bureau, we have widely advertised the Shrine of Bishop Baraga at Eagle Harbor, and each year we see an increase of interest on the part of the tourists who come to our part of the country.

You may rest assured that the Michigan Knights shall consider it a privilege to do anything they can in cooperating with you to hurry the day of Bishop Baraga's canonization.

With kindest personal regards, I am

Sincerely and fraternally,

Gervase T. Murphy,
State Deputy
Michigan State Council
Knights of Columbus.

Oct. 15, 1941

My dear Father Hiti:

Many thanks for your telegram of October 14th in which you convey the most acceptable news that the Bishop Baraga Association has asked me to accept honorary membership for life. On the nearest occasion

that you possibly can, please convey my appreciation to the Bishop Baraga Association and assure them that I will be only too glad to co-operate with them in promoting the cause of Bishop Baraga.

I presume you know how much Bishop Francis Wagner of Marquette is interested in the cause of Bishop Baraga. I had a very precious "Life of Bishop Baraga" given to me by the late Father Plevnik of Joliet. I loaned it to Bishop Wagner and charged him to return it to me as soon as he had read it. I found thereafter that Bishop Wagner was so much interested in the life of Bishop Baraga, and is now so anxious to promote his cause, that I told him to keep the book for the records of the Marquette Diocese. Of course, I presume you and many others know of Bishop Wagner's activity in this regard, but if not I thought it well to acquaint you with it. I am positive that Bishop Wagner will be only too glad to co-operate with the Bishop Baraga Association in every way possible.

With all good wishes, believe me

Sincerely yours in Christ,

William D. O'Brien

President,

Catholic Church Extension Society;
Auxiliary Bishop of Chicago.

October 21st, 1941.

My dear Father Hiti:

I appreciate very deeply the courtesy which your Baraga Association has extended to me. When you have an early opportunity I would appreciate your calling on me and giving me a full account of what you hope to do in your studies and researches on the life of bishop Baraga. For many years I have been interested in the labors and life of this great pioneer bishop who did so much among the Indians and first settlers on the Michigan peninsula. If you will call Monsignor Casey he will arrange an interview for you with me.

With blessing,

Samuel A. Stritch,

Archbishop of Chicago.

Oct. 17, 1941.

My dear Father Hiti:

Your gracious message of greeting from the Bishop Baraga Association was duly received. Please be assured of my lasting gratitude for the action taken at your annual meeting in electing me to the honorary Presidency of the Association which honor I am very happy to accept.

Monsignor Zryd has reported in detail the facts of the meeting in Cleveland. I wish to express my thanks for the many kindnesses shown to Monsignor Zryd on that occasion. I trust that through your united efforts on behalf of the cause of Bishop Baraga will produce great interest throughout the country and abroad to the end that we may soon receive the proper approval of the Holy See to proceed fully in the matter.

Any suggestions which you may wish to present now or later will be gratefully received.

With kindest personal regards, I am,

Sincerely yours in Christ,

F. J. Wagner,

Bishop of Marquette.

October 16, 1941.

My dear Father Hiti:

Please extend my cordial greetings to the Bishop Baraga Association. I feel honored to accept the life membership and shall do everything in my power to promote the beatification of Bishop Baraga.

Bishop Baraga became a familiar historical figure while I was a member of Grand Rapids Diocese where I had close contact with the saintly Bishop Mrak, the first successor of Bishop Baraga.

With kindest personal good wishes, I remain,

Very cordially yours in Christ,

Joseph Schrembs,

Archbishop-Bishop of Cleveland.

A RAILROAD MAN'S PRAYER

"O Lord, now that I have side-tracked the devil, lift my feet from the road of sin and plant them safely on the deck of the train of salvation.

"Let me use the safety lamp of prudence, make all the couplings in the train with the strong link of thy love, and let my lantern be the Bible.

"And, Heavenly Father, keep all switches closed that lead off on the sidings, especially those with a blind end.

"O Lord, if it be thy pleasure, have every semaphore block along the line show the white light of hope that I may make the run of life without stopping.

"And, Lord, give me the Ten Commandments for a schedule that when I have finished the run on scheduled time, pulled into the great dark station of Death, may thou the Superintendent of the universe say, "Well done, thou good and faithful servant, come and sign the pay-roll and receive your check for eternal happiness!"

WITHOUT CHRIST

Without Christ our generosity will serve us to build houses and to plant vine-yards, to make ships and aircraft, to open new highways and to make war; but without Him we can neither rightly dwell in our houses nor offer hospitality, nor rightly drink our wine nor break our bread, nor direct, as men and as sons of God those machines invented by our genius and put to such ill-use by our passions. Without Christ we shall wage our accursed wars and win victories that bring no peace; our prosperity will turn to misfortune and the misfortune will be bootless and bring no blessing.

UNTO THE END

I read of battles, rumored wars, dictatorships and kings; Of pagan creed and human greed, a thousand fearful things. The present is beset with dread. What is the future worth? Where can I find my peace of mind on this chaotic earth? I stepped inside a Catholic Church; the Forty Hours' procession was passing by, the Host on high—true light of all creation. The hope of centuries swept my soul; One Thing no man can shatter Though he profanes. While That remains, what else can really matter?

HOW ABOUT YOU YOUNG PEOPLE OF OUR DAY!

By Father Francis, O.F.M.

How is it that you manifest so little enthusiasm for Holy Mass and remain so far away from the altar of God? You young men and young women and you newly-wed, how is it that you are seen so rarely in church? Do you perhaps imagine that the Savior no longer knows how to read your hearts? That He is no longer merciful and will no longer relieve your wants nor cure your weakness nor bind up your wounds of sin? Have you really made yourself believe that He no longer has the power to fight your battles for you, to recommend your impetuous, inexperienced souls to the goodness of His Father, to forgive you your sins and failings, to crown all your efforts with success, and to provide for your happiness? You poor, mistaken creatures! Why, it is just His blessing that makes each individual and every family rich even in the joys and the goods of this life. Were He to curse them, they would be as poor as paupers and in a veritable ocean of misery.

Here you have the God Who led Rebecca to Jacob; Who gave Tobias an angel to guide him; Who gave to Esther her beauty, for the welfare of His people; Who gave wisdom to Solomon, strength to Samson. In whom will you place your trust, if not in this God? Why do you not place your future in His hands?

There are so many people, young and old, rich and poor, who yearn for someone who understands them, looking for some one to console them, some one to encourage them. Oh, why don't you people realize that only the Savior can give joy and happiness?

Let us go back to the years before the depression. America reached the summit of its power. Men gathered about the stock markets. Fortunes sprang from nowhere, fortunes for which no one planned with what proved to be vanishing ink. Automobile shows became the shrines of the nation as automobile factories became its temples. Skyscrapers rose like modern towers of Babel. Corporations grew and swelled like the toad of the fable, puffing themselves into vaster and vaster shapes with the wind of their conceit. Buildings rose, elbowed one another in their eagerness to rise closer to the sun. Poverty we were assured would disappear from the earth. This earth of ours was to become so sweet and satisfying a paradise that there would be no need of the heaven promised by Jesus Christ. The kingdoms of this world were to be beautiful enough to make us forget the kingdom of God. When earth had become heaven, heaven would no longer be necessary for man's happiness. Yet over all this glory and power and wealth and pleasure lay a grim and ugly shadow, just like the war clouds of today which are getting darker and darker. But no one cared. Incense, sweet and drugging, rose in clouds about it, and lovely women danced with seductive rhythm. Man, easily an idolator, was on his knees, breathlessly worshipping the machinery he himself had built. The men and women forgot about God. The only church they knew, was a nite club; the only floor they know was a dance floor. Children were ducklings that they could not be troubled with. Homes were

not homes, only boarding places, places where they stopped over from their theater. Just living like animals without a future.

Just where in all this was God? Not in the banks of the senate chambers; not in the factories, not in the army or navy or flying field. Man did not need God. He was not needed to run the nations or guide them. Man was proud, he forgot about God, about prayer etc., and rested upon his gold and his machines.

But God has a way of punishing men when they turn from him. For example, the flood that washed the world clean of its filth, the fire that purified polluted cities, the volcanoes that have buried in hot ashes the hotter lusts of men made beasts, the conquering armies that swept upon Jerusalem each time the Jews set up false gods, were God's punishments visited upon rebellious sons and daughters. Now, let us see how the people were punished for neglecting God?

He allowed them to be punished by the very things they trusted. No big flood swept the cities clean; but the downward rush of a stock market swept away fortunes as no flood had ever done. Fires did not fall from heaven; but fires died in foundries, and owners and workers stood looking into cold furnaces. Never had the granaries of the land been so bursting with wheat; yet beside them starving men and women lay down to die. The nation's treasury was crammed with gold; yet banks failed with rapidity. The breadlines curved and the factories nailed across their doors "No Help Wanted," and the rich were suddenly poor and the poor turned to casual, bitter charity, and the leaders who had promised to make a heaven of this earth wondered why their gods had failed them and why their Midas touch was gone. Yes, these leaders had invited God to withdraw. Our boys, our girls listened to these leaders and did not think of God or of bending their knees in prayer. Ah, filthiness became the mark of our best seller; loose women flaunted on our silver screen; our Broadway drama made the peep shows of Paris seem mild; divorce was growing to be the common custom and free love being preached in the open squares; gigolos being imported from gambling capitals to compete with American manhood for the favor of American womanhood. But the depression swept much of this into the gutter. Thanks to the depression, young men and women found time to pray, they rediscovered their homes; tightened the family circle and now found their way to church.

When the depression came and then only did our young dancing ladies and men realize that they were wrong for abandoning God. Our Saviour said, "Pray always," but did our young men and women pray? Very few said even a short prayer of gratitude when the world was riotous with wealth and pleasure walked the boulevards. But after the depression it was not difficult to hear voices of prayer lifted in hope to God. The depression filled our churches. Men had time for prayer and mass.

Now let us compare the circumstances which we are facing today rather let us compare the conditions which are taking place today and the conditions during the time of prosperity. You will see that it is almost a similar situation. Everything is in full swing. Work is not lacking, it is plentiful. Everybody has his mind on the defense work to such an extent that there is no

time for prayer or church. Our young men and women have spare time but that must be spent on good times. You boys and girls have time to hold up the bar day after day in some smokey nite club, but never time to appear at the communion table. Your feet never can miss a dance, but your knees miss the bending to say a few prayers. Do you ever think of thanking God for the things he has given you? It is not so long ago that we had prosperity and everybody forgot their prayers and about God. The shadow of depression was near by but no one paid attention to it or did not see it. And today again, prayer and God is pushed aside, as during the time of prosperity. Everybody has to put all his time into the defense work, making guns, tanks, ships and all kinds of ammunition. The war clouds are getting closer and closer to our peace loving nation. Instead of preparing not only temporal ammunition but also a powerful army of spiritual ammunition, our men and women are again forgetting God and prayer. As during the time of prosperity, but depression came and you paid for your sins. And today instead of getting on your knees and praying the war, sufferings and the troubles which has fallen on other nations may not enter upon our shores, you just sit and watch and have a good time. Why don't you get on your knees and ask God to spare us? Are you going to wait until you are starving, until a torpedo hits you on the head, until bombs fall on your dear ones? When such a time does come then you will say, "Why does God allow such things to happen?" Now is the time to think and not wait till you are punished. You are neglecting God now and when ever you are going to be suffering, you will blame it on God.

Do not forget that you might have to do some acting, to take part in that great human drama which is taking place just across the waters. You young ones might be called to take your place in the great arena of bloodshed, only then will you realize that you forgot God and your prayers, which will be too late.

Now, what is the slogan of our good Catholics in general? In all their sufferings and spiritual combats, in the midst of toil and anxiety for their daily bread, in sickness and disappointments of human life their slogan is one: "Our Father!" And never does the Catholic devoutly say the Lord's Prayer but depression and sadness are driven away or are at least lessened to make room for new and greater joys.

The most appropriate prayer at this time is the Rosary. In it are contained the most beautiful prayers the: "Our Father and the Angelic Salutation." The Rosary not only serves to overcome the enemies of God and Religion, but is also a stimulus and spur to the practice of evangelic virtues which it injects and cultivates in our soul.

The faithful at all seasons invoke the mercy of God through the intercession of the Blessed Virgin Mother but especially during the month of October, which is the Holy Rosary month. But how did October become the festival of the Holy Rosary?

The Turks in 1683 had a powerful army and it was headed towards the West. The Sultan boasted that he would stable his horse in St. Peter's Church in Rome. This army marched towards Vienna. A continuous fire

the king of Poland was coming to help the Christian Europe. On the 12th of September he engaged in battle with the Turks. The Christians were eight thousand men against two hundred thousand of the enemy. But on the morning of the battle the officers had received holy communion and the soldiers had knelt for the blessings of their Chaplains, while the Churches of Vienna were crowded with the citizens who prayed to the Mother of God. Their prayer was heard. That same evening the Turks were fleeing in wild disorder, completely defeated by the Christians. Vienna was delivered from its peril and sufferings. The pious emperor of Austria Leopold I., anxious to manifest to the Mother of God his heartfelt gratitude for this signal triumph, besought Pope Innocent XII. to establish the festival of the Rosary throughout the whole Church. The sudden death prevented the Pontiff from carrying out his pious wish, but his successor Pope Clement XI. had the happiness of doing it. The measure was hastened by the fact that, while at the command of the Pope, in 1716, the festival of the Rosary was being celebrated in Rome by public devotions, new victories over the enemy were obtained in Hungary and in the island of Corfu. By a bulletin, dated October 3, 1716 the whole Church was commanded to keep, for all time, the first Sunday of Oct. as the festival of the Holy Rosary.

So you see how powerful is the Holy Rosary. It helped the people at that time and it will also help us if we only get down to say it. Everybody should make it his duty to say the Rosary during the month of Oct. that God may spare us. What we need most today is: "A defense program, a spiritual defense program."

DO CATHOLICS HAVE TO SAY THE ROSARY?

"If I were a Catholic," a lady asked a priest, "would I have to say the Rosary?" "No," was the reply, "but you would say it because you would want to."

If you were a Catholic, dear friend, you would not have to go to Mass on First Friday, or numerous feast days—you would not have to confess your sins, nor go to Holy Communion more than once a year—you would not have to pray to the saints nor for the souls in purgatory—you would not have to light candles nor kneel before statues and pictures. You would not have to use Holy Water or wear medals.

But if you were a sincere, practical Catholic, you would do all these and many other uncommanded things, because you would understand them—you would approve of them—you would want to do them.

Judge not Catholics by what they do, unless you thoroughly understand what is back of it all. Judge not the Church by so-called Catholics who fail to follow their Faith. Judge not anything by information supplied by the enemies of that thing. As the Bible says: "Judge not, lest you be judged."

If there is anything about Catholics—their religion, their practices which seems to you evil, superstitious, unpatriotic, or just ridiculous, won't you in all fairness let us help to straighten you out? Any Catholic priest will gladly answer your queries and supply you with the books that answer your objections.

WHY GO TO COLLEGE

by Bill Juvancic

Before one can decide who should attend college it becomes necessary to understand the potentialities and possibilities of a college course. You can't simply take a youth who is or may be a high school graduate and expect him to adapt himself to life around the university. His environment, early childhood days, or other circumstances may show that he is fitted for a life other than that of college.

Boys exhibiting a natural tendency for technical work, are more often retarded by attending a higher institution of learning. They are the red-blooded people, practical and mostly unimaginative. A cultural education will not change their mode of living; it would probably surround them with a superficial background that they wouldn't appreciate at all.

Anyone can be imbued with culture, as we profess it, if he attends college for at least four years? What about examples of those red-blooded individuals to verify my claim? I simply mean athletes, particularly football players.

The majority of football stars excel on the field but fail miserably in the classroom. They haven't the ability to achieve good results equally well on the field and in studies; just as many outstanding scholars do not star in the various sports constantly.

Should athletes be allowed to go to college? This is not just a question, but an important problem faced by universities. These institutions hand out countless scholarships to entice good athletes, to add to the treasury money taken in at the sports, to spread the school's name throughout the country, and to increase the student enrollment.

Athletes are a cash investment for the universities. I don't denounce athletes as being unfit for college, but what they accomplish tells an honest story.

What, after all, is the purpose of any university? Fundamentally, colleges should give a student a cultural education, to aid him in selecting a career or a specialized job. He attempts to cultivate his tastes in appreciation of the arts, to think, plan, and write intelligently, to form an ethical standard of living, to understand the basic reasons of social problems, and to be able to adjust himself to whatever line of work he wishes to undertake.

That football player, however, more often attends school just to play in sports and manages to make a passing grade. He cares not for culture in the arts or sciences, but loves the struggle in the game and would prefer to pit his intelligence and strength on a playing field than in a stuffy classroom among scholars.

If he doesn't make the team after his initial try-out, or else doesn't show any future possibilities, will the university continue to graciously present him with the scholarship? Any answer, except an emphatic No! would be ridiculous. That university sees no cash return from him, and therefore, it drops him quickly.

There are athletes who are excellent players in sports and who can still make good grades. They are to be congratulated and encouraged; they know that their education would probably bring better dividends in the long run than a four-year athletic course.

Those athletes intending to major in coaching find that their curriculum requires English, plenty of science and other cultural subjects. They find that to know the rules of sports is hardly enough; one must be able to explain and teach intelligently, accurately, and fearlessly.

Besides these athletes, to whom I believe too many privileges are accorded, there is another class of youths who ought not to attend the university. It numbers those who want to enjoy a whirlwind social life, caring only to slide by their subjects. These students are a bad influence to those who study hard, and who only play, perhaps, at infrequent intervals.

Constantly making the headlines in the school paper and becoming well-known on account of their "butterflying," these students put a wrong emphasis on popularity, and the students believe that it is a college essential not to neglect a frivolous social life. Many times grades and the student's desire to study are weakened considerably because of this attitude.

Scholars intending to study with an earnest desire lead the list of those eligible to attend any university. Likewise those wanting to specialize in certain fields such as music, science and the like, certainly ought to be allowed to enter. There are good technical schools in the country for boys wishing to take up engineering, architecture, or similar studies. All of these students strive for one definite goal: to get an education of ensuing benefit in the future years.

I find that the wrong conception of college is prevalent among the high school students. They read more of athletics and social life than of the scholastic curricula of the university. One ought to be informed of what is expected of a matriculating freshman, and not be fed stories of the glamour and excitement of college life. That is why, frequently, the wrong kind of individuals clog up the advancement of scholastic achievements, and lower the effectiveness of the curricula.

Those who want to go to colleges sometimes haven't the funds necessary to pay the high costs of tuition and fees. They, the students for whom the universities were originally established, are forced to work at any kind of available jobs open to non-college and non-trained graduates.

In this entire question of who should attend college, one thought is predominant: that if a well-rounded education is not wanted, the individual should be allowed to take what subjects he prefers for his special field. If in athletics solely, let him take sports and its few essential subjects.

Why try to stuff (that is the only appropriate word I can concoct) him with physics, or other tedious courses requiring a great deal of studying and concentration? I know a football player at Drake, who is taking a course in physics, and he has confided to me that that subject is "Greek" to him, and he is disgusted at not being able to comprehend it.

He remarked: "Only students who have the ability to study ought to attend college. I'm only here for football."

If a student wants to study, open the riches of a scholastic university program to him; if an athlete wants to participate in sports, let him take only what he desires and the subjects that are necessary.

TICKET TO HEAVEN

Train leaves at all hours—
Trains arrive when God wills.

* * *

Limited Express First Class
Poverty, Chastity, Obedience.
Express First and Second Class
Piety, Devotions, Sacraments.
Accommodation: First(Second and Third Class,
Commandments, Duties of our State of Life.

* * *

Price of Tickets:

First: Love and Crosses.

Second: Desire and Combat.

Third: Fear and Penance.

— NOTE —

1. There are no return tickets.
2. No Excursion Trains.
3. Children who have not attained the use of reason do not pay anything, provided they are held on the lap of their mother, the Church.
4. Travelers are advised to bring no other baggage but GOOD WORKS, if they do not, they may miss the train or meet with a delay at the next to the last station.
5. Travelers can take passage in any part of the road.

BOY SCOUTS OF AMERICA

THE SCOUT OATH

On my honor I will do my best:

1. To do my duty to God and my country and to obey the Scout Law;
2. To help other people at all times;
3. To keep myself physically strong, mentally awake and morally straight.

THE SCOUT LAW

1. A Scout is Trustworthy.
A Scout's honor is to be trusted. If he were to violate his honor by telling a lie, or by cheating, or by not doing exactly a given task, when trusted to on his honor, he may be directed to hand over his Scout Badge.
2. A Scout is Loyal.
He is loyal to all to whom loyalty is due, his Scout Leader, his home and parents and country.
3. A Scout is Helpful.
He must be prepared at any time to save life, help injured persons, and share the home duties. He must do at least one Good Turn to somebody every day.
4. A Scout is Friendly.
He is a friend to all and a brother to every other Scout.
5. A Scout is Courteous.
He is polite to all, especially to women, children, old people and the weak and helpless. He must not take pay for being helpful or courteous.
6. A Scout is Kind.
He is a friend to animals. He will not kill nor hurt any living creature needlessly, but will strive to save and protect all harmless life.

7. A Scout is Obedient.

He obeys his parents, Scoutmaster, Patrol Leader, and all other duly constituted authorities.

8. A Scout is Cheerful.

He smiles whenever he can. His obedience to orders is prompt and cheery. He never shirks nor grumbles at hardships.

9. A Scout is Thrifty.

He does not wantonly destroy property. He works faithfully, wastes nothing and makes the best use of his opportunities. He saves his money so that he may pay his own way, be generous to those in need, and helpful to worthy objects. He may work for pay but must not receive tips for courtesies or Good Turns.

10. A Scout is Brave.

He has the courage to face danger in spite of fear, and to stand up for the right against the coaxing of friends or the jeers or threats of enemies, and defeat does not down him.

11. A Scout is Clean.

He keeps clean in body and thoughts, stands for clean speech, clean sport, clean habits; and travels with a clean crowd.

12. A Scout is Reverent.

He is reverent toward God. He is faithful in his religious duties, and respects the convictions of others in matters of custom and religion.

SCOUT FACTS AND INTERESTS

1. 75 of every 100 boys reaching 12 years of age want to be Scouts.
2. Scouting is now available to 32 out of every 100 boys.
3. At the present time in the United States there is a total membership of 1,391,831 Scouts.
4. In Chicago alone there are 25,198 Scouts.
5. Over 8,999,123 men and boys have been active in Scouting since 1910.
6. 41.1% of all Scouting is sponsored by Churches. This represents in membership 654,160 boys.
7. About half of our college men have had Scout Training. In some colleges more than 2/3 of the men students have had Scouting experience.
8. The Boy Scouts of America now has 3 Programs: Cubbing—for boys 9-12; Scouting—for boys 12-18; Senior Scouting, young men 15 and over.
9. 83,008 adults—largely college bred—are Scoutmasters and Assistant Scoutmasters in the United States.
10. As an Organization the Scout Movement is not military in thought, form or spirit. The uniform, patrol and drill are not for military tactics—they are for unity, the harmony and rhythm of spirit that boys learn in Scouting.
1. Boy Scouts have performed hundreds of thousands of "Good Turns" day by day since the organization began in 1910.

Examples: Distributed Red Cross and Tuberculosis League posters, also Christmas baskets. Repaired toys for needy and distributed them. Furnished Santa Claus for Community Christmas. Secured trees for P.T.A. Christmas party.

March of Dimes.

Good fellow baskets.

Distributed cards for Church.

Tree planting. Cooperated with garden clubs in

pulling up ragweed to aid hay-fever sufferers. Fed birds and wild game during winter.

Monitors and ushers at weekly church activities. Assisted in conditioning gymnasium and weekly cleaning of the basement and spring lawn cleaning.

Religious Policy—Boy Scouts of America

The founders of the Boy Scout Movement in America, decided that they would, in a very positive and definite manner, through all of the influence and appeal of the Scout Movement for the teaching of religion to the boyhood of America by the Churches of America. The declaration of policy on this subject as stated in the Constitution of the Boy Scouts of America, fully expresses the point of view:

"The Boy Scouts of America maintain that no boy can grow into the best kind of citizenship without recognizing his obligation to God. In the first part of the Boy Scout's oath or pledge, the boy promised, 'On my honor I will do my best to do my duty to God and my country, and to obey the Scout Law.' The recognition of God as the ruling and leading power in the universe, and the grateful acknowledgement of His favors and blessings, are necessary to the best type of citizenship, and are wholesome things in the education of the growing boy. No matter what he may be—Catholic or Protestant or Jew—this fundamental need of good citizenship should be kept before him. The Boy Scouts of America therefore recognizes the religious element in the training of a boy, but it is absolutely non-sectarian in its attitude towards that religious training. Its policy is that the organization or institution with which the Boy Scout is connected shall give definite attention to his religious life.

"Only men willing to subscribe in this declaration of principle shall be entitled to certificates of leadership in carrying out the Boy Scout Program."

THIS THING CALLED COMMUNITY SPIRIT

by John Klucher

How often have we complained about the lack of community spirit? How often have we feigned interest in what is best for the growth of our parishes? We excuse ourselves by saying, "But the other persons do not cooperate; they do not support us."

We lead discussions and we suppress every objection and suggestion to our self-styled plans. We offer extensive criticism of the ideas and work of others; we classify their ideas to suit our tastes. Then we become feverish and urge the necessity of collaboration. We'd like to "run" the parish according to our designs and anyone that interferes is quickly eliminated; we'd like to have the submission of everyone to our ideas. By doing so we destroy the very thing which we proclaim to foster—Community Spirit.

Community or parish spirit means working together—in harmony. It doesn't mean dissension; it doesn't mean the expulsion of constructive ideas; it means the working for the common good.

In conclusion we should remember the words of Joseph Spieler who states, in his book, "As I See Me,"

"The domineering person has no community spirit. He is motivated by egotism."

THERE'LL BE SOME CHANGES MADE

by John Klucher

"I want your honest opinion on this matter." Have you ever asked someone that question? Wasn't our meeting a huge success? What do you think of the new pastor? I want your honest opinion—we ask solicitously. Are we looking for praise or do we feel assured of the praise that is forthcoming?

Seeking praise is a trait we all possess, because we all possess an innate quality that has been labeled: pride. Vanity is empty pride—"an excessive desire for the no-time, approval, or praise of others."

Maybe some of us are nobler characters. Perhaps our requests for criticism are sincere. But why do we eagerly look for reasons to neutralize the effects of the less favorable remarks of our friends? In any event we disregard any new suggestions and retain our views unchanged.

Have you ever noticed how easy it is to offer criticism? Does this criticism arise, due to fear, because another person is receiving praise? We admit nothing; approve nothing, but criticize everything. Perhaps it's due to the satisfaction we derive from condemning.

"The desire to appear superior or at least equal to everyone else is very deeply rooted in human nature: it seems to stick in our very bones." — Spieler.

Perhaps we can't change our whole character, but we can make some changes in our physical makeup. A fitting theme song to adopt, at least the title, is "There'll Be Some Changes Made."

OUR BLESSED LADY

You cannot do without her.

Mary must play a very real part in your life; she must have the love, trust, and devotion of your heart. The Fathers of the Church assert that devotion to God's Mother is not merely a matter of choice. St. Cyril of Alexandria taught that it is through Mary that every faithful soul is saved. You need Mary's help. You will obtain it if you love her.

Is it easy to love Mary

You do not find it hard to love one who loves you very tenderly. You may be sure that Mary loves you with a far greater love than you can possibly understand. She has obtained many graces and favors for you from her Divine Son, and, mother-like she longs for your love and confidence in return.

You will give Mary Your Love?

Perhaps you have a picture or a statue of Our Blessed Lady in your room. If not, hasten to procure one—one especially to your liking. Give it the place of honor in the loveliest corner of your room. Let this little Shrine become for you a place of retirement, where you will love to come to talk things over with your heavenly Mother. You can tell Mary anything; and if you find that your heart does not go out to her in love and confidence, tell her that, too, and ask her pleadingly to make you love her, and to teach you how to be truly devoted to her.

"Devoted" Means

Doing things to win Mary's favor:—

Whispering little acts of love or the holy names of Jesus and Mary.

Saluting Mary whenever you pass her picture with the words, "Ave Maria," or an aspiration.

Telling Mary all your secrets.

Saying the Hail Mary sometimes very slowly and thoughtfully.

Giving up some amusement or pleasure occasionally, to give Mary the joy of using your sacrifice in favor of a poor dying sinner.

Seeking Mary's guidance in the choice of your state of life.

Being faithful to say every day some short prayer to Our Lady.

Wearing the Sacular medal always.

Saying the rosary regularly.

Making a special effort to attend Mass and receive Holy Communion on the feast days of the Blessed Virgin.

Awaiting the recurrence of Saturday, Our Lady's Day, to make little decisions. Noting the special favors that Mary frequently sends on that day.

Being faithful in attending the meetings of the Sodality of the Blessed Virgin in which you consecrated your life to the Blessed Mother of God.

Sanctifying by some special devotion in Her honor Our Lady's own two months—May and October.

Making Our Blessed Mother better known by distributing Marian literature.

"Devoted": means

Avoiding whatever might displease Mary:

Occasions of sin.

Unfaithfulness to the voice of conscience.

Forgetfulness of Her Divine Son.

"Devoted": means

Trying to be like Mary.

Love always means imitation, therefore:

Reflect in yourself Mary's dignity, serenity, graciousness to everyone, self-control in trying circumstances, modesty in dress.

Our Lady will draw you close to Her Son. Remember that the more you love Mary, the more you will love Jesus. "Through Mary to Jesus" (St. Bernard)

Joy to thee! Praise to thee!

Love to thee! Thanks to thee!

Guard and protect us,

O Mother, all-fair.

WHAT DID CHRIST DO?

Have you ever read Nathaniel Hawthorne's story of the Great Stone Face? The story is that of a boy who lives in a small community that nestles at the base of a great mountain side. On that mountain side the elements have chiseled the likeness of a man's profile. It's called the great stone face and there is a story in that place to the effect that one day a man will appear there who will resemble the stone face and he will be his people's leader. One boy is profoundly impressed with this story, and day after day he sits there and ponders that great likeness and wonders who the man might be and when he might

appear. The years flit by. The boy grown to manhood is walking down main street when a fellow townsman spies him and exclaims: Why here's the man who resembles the great stone face. Here is our leader! And so he is. Daily meditation thru the years brought about the likeness of the great stone face in himself.

Each of us is a marble-block and daily we Christians, especially, should look upon our model Christ and then cut away from ourselves huge chunks of imperfection making ourselves more like Christ. This sculpturing process is to continue until the hour of death when the eternal Judge can discern in us the likeness of Jesus Christ. Yes, there is or should be this evolution going on in the lives of individuals and nations. Daily, yearly, we should be growing more generous, more understanding, more considerate, more gentle, more forgiving, more pure, more honest—in a word, more Christlike.

And this Christliness is to be demonstrated first and especially at home. They say charity begins at home. Every virtue begins at home. If a person isn't right at home, he's wrong everywhere. He may bat a thousand away from home, but if he doesn't play ball at home, he's a strike-out, indeed. Especially, should this Christliness shine forth in the homes and families that are blessed with major cross-bearers. A major cross-bearer, no matter how handicapped, no matter how much of a burden to a family, is always a most useful member of the family. Anybody who would act otherwise toward such human sufferers is not only un-Christlike but a boor. I don't mean to infer that suffering members of the human family should be pitied. Pity connotes looking down upon a person as an inferior, and in the light of Christianity we know that cross-bearers are singularly blessed and they are to be looked up to and even envied, no matter how they may be incapacitated or circumstanced in life. While we don't pity them, we do make them the object of our attention and kindness, as one of our delightful cross-bearing friends puts it: "I am treated by all members of the family like a rare and fragile China doll." That is as it should be in this supposedly Christian Age.

You may say, well, thanks be to God, we have no cross-bearers in our home. We come of strong and long-lived stock. That reminds me of my own thoughts as a small boy. For years I used to hear of members of other families failing in health and at last passing away; for years I used to be brought to wakes and funerals in other boys' homes and for years I almost imagined there was something unusually sturdy about folks of my own immediate family; I almost thought that ours must be a charmed existence. As I grew up, of course, I knew better, but there are adults who still entertain such puerile notions; folks who feel that perchance they can pass thru life with nary a cross. Do you know that I should suggest? If there is no major cross-bearer in your immediate family circle, ferret out one in your circle of acquaintances, and then, no pity now, but sympathy demonstrated in thoughtful kindness. If there are no cross-bearers among your acquaintances, then you had better prepare yourself for your own cross by making friends of cross-bearers. I know one saintly gentleman in Chicago. His own family is raised and his wife has passed on. He still enjoys good health and he uses that health of his in extending a helping hand to

those deprived of health. Sunday afternoons finds him at the County hospital, passing up and down the wards, with a kind word, good cheer, reading matter, sometimes financial assistance within his means for desperate sufferers. There's one man who resembles Jesus Christ today. I know another Christlike gentleman who does a similar work in one of our detention homes for wayward youngsters. He's been helping such materially for nigh twenty years. I know other Christlike and Mary-like ladies who for years have been reading aloud evenings for blind folks.

This is a day of leisure and still more leisure and the more moderns get of it the less they seem to know how to use it. Inventors and manufacturers of pastime games are almost at their wits-ends to know how to supply the demand for time killers. Chinese checkers, I think, is the latest. "What'll we do next?" is probably the most repeated question in the parlance of young and old.

What'll we do next? When we are surrounded with human sufferers! What'll we do next with human cross-bearers, with thousands of ex-soldiers jamming Edward Hines Hospital, with two hundred thousand orphans in Chicagoland orphanages, with more than one hundred thousand poor and we stand by and say: "What'll we do next? What did our Blessed Lord do? What would He do today?"

Ex. — God & I, Inc. J. J. Dussman, M. A.

GREGORIAN MASSES? WHAT ARE THEY?

A Gregorian Mass is a series of thirty Masses said on thirty consecutive days for the repose of the soul of a particular person in Purgatory. The Sacred Congregation of Indulgences has declared: "that the offering of the thirty Gregorian Masses has a special efficacy for obtaining from the Divine goodness and mercy the deliverance of a suffering soul is a pious and reasonable belief of the faithful." (Rescript 1884).

The origin of this pious belief is found in the Dialogues of St. Gregory the Great who was Pope from 590 to 604. St. Gregory tells us how, during the peaceful days which he spent in retirement within the monastery walls of St. Andreas on the Coelian Hill in Rome, one of the monks named Justus, whom he greatly loved, became ill; and although the sick man was attended with great care by his own brother, a physician named Copiosus, he died after a short time. Then Gregory, on the very day of the monk's death, ordained that the Holy Sacrifice of the Mass should be celebrated for the repose of the departed soul on each day of the next succeeding thirty days. On the thirtieth day Copiosus, the physician had a dream in which his brother appearing to him in great joy and splendor, told him that he had that day entered into the glory of Paradise. When Copiosus, ignorant of the order which Gregory had given in his monastery regarding the celebration of the daily Mass for thirty days, came to the latter and related the vision, Gregory gave thanks to God for he attributed the coincidence by which

Justus was released from pain to the efficacy of the Divine Sacrifice.

There is no infallible certainty that a soul in Purgatory is liberated at the conclusion of a series of Gregorian Masses. It is for God alone to decide when the demands of His justice tempered by His mercy have been met. But when the Holy Sacrifice of the Mass has been offered for thirty successive days in expiation and entreaty for a soul in Purgatory we may well believe that the sufferings of that soul will at least be greatly lessened and shortened. Moreover, we are certain, because the Church tells us so, that the Gregorian Masses have a particular efficacy in bringing a soul in Purgatory nearer to the fountains of pardon and pity and thus obtain its release and entrance into eternal bliss.

The Gregorian Masses may be said for one soul only; need not be Requiem or "black Masses"; need not all be celebrated by the same priest or in the same place; must be offered on thirty consecutive days, one each day; may be either High or Low Masses. If the last three days of Holy Week come within the thirty days, the omission of Mass on these mornings does not constitute an interruption. If an interruption does occur outside of the last three days of Holy Week the whole series must be started over again. Due to the fact that the Gregorian Masses must be said without interruption for thirty consecutive days, priests engaged in parochial duty are usually unable to say them. However, any religious house or monastery is capable of performing such requests. Requests for Gregorian Masses to be said either for the deceased relative of the donor or to be held in trust for the donor himself and said for him after his death may be sent to St. Mary's Seminary, Lemont, Ill. For full particulars write to V. Rev. Benedict Hoge, O.F.M., Provincial Commissary, St. Mary's Seminary, Lemont, Ill.

MY MOTTO

Mary, help me live from day to day,
In such a self forgetful way,
That even when I kneel to pray,
My prayer shall be for others.

Help me in all the work I do
To ever be sincere and true,
And know that all I do for you
Must needs be done for Others.

Let self be crucified and slain
And buried deep; and all in vain
My efforts be to rise again
Unless to live for Others.

And when my work on earth is done,
And my new work in Heaven's begun,
May I forget the crown I've won
Whilst thinking still of Others.

Others, Mary, yes Others,
Let this my motto be,
Help me live for Others
That I may live with thee.

WHAT IS THE THIRD ORDER OF ST. FRANCIS?

Not, as is erroneously believed, merely a pious confraternity dedicated to the veneration of St. Francis of Assisi. Rather, it is a form of life, instituted by St. Francis of Assisi over seven hundred years ago, to enable people living in the world to practice moderation in all things; the antidote to worldliness and excess, a sure and straight way to Christian Perfection.

The Third Order was founded, primarily, to sanctify its members by the observance of the Rule of Life, and secondly, to attract others to Christian virtue, by diffusing the Christlike spirit of St. Francis in domestic and social life.

This Rule of Life, voluntarily assumed by the Tertiaries (as members of the Third Order are named), does not bind under sin, but if lived up to affords an inestimable spiritual gain to all who embrace it. For it is based on the principles of the Gospel, it touches the religious life at every point, and it subjects the soul to just that discipline, direction, and method which most men need in their efforts after Christian holiness. As the Popes have so frequently told the Catholic world, the true Christian ideal is practically realized in the Third Order of St. Francis.

SUMMARY OF DUTIES OF THE TERTIARIES OF ST. FRANCIS

EACH DAY: 1. Assist at Holy Mass, if convenient. 2. Recite devoutly twelve Our Fathers, Hail Marys and Glory be to the Father, or the Little Office of the Blessed Virgin. 3. Before and after meals devoutly and gratefully invoke God. 4. Make an examination of your conscience in the evening, and do penance for the faults you may discover.

EACH MONTH: 1. Receive the Sacraments of penance and Holy Eucharist. 2. Attend the monthly meetings. 3. Contribute according to your means to the collection of alms for the poor brethren and for the dignity of divine worship.

EACH YEAR: 1. Fast on the vigils of the Immaculate Conception and of St. Francis. 2. Attend the funerals of deceased Members of the Order and recite five decades of the Dominican Rosary for the repose of their souls: if possible, also offer Holy Communion for them. 3. Willingly perform the penance the Director or Visitor may impose upon you for transgressions against the Rule.

ONCE IN LIFE: 1. After a full year's novitiate, do not neglect to make your profession, which alone renders you a true member of the Third Order. 2. At a convenient time dispose of your property by Will.

AT ALL TIMES: 1. Wear the Third Order scapular and cord. 2. Observe faithfully, according to the promise made at profession, the commandments of God and the Church. 3. Avoid expensive display in dress and ornaments, and observe, according to your position in life, the rule of moderation. 4. Shun dangerous stage plays, and dances, as also dissolute parties. 5. Be temperate in eating and drinking. 6. Give a good example to your family and promote in it pious exercises and good works. 7. Do not permit dangerous reading to be brought into

your home nor to be read by your subordinates. 8. Exercise kindness and charity towards the brethren and also towards others, and endeavor to settle quarrels. 9. Take no oath, except in case of necessity. 10. Never say anything indecent or utter vulgar jokes. 11. If it is your office cheerfully visit the sick members, and wait upon them. 12. Do not, without just cause, refuse the offices of the Order, or be careless in fulfilling the duties of your office. 13. If prevented from observing any precept of the Rule, ask the Father Director of the Order to grant you a dispensation.

Remarks: 1. Insubordinate Tertiaries who give a bad example, if not obedient after the third admonition, are to be dismissed from the Order. 2. Tertiaries who transgress the rules of the Order do not for this reason commit a sin.

BLESSING OF OUR HOLY FATHER FRANCIS

"Whoever shall observe all these rules, shall be filled with the blessings of the most high and heavenly Father in Heaven (on earth with the blessings of His most beloved Son and with the Holy Ghost, the Paraclete, to whom be honor and glory now and forever. And I, brother Francis, the last and least servant among you, confirm, as much as I am able, interiorly and exteriorly this most holy benediction, which I wish you with all powers of heaven and of all its saints, now and forever."

WHAT IT MEANS TO BE A TERTIARY

by Conall O'Leary, O.F.M.

It seems there would be something lacking in the plan of the Franciscan family, if this family, with its First Order for male religious, and its Second Order for contemplative nuns, did not include a Third Order for the faithful living in the world. For, after all, the mission of St. Francis and of his First Order was to lead men back to penance and to teach them to serve God in love and joy. The purpose of the Second Order was to pray for the success of the missionary apostolate of the friars of the First Order. The Third Order reached out to embrace all men and women of good will who wished to serve their God according to the way of Francis while living a life in the world. It offered to all faithful a Rule of Life approved for their use by the Church and based on the spirit of St. Francis. It was a plan for more perfect Christian living that would obtain for those who followed it, the sanctification and salvation of their souls.

It was about the year 1221 that St. Francis went through Tuscany, preaching that men should do penance for their sins and take upon themselves the sweet yoke of the Gospel. The grace of God, working through the simple, fervent eloquence of the Little Poor Man of Assisi, touched the hearts of the people and they came to him asking, What must we do to be saved?

At Florence especially his hearers were inflamed with enthusiasm for the service of God. The men formed a congregation which founded a hospital to care for the sick and the aged. A similar group of the women visited the sick and poor in the city and its suburbs. These congregations became the first fraternity of the

Third Order, or the Order of Penance, as St. Francis called it.

As the Most Rev. Leonard M. Bello explains: "To be 'in penance' meant to him (St. Francis) to imitate Christ and to do the works of Christ. In reference to God and to himself, this consists in offering the divine services and bearing about the Passion of Christ by the mortification of the flesh; in reference to his neighbor, in exercising the works of mercy."

For this fraternity St. Francis, with the skilful aid and advice of Cardinal Hugolino, composed a Rule of life. Franciscan historians assign this event to the year 1221.

In the same year St. Francis came to Poggibonzi, a town not far from Florence. Here Luchesio, a friend of his youth, now a wealthy retired merchant, was stirred to the depths of his soul by the holy life and fervent preaching of the saint. He and his wife besought St. Francis to give them a Rule by which they might sanctify themselves in their own state of life. St. Francis granted their request by clothing them in the habit of the Third Order and giving them its Rule. Tradition considers Luchesio and his wife the first members of the Third Order.

(Continued next month)

THE CHURCH OF THE MOTHER OF GOD

520 Tenth St., Waukegan, Ill.

Rev. Father Marcel, O.F.M.
Lemont, Illinois

Reverend and dear Father,

By this means I officially invite you to establish the Third Order of St. Francis Conference in this parish. As Brother Anthony in the same Order, I assure you of my solicitous patronage. Please arrange for a convenient date.

Assuring you of enthusiastic cooperation and asking your prayers for success, I remain

Sincerely yours in Christ and in Our Father,
St. Francis

Seal of Church X

Rev. M. J. Hiti.

* * *

The Third Order of St. Francis will be established in Mother of God Parish and also in St. George's in South Chicago during the month of December. Everyone is invited to become members of this laudable organization. For further information, write to Rev. Father Marcel, O.F.M. The address: St. Mary's Seminary, Lemont, Ill. Announcements will be made in the respective Churches as to the exact date for the first convocation.

Dne 20. Nov.

je preminel
naš dragi sobrat in
bivši predstojnik,
REV. ANZELM MURN

Roj. 29 Avg. 1875
Postal frančiškani
16. Jan. 1897
Postal duhovnik
22 Dec. 1900.

Bog mu plačaj ves trud za
slov. narod in frančiškanski
komisarijat v Ameriki.

Umrj je v Great Falls, Mont., od-
ličen naš naročnik Tony Golob. —
Somnimo se ga v molitvi!

V Milwaukee pa Mrs. Kumprey.
Naj v miru počiva.

Zahvalujejo se Bogu, Materi Božji,
Mariji Pomagaj, Presvetemu Srcu

Jezusu, Sv. Antonu za pridobljene
milosti:

F. Udovich, Mrs. M. Plute, Mrs. V.
Krajc, Antonija Požun, Mrs. Koren.
Mary Evanish.

Pokojna Mary Barle je v svoji
zadnji volji odločila \$100.00 za maše
pri Mariji Pomagaj! — Bog ji daj
večni pokoj!

Darovi Medu za Medeni Piknik

ILLINOIS — J. Jakse, A. Jurevich,
R. Wolf, J. Senica, J. Schauer, M.
Ajster, M. Galle, G. Drasler, B. Po-
matto, S. Mehlen, Mrs. Mary Foys, J.
Makovec, M. Kowaski, F. Sabihar,
Anna Bozich, John Cesark, Betty
Wimberly, J. Tannehill, Jalovec.

MONTANA — M. Reardon, J.
Kochevar, Mrs. Pugel, Rosie Korn.

WISCONSIN — Mary Richter, C.
Vamos, B. Barbarich, F. Gregorich, F.
Primozich, Jr., F. Krivitz.

MICHIGAN — G. Mortl, B. Caskie,
A. Videtich, Frank Starich, Miss
Mary Schindesle.

CONNECTICUT — Antolich.

IDAHO — M. Ferrell.

NEW JERSEY — T. Gray.

CLEVELAND, OHIO — Mary
Svist, M. Fatur, A. Orehek, J. Polz,
Mrs. J. Kozelj, Mrs. Sisek, Anna
Zakrajsek, I. Okoren, Magd. Zajc, L.
Bandi, Mrs. Miklaucic, Mary Winter,
M. Bolte, Joseph Mautez, Jos. Pa-
pež, Frank Gliha, Mrs. M. Berus, Mrs.
F. Kastelic, Pohlman.

BARBERTON, O. — J. Leksan, M.
Znidarsic, J. Casserman, Jr.

WICKLIFFE, O. — M. Stusek.

LORAIN, O. — M. Bahovic, J.
Flosanec.

INDIANA — J. Krerfal, Mrs. Os-
wald Hitch, Z. Lekse, Agnes Kom-
lanc.

KANSAS — Jakob Cukjati, R. A.
Kosmerl, K. Lisac.

PENNSYLVANIA — John Bur-
dick, Mrs. Jungling, Mrs. Medvesek,
A. Lindic, G. Urbes, P. Krotec, J. Gu-
zel, Katarina Zagar, Alex. Mozina, T.
Swegel, M. D. Volk.

WYOMING — Mrs. Kath. Subic,
Mrs. G. Krek, Mrs. F. Russold.

NEW YORK — Mrs. M. Drčar, Jo-
seph Skrabe, Mrs. Dobos, Zajc.

MINNESOTA — Anton Oblak, J.
A. Kochevar, Petric.

COLORADO — Jerry Entihar, F.
Roitz, Miss A. Klun, Barbara Kar-
linger.

CALIFORNIA — Emma Schulze,
D. Russ, A. Corini.

Sveti Jožef, ki si bil vsem kristjanom vedno dober pomočnik, zlasti v najpotrebnejših rečeh, k Tebi se obračamo v zaupanju.

To zaupanje nam ni bilo osramočeno v lanskem in letošnjem letu, ko si toliko dobrih src odprl za našo stvar in nam naklonil toliko dobrotnikov, da smo lahko v nekaj mesecih postavili novo hišo.

Vemo, da boš tudi tej prošnji ustregel in pomagal. Hišo so nam zidarji postavili, toda kaj bomo s hišo, če je ne moremo spremeniti v dober in topel domek.

Hišo zidarji postavljajo, dom si pa moramo sami urediti, smo brali v lepi knjigi o Tebi med letošnjimi duhovnimi vajami. Dom, ki bo predvsem prevzet z blagodišečim kadilom krščanskega življenja. Ti si tudi postavil Nazarško hišico, še lepše pa si uredil domek Mariji in Jezusu z svojim lepim vzglednim življenjem.

Tudi mi obljubljam, da se bomo v hiši, ki si nam jo Ti postavil, ravnali po Tvojem zgledu in iz te hišice napravili božji grad, kjer bo Vsemogočni prebival.

Ali misliš, da ne bo v duhu sv. Frančiška, če Te sedaj prosimo, da nam še več dobrotnih src odpreš, ki bodo prispevali v poseben sklad, da lahko vse altarje plačamo, da lahko dolg za tabernakelj poravnamo in vse, kar smo si omislili novega pravzaprav kar "na puf". V zaupanju da bo sveti Jožef tudi sedaj priskočil na pomoč. Ali smo predrzno zaupali?

Daj nakloni nam nekaj dobrotnih src, ki bodo plačali za glavni altar Marijin. 1800 dolarjev stane. To veš.

Daj nakloni nam nekaj dobrotnih src, ki bodo poravnali dolg za altar sv. Srca, za altar sv. Frančiška, za altar sv. Antona, pa še za Tvoj altar, vsak je stal 800 dolarjev. Tudi to veš. Nekaj Francetov zbudi, pa Tončkov, pa Jožetov in častivcev sv. Srca.

Daj nakloni nam nekaj dobrotnikov, ki bodo odrinili nekaj denarcev za hišico sv. Evharistije. Malo predraga je bila, res, toda v sv. pismu je napisano, da pri Bogu ni treba štediti. Saj poznaš tisto mesto v sv. pismu, ko se Judež jezi na Magdaleno . . .

Glej, kaj vse Te prosimo. Skoraj se bojimo, da je preveč. Skoraj si ne upam izreči zadnje prošnje, da bi nam naklonil tudi dobrotnike za slikana okna v cerkvi. Sonce malo preveč pripeka poleti, da kar ne moremo zbrano opravljati brevir. Če hočeš, da bomo bolj zbrani, še pri tej zadnji stvari pomagaj. Če pa misliš, da je odveč imeti v frančiškanski kapeli slikana okna, se bomo pa udali, brez nevolje se bomo še zanaprej dali od sonca žgati. Ne bo treba v vicah goret.

Dolga molitev, sebična molitev. Kaj praviš, sv. Jožef?

Naj se zgodi božja volja po Tvoji prošnji.

POŠLJI GOSPOD DELAV- CEV ZA VINOGRAD SVOJ . . .

Kaj pomaga hišica, če ni koga, ki bi v njej stanoval, kaj pomaga slovensko semenišče, če bi v bodočih letih imeli pomanjkanje v naraščanju.

Gospod bo pomagal, pravimo. In trdno verujemo, da bo. Apeliramo pa tudi na vas, družinski očetje, družinske matere, da nam priskočite na pomoč za rekrutacijo božjih moči, slovenskih svečnikov in redovnikov.

Samostan nam je narod postavil, sedaj nam naj še narod pomaga, da dobimo kaj novega naraščaja.

Študentov imamo petnajst, v novih prostorih lahko naselimo najmanj 36, če ne več. V tej ali oni naselbini poznate tega ali onega dobrega študenta, ki bi si hotel izvoliti boljši del: Gospodovo službo. Nagovorite ga ob času, da vstopi v vrsto slovenskih semeniščnikov. Pišite na Predstojništvo v Lemont, St. Mary's Seminary, da poznate tega ali onega, ki goji skrito željo, da bi bil duhovnik ali redovnik.

Pogoji za sprejem so: Zdrav mora biti, s povoljnimi uspehom mora končati High School, ki ima med svojimi predmeti tudi latinščino, katoliških staršev mora biti, na dobrem glasu in v starosti od 15 do dvajset let.

Stori kaj v ta blagi namen. Vsak tvoj korak v ta namen bo od Boga blagoslovljen.

* * *

V samostan sprejemamo tudi mlade fante in može, ki bi hoteli ostati pri nas kot bratje.

Koliko je tudi takih mož in fantov po naših naselbinah, ki niso imeli nobene višje šole, pa jih vseeno kliče notranji glas k popolnejšemu duhovnemu življenju.

Rade volje sprejmemo vsakega, ki bi se odločil za ta korak, da le izpolni vse pogoje, ki so stavljeni za sprejem v redovniški stan. Pokoji, kateri so . . . ?

Biti mora zdrav, to zato, da že ni prvo leto v breme redovniški družini.

Ne sme imeti kake jetike ali druge skrite bolezni, zdrave pameti mora biti.

Ni mu treba imeti nobenega premoženja ali prinesiti denarja, samo zavezati se bo moral takoj ob vstopu, da ne bo od samostana zahteval nobenih plačil za slučaj, če bi se po letih, pred izpovedjo svojih obljub skesal in šel med svet nazaj.

Opravljal bi tukaj v samostanu razna oskrbniška dela, rokodelsko obrt, farmarske opravke. Dela dovolj. Našel bo pa tudi tukaj na farmi dosti prostega časa za oddih in počitek. Če ga kuhinja veseli, bo lahko šel tudi na to ali ono našo župnijo za hišnega oskrbnika in pomagača v župnišču. Pomagajte, pišite na predstojništvo v Lemont.